

Revista ECONOMICA

Biblioteca Jud. Florid. Buc.
SALA DE LECTURA

CONSILIUL SUPREM AL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI SOCIALE — INSTITUTUL CENTRAL DE CERCETARI ECONOMICE

**15 ANI
DE PROGRES IMPETUOS
AL ROMÂNIEI
SOCIALISTE**

**CEL DE-AL IX-LEA CONGRES AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN
VA RĂMÎNE ÎNSCRIS CU LITERE DE AUR ÎN ISTORIA ROMÂNIEI**

„Drumul pe care urmează să-l străbătem în următorii ani nu va fi de loc ușor. Va trebui să nu precupețim nici un efort, să mergem într-un ritm rapid pentru a ridica poporul nostru pe o nouă treaptă a civilizației socialiste.

Pentru acest drum, noi am făcut toate pregătirile. Am judecat îndelung, ne-am consultat cu partidul, cu întregul popor, iar Congresul nostru, ca un adevărat stat-major, a stabilit direcțiile și mijloacele necesare pentru a străbate în cele mai bune condiții, cu succes deplin, acest drum.“

NICOLAE CEAUȘESCU

(Din cuvîntarea la încheierea lucrărilor Congresului al IX-lea al P.C.R.)

CONGRESUL AL IX-LEA AL P. C. R. — EVENIMENT REVOLUȚIONAR PENTRU GÎNDIREA ȘI PRACTICA ECONOMICĂ

ESTE UN ADEVĂR unanim recunoscut de către întregul nostru popor că odată cu Congresul al IX-lea al partidului în dezvoltarea socialistă a României s-a deschis o perioadă nouă care, prin conținutul, dimensiunile și realizările obținute, reprezintă o treaptă calitativ superioară a progresului întregii vieți economice, sociale și politice. Caracteristica dominantă a acestei perioade o constituie faptul că evoluția societății românești se realizează pe fondul dezvoltării creatoare de către Partidul Comunist Român a gândirii revoluționare și practicii contemporane privind construcția socialismului, în funcție de marile transformări ale științei și tehnicii, precum și în raport cu condițiile istorice concrete ale țării noastre.

Opera pe care am realizat-o în acești ani este indisolubil legată de personalitatea președintelui României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de gândirea creatoare și de neobosita sa activitate practică. Întreaga strategie a dezvoltării economiei noastre naționale, începând cu dimensiunile macroeconomice — ritmuri, priorități, proporții, orientări pe termen lung — pînă la economia internă a unităților productive, poartă pecetea spiritului novator al gândirii președintelui Nicolae Ceaușescu, plină de curaj revoluționar, puternic ancorată în realitate, promotoare a noului, a unei largi perspective în proiectarea viitorului României socialiste.

Semnificațiile perioadei parcurse de la Congresul al IX-lea al partidului sînt exprimate atît de noile valențe științifice imprimate teoriei economice, cît și de realizările obținute pe calea construcției socialismului.

În acest context, se cuvine să menționăm, pe prim plan, concluziile — cu adevărat științifice — la care a ajuns Congresul al IX-lea al P.C.R. — cu privire la conținutul și formele concrete de realizare a raporturilor dintre general și particular în construcția socialismului, la dreptul inalienabil al fiecărui partid al clasei muncitoare, din oricare țară, de a aplica legitățile generale obiective ale dezvoltării societății, în funcție de condițiile concrete existente și de specificul evoluției istorice a fiecărui popor. Devenind coordonate fundamentale ale analizei și previziunii dezvoltării sociale, aceste concluzii au deschis perspective largi gândirii și practicii economice românești — profund revoluționare în conținut — eliberate de orice forme ale dogmatismului sau șablonismului.

Pentru noua perioadă deschisă de Congresul al IX-lea al P.C.R., fundamentele științifice ale politicii și acțiunii sociale au devenit cunoașterea profundă a legilor obiective, analiza critică a realităților, generalizarea experienței pozitive, promovarea continuă a noului, stimularea încrederii în forțele proprii, în capacitatea creatoare a poporului nostru, perfecționarea neîntreruptă a organizării și conducerii întregii societăți. Practic, trans-

puse în viața economică, acestea au însemnat : conceperea și înfăptuirea unui program original propriu, de largă perspectivă, privind dezvoltarea economiei românești, eliminarea voluntarismului față de acțiunea și folosirea legilor și categoriilor producției de mărfuri, trecerea de la „rentabilitatea globală a întregii societăți“ la auto-gestiunea economico-financiară a fiecărei unități, promovarea consecventă a principiilor eticii și echității în raporturile economice, intensificarea preocupărilor pentru cunoașterea contradicțiilor economice și pentru soluționarea acestora — din timp și prin forme adecvate, adîncirea democrației economice, prin întărirea continuă a răspunderii colective și personale.

O deosebită valoare teoretică și practică prezintă concepția Partidului Comunist Român privind etapele construcției socialismului și, îndeosebi, conținutul și dimensiunile procesului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în țara noastră. În acest sens, pentru gândirea românească contemporană teza corespunzătoare căreia edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate nu se rezumă la simpla desăvîrșire a proceselor care au dus la formarea economiei socialiste unitare — a sintetizat necesitatea obiectivă a trecerii la înfăptuirea unor profunde modificări calitative în toate domeniile vieții sociale. „**Dacă am fi spus că obiectivul de viitor este pur și simplu dezvoltarea socialismului — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul la Conferința Națională a partidului din iulie 1972 — nu am fi dat o orientare clară pentru activitatea partidului și statului. Noi ne propunem să asigurăm o dezvoltare multilaterală a societății, înflorirea tuturor laturilor vieții sociale, atît a economiei cît și a științei și culturii, perfecționarea conducerii, formarea omului nou, promovarea eticii și echității socialiste**“.

CONCEPȚIA științifică a partidului nostru cu privire la conținutul proceselor social-economice ale etapei actuale oferă posibilitatea desprinderii unor concluzii cu valoare teoretică și practică deosebită. În societatea noastră **trecerea la o nouă calitate nu a apărut ca proces spontan și nu are un caracter temporar sau conjunctural**. Acest proces a fost previzionat, dimensionat și concretizat în obiective și direcții care situează pe prim plan schimbările calitative caracteristice misiunii istorice a socialismului ca primă fază a comunismului. De asemenea, **trecerea la o nouă calitate nu vizează numai anumite domenii ale vieții sociale și nu acționează limitat sau dispart, ci acest proces este atotcuprinzător, unitar și multifuncțional** — transformările cantitative dintr-un domeniu presupunînd modificări calitative în întreaga societate, după cum modificările calitative din oricare domeniu antrenează un complex de modificări cantitative dar, mai ales, calitative în celelalte domenii.

Și, ceea ce este deosebit de important, misiunea istorică a etapei actuale, care constă în consacrarea socialismului ca treaptă superioară în ierarhia orînduirilor sociale, **nu înseamnă numai dezvoltarea economică pentru micșorarea decalajului față de țările cele mai avansate din punct de vedere economic. Aceasta presupune edificarea deplină a civilizației socialiste, superioară celor din orînduirile precedente din toate punctele de vedere și distinctă în civilizația universală prin conținut, structură și forme de manifestare, corespunzătoare condițiilor specifice ale țării noastre precum și atributelor tradiționale care definesc poporul român.**

Definirea clară a conținutului etapei făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, precum și aprecierea științifică a nivelului economic al României ca țară socialistă în curs de dezvoltare, au contribuit decisiv la fundamentarea strategiei dezvoltării social-economice pînă la sfîrșitul acestui mileniu, la evaluarea reală a sarcinilor și obiectivelor din fiecare plan cincinal. În acest context o deosebită semnificație prezintă noile transformări calitative ale economiei naționale previzionate de Congresul al XII-lea al partidului pentru perioada 1980—1990. Astfel, continuarea industrializării va fi marcată de profunde schimbări structurale reflectate în dezvoltarea prioritară și intensivă a ramurilor industriei prelucrătoare și a subramurilor de înaltă tehnicitate — purtătoare ale progresului tehnic-științific contemporan, creșterea ponderii produselor cu un înalt grad de valorificare a materiilor prime și a muncii vii și cu un consum energetic relativ redus, accelerarea procesului de innoire și modernizare a producției, diversificarea producției și creșterea gradului de adaptabilitate și competitivitate a acesteia în concordanță cu exigențele pieței mondiale. Trăsătura fundamentală calitativă a dezvoltării agriculturii o reprezintă transformarea acesteia într-o ramură modernă, de înaltă productivitate, prin utilizarea cu eficiență maximă a fondului funciar, generalizarea mecanizării complexe a producției, extinderea proceselor de prelucrare industrială a produselor primare din agricultură în unități specializate din mediul rural, valorificarea superioară a resurselor naturale și umane din această ramură.

Profunzimea științifică a concepției economice a Partidului Comunist Român este exprimată pregnant de evaluarea reală a rolului primordial al factorilor interni, al efortului propriu, pentru dezvoltarea neîntreruptă și rapidă a construcției socialismului, în condițiile extinderii continue a relațiilor economice cu alte țări și în primul rînd cu toate țările socialiste. În acest context, prezintă o deosebită importanță acțiunea permanentă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului pentru întărirea autogestiunii economico-financiare, sporirea continuă a eficienței întregii activități economice, pe baza introducerii celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane în producție și creșterea contribuției cercetării științifice și tehnologice proprii la modernizarea întregii activități economice.

Concepția modernă, novatoare, a partidului nostru este reflectată de marile transformări economice care au avut loc în perioada parcursă de la Congresul al IX-lea și care au imprimat economiei românești nu numai dimensiuni noi dar și caracteristici deosebite. După aproximativ 15 ani de la formarea economiei socialiste unitare, România se înfățișează ca un stat care dispune de o bază tehnico-materială modernă, structurată corespunzător cerințelor progresului tehnic-științific contemporan, capabilă să asigure, în continuare, dezvoltarea dinamică, proporțională și eficientă a întregii economii naționale.

VALOAREA deosebită a operei științifice a partidului nostru este pregnant exprimată de situarea în centrul întregii politici economice a omului cu nevoile sale. Programele de creștere a nivelului de trai al întregii populații și ridicarea calității vieții, din perioada cincinalului actual și pentru viitorul plan cincinal, documente elaborate din inițiativa și cu participarea directă a secretarului general al partidului, demonstrează pe deplin consecvența Partidului Comunist Român pentru înfăptuirea țelului suprem al politicii sale — bunăstarea întregii societăți și dezvoltarea multilaterală a omului.

Acționînd consecvent pentru valorificarea deplină a factorilor interni ai dezvoltării economice, P.C.R. promovează cu consecvență politica lărgirii schimburilor economice cu alte state, pe bază de avantaj reciproc și egalitate. În acest sens, s-au introdus și extins forme superioare de cooperare economică cum ar fi: construirea și exploatarea în colaborare cu alte state a unor unități industriale, crearea de societăți mixte pentru exportul unor produse, executarea în colaborare cu alte țări a unor obiective economice pe terțe piețe, dezvoltarea cooperării tehnico-științifice prin schimburi reciproc avantajoase, încheierea de acorduri și înțelegeri de lungă durată — atît în domeniul aprovizionării materiale, cît și al desfacerii produselor.

O însemnată majoră prezintă contribuțiile teoretice și practice ale Partidului Comunist Român la analiza problemelor fundamentale ale economiei mondiale cum sînt: lărgirea posibilităților de asigurare a producției cu materii prime și energie, eliminarea obstacolelor din comerțul internațional, așezarea mai justă a prețurilor în schimburile internaționale, accesul echitabil al tuturor țărilor la progresul tehnic contemporan, eliminarea subalimentației și subnutriției din unele țări, folosirea rațională a potențialului uman, realizarea unui nou sistem monetar internațional și altele.

Fundamentarea necesității și a căilor de înfăptuire a unei noi ordini economice internaționale, menită să lichideze subdezvoltarea și decalajele dintre state, a găsit o apreciere binemeritată în cercurile progresiste din întreaga lume, fiind în concordanță cu interesele pe termen lung ale tuturor națiunilor și statelor, indiferent de mărime, de nivelul de dezvoltare, de sistemul economic și social. Totodată, militînd activ pentru respectarea principiilor independenței și suveranității, neamestecului în treburile interne și renunțării la forță, România socialistă desfășoară o activitate intensă de colaborare și cooperare economică și tehnico-științifică cu toate statele lumii, indiferent de orînduirea social-economică.

Activitatea teoretică și practică desfășurată de Partidul Comunist Român în cei 15 ani parcursi de la Congresul al IX-lea ne permite să apreciem că **astăzi dispunem de o concepție proprie românească** privind construcția socialismului, verificată pe deplin de rezultatele deosebite obținute în toate domeniile de activitate. Opera pe care o înfăptuim materializează concepția revoluționară, novatoare, de largă perspectivă a partidului nostru, a secretarului său general — tovarășul Nicolae Ceaușescu —, precum și atributele tradiționale ale poporului român — munca, cinstea, inteligența și dragostea de patrie. Iată de ce această operă va fi încununată de victoria socialismului multilateral dezvoltat și înaintarea României pe cele mai înalte culmi ale civilizației — comunismul.

CREȘTEREA CONTINUĂ A ROLULUI CONDUCĂTOR AL PARTIDULUI

PIATRĂ DE HOTAR în ascensiunea României spre noi culmi ale civilizației și prosperității socialiste și comuniste, Congresul al IX-lea al partidului se înscrie în istoria poporului nostru ca unul din momentele decisive și cu profunde semnificații. A fost congresul care a definit o concepție nouă, profund științifică și cu înalte valori revoluționare asupra locului și rolului partidului comunistilor din țara noastră, a fost congresul care a pus bazele solide ale elaborării unei strategii noi în dezvoltarea economică și socială a României.

Anii care au trecut de la cel de-al IX-lea Congres al partidului, prin amploarea prefacerilor revoluționare înnoitoare, prin complexitatea și bogăția împlinirilor ce au avut loc în această perioadă, care au transformat fundamental întreaga noastră viață economică și social-culturală, s-au înscris pentru todeauna cu litere de aur în istoria patriei noastre ca anii celor mai îndrăznețe și deopotrivă realiste planuri și ai celor mai bogate realizări. Înfăptuirile fără precedent obținute în această etapă de fertilită și prodigioasă activitate poartă amprenta gândirii profunde, a capacității novatoare, a viziunii clare, științifice, originale a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, comunistul care a reconsiderat fundamental mersul societății noastre spre culmile tot mai înalte ale socialismului multilateral dezvoltat, care a ridicat în fapt omul și nevoile sale la rangul de obiectiv fundamental al întregii politici a partidului.

Ansamblul de măsuri adoptate în acea vară a anului 1965 de forumul cel mai înalt al comunistilor români a determinat dezvoltarea impetuoasă a forțelor de producție, perfecționarea continuă a organizării și conducerii vieții sociale, adâncirea democrației, a așezat

relațiile sociale pe principiile eticii și echității socialiste, ceea ce a contribuit la participarea plenară și tot mai responsabilă a maselor la conducerea vieții economico-sociale a țării, la afirmarea tot mai puternică a personalității omului. Toate aceste înfăptuiri au la bază o fecundă și efervescentă gândire, teoretică prin abordarea și aprofundarea competență și curajoasă de către partid a unei largi problematice proprii atât în ce privește politica internă, cât și fenomenele și procesele ce se desfășoară pe plan internațional.

Opera teoretică a tovarășului Nicolae Ceaușescu, întemeiată pe aplicarea principiilor materialismului dialectic și istoric, ale socialismului științific la condițiile și particularitățile istorice ale procesului revoluționar din România, aduce o contribuție dintre cele mai remarcabile la dezvoltarea gândirii social-politice contemporane, la îmbogățirea patrimoniului universal al doctrinei clasei muncitoare cu privire la făurirea noii orinduirii sociale. Un loc central, primordial în gândirea secretarului general al partidului îl dețin tezele de excepțională profunzime științifică despre misiunea istorică a partidului comunist, funcțiile și atribuțiile sale sociale, structurile organizaționale și metodele de acțiune ale avangăzii revoluționare a clasei muncitoare, care trebuie permanent adaptate la noile solicitări politice dictate de evoluția istorică a societății.

În fundamentarea și dezvoltarea concepției despre necesitatea rolului conducător al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a avut în vedere tezele materialismului dialectic și istoric după care existența partidului revoluționar al clasei muncitoare și exercitarea de către acesta a rolului de forță politică conducătoare decurge în mod logic din specificitatea aparte a determinismului

social caracteristic societății socialiste. Cerințele obiective ale dezvoltării sociale, proprii socialismului, se înfațșează ca necesități înțelese, conștient însușite și transformate ca atare în țeluri deliberate ale activității umane. Ca fenomen social calitativ superior al dialecticii progresului, socialismului îi este caracteristică o schimbare fundamentală a raportului obiectiv și subiectiv, dintre spontan și conștient, sporirea determinantă a rolului factorului conștient în stăpânirea de către oameni a legilor dezvoltării sociale. Această dialectică nouă, în care primează factorul conștient, impune în mod necesar și obiectiv existența partidului revoluționar ca forma cea mai superioară de organizare politică a maselor, capabilă să asigure cunoașterea cât mai profundă a cerințelor și tendințelor legilor obiective, să stabilească pe această bază obiectivele și programele, mijloacele cele mai eficiente pentru realizarea lor și, în același timp, să conducă și să mobilizeze masele în opera de creație conștientă a noii orinduirii sociale.

Din această concepție promovată cu toată consecvența de secretarul general al partidului rezultă cu toată limpezimea că partidul acționează ca exponent al cerințelor și tendințelor obiective ale dezvoltării societății socialiste în toată complexitatea lor, rezultă rolul hotărâtor al partidului în stabilirea, pe această bază, a obiectivelor fiecărei etape istorice, în organizarea și conducerea maselor pe drumul progresului, rezultă faptul că prin întreaga sa activitate politică și organizatorică partidul se vedește factorul decisiv în realizarea idealurilor de bunăstare și prosperitate ale poporului muncitor. Practica noastră socială, activitatea politică și ideologică au confirmat întru totul justetea tezelor teoretice cu privire la rolul conducător al partidului clasei muncitoare în revoluția și construcția socialistă.

Politica partidului și statului nostru privind sistematizarea pe baze științifice a teritoriului și localităților este concepută și realizată ca un important instrument de armonizare și eficientizare a dezvoltării economico-sociale în profil teritorial, contribuind la valorificarea optimă a resurselor naturale și umane, la utilizarea judicioasă a terenurilor, la apropierea satului de nivelul orașului, la îmbunătățirea condițiilor de trai ale populației. De la 33,7% la 1 iulie 1965, ponderea populației urbane în totalul locuitorilor României a crescut, la finele anului trecut, la aproape 50%. Considerind și prevederile planului pe 1980, totalul locuințelor construite în mediul urban în anii de după Congresul al IX-lea al partidului se ridică la circa 1,8 milioane

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a elaborat o concepție cuprinzătoare, științifică și originală despre locul pe care trebuie să-l ocupe partidul comunist și rolul pe care trebuie să-l îndeplinească în sistemul de conducere, organizare și funcționare a noii societăți, în procesul de edificare a socialismului multilateral dezvoltat și de înaintare spre comunism, despre principiile pe care se întemeiază, ca și despre formele și metodele activității sale. În gândirea social-politică a tovarășului Nicolae Ceaușescu partidul comunist „reprezintă nucleul în jurul căruia gravitează întreaga societate și de la care radiază energia și lumina ce pun în mișcare și asigură funcționarea întregului angrenaj al orânduirii socialiste.”¹⁾ Partidul „se afirmă tot mai puternic ca centru vital al întregii națiuni de la care emană gândirea cuceritoare menită să asigure transformarea revoluționară a societății, forța ce însuflețește toate energiile creatoare și pune în valoare geniul întregului popor român, deschizând patriei minunate perspective de progres și civilizație”²⁾.

Rolul partidului, rol care îi conferă atributul de nucleu în jurul căruia gravitează întreaga societate și de centru vital al națiunii, constă, înainte de toate, în conducerea întregii opere de edificare socială pe baza cunoașterii și folosirii legilor obiective care guvernează înaintarea societății pe calea progresului, în elaborarea și dezvoltarea ideologiei comuniste — călăuză vie a maselor în acțiune, în lupta pentru transformarea revoluționară a societății, în unirea energiei, forțelor și priceperii poporului într-un singur șuvoi și îndreptarea lor într-o direcție unică. Cercetînd profund, pe baza realității nemijlocite, evoluția rolului și atribuțiilor partidului comunist în perspectiva creșterii complexității vieții economico-sociale, a unor cerințe și exigențe noi ce apar în procesul dezvoltării — proces desfășurat în condiții care se modifică în mod dinamic — în perspectiva imperativului de a antrena, cu responsabilitate sporită, întregul popor în opera de faurire a noii orânduirii, secretarul general al partidului sublinia că „sporirea rolului partidului în procesul făuririi noii orânduirii este o cerință obligatorie, o lege obiectivă”³⁾.

Afirmarea rolului conducător al partidului, sporirea autorității și prestigiului său în rindul întregului popor român în ultimii 15 ani este organic și indestructibil legată de activitatea desfășurată în fruntea sa de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Este un mare merit al partidului nostru, al conducerii sale, în special al secretarului general al partidului nostru, de a fi conceput, inițiat, organizat și aplicat, în perioada marcată de Congresele al IX-lea, al X-lea, al XI-lea și al XII-lea, de Conferințele Naționale ale partidului din 1967, 1972 și 1977, măsuri hotărîtoare,

care au deschis drum larg de acțiune factorilor obiectivi, determinanți ai afirmării cu putere crescută a rolului conducător al organelor și organizațiilor de partid în toate domeniile de activitate.

În concepția secretarului general al partidului, conducerea de către partid nu este o noțiune abstractă, ci o realitate care se caracterizează în activitatea practică a fiecărui comitet județean, municipal, orașenesc, comunal, a comitetelor de partid din întreprinderi și instituții, a organizațiilor de bază, a fiecărui membru de partid, iar calitatea conducerii se reflectă direct, nemijlocit, în ritmurile superioare cu care țara înaintează pe calea progresului economico-social, în amploarea și profunzimea transformărilor revoluționare petrecute în economie, știință și cultură, în saltul realizat în bunăstarea și modul de viață al poporului. De asemenea, așa cum arată secretarul general al partidului, rolul conducător al partidului, răspunderile sale în societate, nu numai că nu trebuie să scadă, dimpotrivă, el trebuie să crească necontenit, aceasta fiind o lege a dezvoltării societății. Aprofundarea și adîncirea rolului conducător al organelor și organizațiilor de partid în toate compartimentele vieții sociale sînt strîns legate de competența cu care se exercită rolul de dirijare și îndrumare a activității politice, economice și sociale, de priceperea cadrelor cu muncă de răspundere, a tuturor activiștilor de a pătrunde în esența fenomenelor și a descifra semnificația lor pentru a putea lua la timp măsuri necesare promovării noului și lichidării, în faza incipientă, a neajunsurilor și insuficiențelor.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a elucidat căile concrete ale întăririi efective a rolului conducător al partidului, corespunzător cerințelor de progres ale societății românești, consacînd acestei probleme un amplu studiu și elaborînd teze de înaltă valoare. „A conduce înseamnă în primul rînd a cunoaște” spunea secretarul general al partidului, deopotrivă explicînd că pentru partid, spre a-și putea îndeplini rolul de conducător — aceasta înseamnă să cunoască științific realitățile din țara sa, să se transforme într-un autentic centru de cunoaștere științifică. În condițiile actuale, arată secretarul general al partidului „o importanță hotărîtoare în ridicarea rolului conducător al partidului are activitatea organizatorică”, deoarece „oricît de justă ar fi linia politică, oricît de bune ar fi hotărîrile, fără o activitate organizatorică intensă, concretă ele rămîn simple documente”⁴⁾. Apreciînd că nivelul conducerii de către partid depinde în cele din urmă de munca fiecărui comunist, de autoritatea sa, de influența pe care o exercită în rîndurile colectivului unde lucrează și în viața obștească, tovarășul Nicolae Ceaușescu acordă o importanță deosebită pentru călirea partinică a comunistilor, pentru dezvoltarea pregătirii lor politico-ideologice paralel cu ridicarea calificării profesionale, de specialitate și lărgirea orizontului de cultură generală, de cunoaștere științifică.

TINÎND SEAMA că partidul este cu atît mai puternic, mai dinamic, cu cît trăiește mai intens prin toate fibrele sale, cu cît pune mai bine în valoare întregul potențial politic și organizatoric al tuturor nucleelor sale, cu cît stimulează inițiativa

creatoare și spiritul de răspundere la toți comunistii, la toți oamenii muncii, în elaborarea și înfăptuirea politicii sale trebuie menționată, de asemenea, inițiativa, perseverența și cutezanța în gândire de care a dat dovadă tovarășul Nicolae Ceaușescu, întregul partid, în inițierea și adoptarea unor rezoluții, hotărîri, măsuri pentru precizarea cu mai multă claritate a căilor și mijloacelor prin care partidul își îndeplinește rolul conducător în societate. Avem în vedere în acest sens modificările aduse de Congresul al X-lea al partidului Statutului partidului: constituirea și funcționarea comisiilor pe probleme la C.C. al P.C.R. și la organele locale de partid; asigurarea în toate organele și organizațiile de partid a climatului prielnic dezbaterilor creatoare și a posibilităților ca fiecare comunist să-și spună deschis părerea, să aducă o contribuție efectivă la elaborarea și înfăptuirea politicii partidului, obligativitatea organelor de partid de a supune în prealabil unei dezbateri largi, în organizațiile de partid și cu oamenii muncii, principalele măsuri privind activitatea economică și social-culturală ce urmează a fi adoptate, dreptul organizațiilor de partid de a discuta și propune candidaturii pentru organele de partid imediat superioare; îmbunătățirea consultării și informării activului de partid, a comunistilor și celorlalți oameni ai muncii asupra activității organelor de partid și de stat, a problemelor politicii interne și internaționale a partidului, precum și grija pentru întărirea continuă a caracterului de clasă, revoluționar al partidului nostru.

Din enumerarea acestor hotărîri se reliefează, odată mai mult, concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu privind rolul partidului în societate, rol strîns legat de afirmarea conținutului nou, revoluționar al democrației socialiste. Rezultă cu toată limpezimea că în concepția sa, tovarășul Nicolae Ceaușescu pornește de la principiul că rolul conducător al partidului se exercită prin împletirea organică a activității sale cu activitatea întregului popor, prin legarea sa tot mai strînsă de masele largi populare, a cărei rezultantă o constituie unirea într-un singur șuvoi a energiilor tuturor oamenilor muncii. Reafirmîndu-și crezul politic revoluționar — la acordarea titlului de doctor în științe politice și doctor în economie — tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia astfel: „nu se poate vorbi de o politică realistă și eficientă care să nu aibă asentimentul poporului, să nu fie elaborată cu participarea directă a maselor largi populare; nu se poate asigura realizarea unei politici dacă la înfăptuirea ei nu participă zi de zi întregul nostru popor. Tocmai în aceasta constă rolul partidului nostru comunist, al celorlalte organizații de masă și obștești, al organismelor de stat — de a uni într-un singur șuvoi forța uriașă a poporului, factorul determinant a tot ceea ce am realizat, garanția victoriei comunismului în România”⁵⁾. Cu îndreptățită mîndrie se poate afirma că, concepția unitară, încheșată, riguroasă științifică cu privire la rolul și locul partidului comunist în sistemul democrației socialiste, precum și la căile

Mihai CHIOREANU

(Continuare în pag. 10)

¹⁾ Nicolae Ceaușescu, „România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate”, vol. 4, Ed. politică, 1970, p. 314.

²⁾ Nicolae Ceaușescu, Raport la cel de-al XII-lea Congres al P.C.R., Ed. politică, 1979, p. 68.

³⁾ Nicolae Ceaușescu, „România pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste”, vol. 2, Ed. politică, 1966, p. 290.

⁴⁾ Nicolae Ceaușescu, Raport la cel de-al XII-lea Congres al P.C.R.

⁵⁾ Nicolae Ceaușescu, Cuvîntarea la acordarea titlului de doctor în științe politice și doctor în economie, în Omagiu, Ed. politică, 1978, p. 59.

CONCEPȚIE NOVATOARE CU PRIVIRE LA STADIILE DEZVOLTĂRII ECONOMIEI NAȚIONALE

SÎNT EVENIMENTE a căror încărcătură istorică, pe măsura scurgerii timpului, capătă semnificații și valențe noi. Un astfel de eveniment este Congresul al IX-lea al P.C.R., asupra căruia ne întoarcem privirile acum, după 15 ani, și — sintem convingși — ne vom reîntoarce mereu în viitor. Marcind o piatră de hotar în construcția socialistă a țării, Congresul al IX-lea a inaugurat în planul gândirii științifice un nou climat; el a proclamat necesitatea stringentă a părăsirii hotărâte a dogmatismului și închistării, citatomaniei sterile și aprecierilor simpliste, necesitatea dezbaterilor aprofundate de pe pozițiile creatoare ale teoriei socialismului științific a noilor probleme pe care le ridică activitatea internă și viața internațională.

Vibrantul apel lansat în acest sens de tovarășul Nicolae Ceaușescu, ales în funcția supremă de partid, și-a găsit o elocventă întruchipare în opera sa teoretică de mare originalitate și rezonanță. Prin efortul său creator, pentru prima dată în istorie, gândirea economică și social-politică românească s-a înscris în prim-planul gândirii economice universale.

Tema care formează obiectul acestui articol a fost tratată și elucidată aprofundat de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu spiritul novator ce-i este caracteristic, revenind constant de-a lungul întregii sale opere. Faptul nu este deloc întâmplător, fiind legat întim de viziunea secretarului general al partidului asupra menirii principale a științelor economice și sociale — nu numai de a explica procesele din economie și societate, ci și de a fundamenta căile optimizării acestora, de a contribui la elaborarea liniei partidului, care presupune în mod necesar înțelegerea dialecticii și specificului succesiunii stadiilor, etapelor istorice în evoluția societății.

Concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la stadiile de dezvoltare a economiei s-a născut nu ca un exercițiu teoretic, ci a izvorât ca o necesitate. Ea a fost cerută de realitatea nivelului forțelor de producție de la care poporul român a început, sub conducerea partidului comunist, construirea societății socialiste, de necesitatea lichidării stării de înapoiere economică în care se găsea țara noastră, de realitatea decalajelor importante care ne separă încă de statele dezvoltate din punct de vedere economic. Preocuparea tovarășului Nicolae Ceaușescu de a

elucida stadiile dezvoltării economiei naționale și de a asigura ridicarea țării pe trepte superioare este evidențiată de faptul că în raportul la Congresul al IX-lea al partidului de acum 15 ani se spunea: „**Noi, comuniștii, considerăm că mai avem multe de făcut pe calea dezvoltării industriale a țării, a făuririi unei agriculturi moderne, pentru ridicarea patriei la nivelul țărilor cu economii avansate, la acel stadiu care să asigure poporului român o viață înaltă, o înaltă civilizație materială și spirituală**“¹⁾. Ca în orice creație autentică, elaborarea teoretică a problemelor stadiilor dezvoltării economiei naționale a înregistrat în opera tovarășului Nicolae Ceaușescu o evoluție care a însemnat o permanentă largire a cîmplui de cercetare și constantă îmbogățire a conținutului.

Fără a ne propune cuprinderea întregului subiect, vom evidenția câteva trăsături esențiale care se desprind atât în plan istoric, cât și în cel logic. **În primul rînd**, este vorba de aprecierea stadiului economiei și al societății românești de la sfîrșitul secolului al XIX-lea — începutul secolului XX, problemă ce a captat interesul științific al tovarășului Nicolae Ceaușescu încă înainte de Congresul al IX-lea al P.C.R.²⁾ Analiza întreprinsă în această problemă a avut menirea, îndeosebi, de a demonstra cu argumente de ce nu putea fi România considerată un stat imperialist, de a răsturna pentru totdeauna concepțiile greșite care-și făcuseră loc anterior în problema respectivă fie ca urmare a impunerii lor din afară, fie datorită unor preluări mecanice, negîndite. **În al doilea rînd**, în lucrările secretarului general al partidului din anii 1963—66 distingem formularea unui întreg șir de principii metodologice de valoare principală pentru

¹⁾ Nicolae Ceaușescu, România pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste, vol. I, p. 18.

²⁾ Reamintim în acest sens că în cuvîntul rostit cu prilejul conferinței titlului de doctor în științe politice și titlului de doctor în economie, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta că încă cu mulți ani în urmă, încă pe cînd studia la Academia „Ștefan Gheorghiu“ și la Academia de studii economice, era în dezacord principal cu teza greșită, potrivit căreia se aprecia că la sfîrșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea România ar fi fost un stat imperialist, concepție dăunătoare care ignora realitățile țării, contribuind la frînarea dezvoltării științelor economice, politice și istorice.

Dezvoltarea industriei în ultimul deceniu și jumătate se caracterizează prin creșterea însemnată a volumului fondurilor fixe puse în funcțiune (în intervalul 1966—1978 peste 566 miliarde lei), atenția prioritară acordată ramurilor de vîrf (în 1979, construcțiile de mașini împreună cu chimia au deținut o pondere de 42,7% în totalul industriei), înnoirea accelerată a produselor noi și modernizate introduse în fabricație de la începutul actualului cincinal au, în acest an, o pondere de 44% în valoarea producției marfă realizate în ramurile prelucrătoare). În cadrul numeroaselor vizite la întreprinderea „Tractorul“ Brașov, tovarășul Nicolae Ceaușescu a dat indicații prețioase privitoare la diversificarea producției și ridicarea nivelului ei calitativ.

15 ANI DE LA CONGRESUL AL IX-LEA AL P.C.R.

cercetarea istoriei, inclusiv a celei economice. **In al treilea rind**, aceste principii, ele inlese imbogățite constant, nu au rămas la starea de simplu enunț, ci au fost aplicate pentru fundamentarea multilaterală a conținutului principal al stadiilor succesive ale dezvoltării economiei românești cu un accent mereu mai pregnant asupra etapelor de viitor. **In al patrulea rind**, situarea sistematică a istoriei naționale și a dezvoltării economiei în contextul internațional a dat posibilitate tovarășului Nicolae Ceaușescu, în special în anii de după Conferința Națională din 1972, să lărgască **calitativ** investigația și concluziile, ajungând, prin tezele explicit elaborate și prin radițiile principale și metodologice implicite, la o teorie a stadiilor dezvoltării economice cu vocație universală.

1 AȘA CUM AM MENTIONAT MAI SUS, aprecierea stadiului economic și societății românești la sfârșitul secolului al XIX-lea — începutul secolului al XX-lea s-a impus ca una din primele teme abordate de tovarășul Nicolae Ceaușescu. În scopul elucidării ei a fost necesară studiarea întregii evoluții a societății românești din cele mai vechi timpuri, inclusiv a concepțiilor teoretice și istorice în care și-au găsit oglindirea problemele respective.

Autentic creator, concepția științifică a tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la stadiul în care se găsea România la cumpăna dintre veacul trecut și cel de acum a inaugurat o etapă nouă în cercetarea economică din țara noastră. Se cunoaște cât de dăunătoare au fost în anii ilegalității partidului pină în ajunul celui de-al doilea război mondial lipsa unei analize aprofundate științifice a stadiilor dezvoltării economiei românești, a istoriei poporului român și însușirea mecanică a unor teze care nu țineau seama de condițiile economice și sociale ale dezvoltării României, erau contrare adevărului faptelor și intereselor supreme ale poporului român.

Dind un exemplu strălucit de infirmare a dogmelor, tovarășul Nicolae Ceaușescu face o critică temeinic argumentată la adresa tezilor care afirmau că România ar fi intrat la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea în stadiul capitalismului monopolist și ar fi devenit un stat imperialist. Dezvoltind o magistrală argumentație ce dovedește că în acea perioadă România se afla în prima fază a dezvoltării capitalismului, avind de înfăptuit obiectivul firesc al formării statului național unitar, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că procesul de concentrare și centralizare a producției și capitalului făcuse abia primii pași și era departe de a avea un rol dominant în viața economică și politică a României. Capitalul financiar se afla într-o formă incipientă: sistemul bancar și de credit era lovit puternic de marea finanță capitalistă internațională. România nu numai că nu exporta capital și nu participa la împărțirea pieței mondiale, dar se afla ea însăși în sfera de influență a marilor puteri imperialiste făcea obiectul acestei împărțiri. Monopoliurile imperialiste, își disputau locul pe piața românească, iar o parte însemnată a teritoriului țării noastre se afla încă sub ocupație străină.

2 PE BAZA CERCETĂRII stadiului dezvoltării economico-sociale a țării la sfârșitul secolului XIX — începutul secolului XX, a concluziilor desprinse din ampla practică teoretică și politică pe care o posedă, tovarășul Nicolae Ceaușescu a formulat în lucrările din primii ani după Congresul al IX-lea al P.C.R. și în Programul partidului un șir de principii metodologice ale cercetării științifice care, atit prin aplicarea strălucită în propria operă teoretică cât și prin înfruirea excepțională pe care au exercitat-o și o exercită asupra frontului cercetării istorice și economico-sociale, și-au dovedit fertilitatea și valoarea deosebită. Vom evidenția câteva din aceste principii metodologice esențiale.

În primul rind, principiul conform căruia este necesar ca aprofundarea celor mai importante etape și evenimente din istoria țării și a poporului român să se facă în mod obiectiv, pornind de la realitățile României, iar nu de la scheme abstracte sau formule elaborate în alte condiții.

În al doilea rind, necesitatea de a avea o viziune multilaterală asupra dezvoltării economiei, de a lua permanent în considerare interacțiunea factorilor economici și social-politici, în speță influența luptelor pentru eliberare socială și națională asupra dezvoltării economico-sociale. Totodată, istoria politică nu poate fi înțeleasă decit în strinsă legătură cu elucidarea suportului ei economic. Într-un alt plan, aceste poziții aveau să conducă la teza permanent subliniată de tovarășul Nicolae Ceaușescu după care istoria partidului nu poate fi ruptă de contextul general al istoriei patriei.

În al treilea rind, evoluția economiei naționale este privită nu izolat în sine, ci în contextul mondial, subliniindu-se atit rolul hotăritor al factorilor interni, cât și influența factorilor externi care, atunci cind se traduce prin relații de inechitate, de

asuprire și subjugare, joacă rolul de frînă în calea dezvoltării economico-sociale.³⁾

Luarea în considerare a influenței factorilor externi asupra dezvoltării propriei economii se impune cu atit mai mult în ultimii ani, cind interdependențele dintre economiile naționale se accentuează, cind economia mondială este zguduită de crize de forță și amploare deosebită.

În sfârșit, în al patrulea rind, un principiu metodologic de bază al cercetării istoriei economice este acela al continuității și mersului ascendent — cu toate zig-zagurile, greutatea și opreliștile din calea proceselor economice — continuitate și ascendență asigurate tocmai de munca și eforturile creatoare ale poporului — făuritorul tuturor bunurilor și al istoriei. „**Din cele mai vechi timpuri** — sublinia acum peste 14 ani secretarul general al partidului — **bogățiile solului și subsolului, hărnicia, spiritul inventiv și capacitatea creatoare a poporului român au asigurat, în ciuda împrejurărilor istorice vitrege, dezvoltarea continuă a forțelor de producție, progresul vieții materiale și spirituale a României. Datorită acțiunii legilor obiective ale dezvoltării societății, precum și luptei necurate a forțelor sociale avansate, poporul nostru a mers mereu înainte, dovedindu-se în decursul veacurilor un puternic factor de progres și civilizație în această parte a lumii, aducindu-și contribuția la tezaurul creației materiale și spirituale a popoarelor, la înflorirea geniului uman**”⁴⁾.

3 PORNIND DE LA PRINCIPIILE metodologice pe care le-a fundamentat, înmănunchind aceste principii într-o concepție științifică, tovarășul Nicolae Ceaușescu a dezvoltat o teorie a stadiilor evoluției economiei românești care îmbrățișează într-o viziune unitară toate etapele, începind cu cele mai vechi timpuri pină în prezent și în perspectiva următoarelor decenii.

Pe teritoriul de astăzi al României s-au succedat, de-a lungul mileniilor, corespunzător legilor obiective ale dezvoltării istorice, orinduirile sociale cunoscute pe plan universal, acumulindu-se o bogată civilizație materială și spirituală. Întreaga istorie a poporului român se înfățișează ca istoria eforturilor sale pentru dezvoltarea bazei materiale a societății, istoria unor necentenite lupte de clasă, a bătăliilor purtate de masele populare pentru libertate și dreptate socială, pentru apărarea ființei naționale și neafirmare.

Vasta și originala panoramă a dezvoltării economiei României și a istoriei bimilenare a poporului român în diferitele stadii ale evoluției societății, cu ceea ce este comun orinduirilor parcurse și cu particularitățile specifice ale acestora în țara noastră, cu perioadele de dezvoltare accelerată și de stagnare este prezentată cu trăsăturile generale și nuanțele sale în Programul partidului, în lucrările tovarășului Nicolae Ceaușescu. Textele referitoare la această temă ocupă spațiul unui întreg volum, care de altfel urmează să apară în curind sub îngrijirea I.C.C.E.

Dorim să subliniem că o eră nouă în dezvoltarea economiei și societății românești, a fost deschisă de înfăptuirea revoluției

³⁾ Vom da câteva exemple. Prezintind dezvoltarea feudalismului în România, Programul partidului arată influența nefastă a factorului extern din acea perioadă, precizind că exploatarea feudală a fost agravată de dominația marilor imperii vecine: otoman, habsburgic, țarist, care prin războaie, prăzi și biruri au secătuit veacuri de-a rândul avuția țărilor românești. Dominația străină a dus, totodată, la prelungirea în timp a orinduirii feudale, la întârzierea procesului dezvoltării societății românești, care a rămas în urmă față de țările din centrul și apusul continentului.

Dezvoltarea relațiilor capitaliste de producție din România are loc cind pe plan mondial începuse epoca imperialismului capitalist, impurure care a perpetuat înapocerea economică a țării noastre, imprimindu-i totodată trăsături calitative noi.

Ocupându-se de dezvoltarea forțelor de producție în România după primul război mondial, tovarășul Nicolae Ceaușescu menționa că aceasta a avut loc în condițiile crizei generale a capitalismului, care și-au pus amprenta și asupra vieții economice din țara noastră.

Referindu-se la situația dintre cele două războaie mondiale, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia că dezvoltarea economică a țării era în bună măsură incertă și de faptul că o importantă parte a veniturii naționale, produs prin truda poporului român, continua să fie înșușită de monopoliurile străine care detineau poziții puternice în economia românească. Privitv unui studiu al Institutului central de cercetări economice, totalul transferurilor efectuate de capitalul străin din România în perioada 1922—1941 s-a ridicat la uriașă sumă de 2.861 milioane dolari, sumă ce întrecea de 2.25 ori venitul național al țării din 1938.

Învățămintele principale ce se desprind sint exprimate în Programul partidului, în care se subliniază: „Se poate afirma că istoria României confirmă concluzia științifică marxist-leninistă după care dominația străină, stîrbirea sau pierderea suveranității și independenței afectează grav dezvoltarea economico-socială a popoarelor, evoluția generală a societății pe trepte superioare. Totodată, istoria luptelor poporului român demonstrează cu putere adevărul fundamental că jugul asupririi străine poate frîna sau întârzi pentru un timp evoluția unui popor, dar nu poate împiedica realizarea aspirațiilor sale legitime — cucerirea libertății și unității, asigurarea progresului social — dacă el este hotărît să lupte pină la capăt cu fermitate și eroism. Experiența istorică arată că nimic și nimeni nu poate anihila acțiunea inexorabilă a legilor dezvoltării sociale”. (subl. ns.) (Programul P.C.R., p. 30).

⁴⁾ Nicolae Ceaușescu, România pe drumul desăvirșirii construcției socialismului, vol. I, p. 340.

15 ani de la Congresul al IX-lea al P.C.R.

Agricultura, ramură de bază a economiei noastre naționale, cunoaște un amplu proces de modernizare și de sporire a producției. În prezent, în agricultură lucrează 145 000 tractoare, se folosesc 1,4 milioane îngrășăminte chimice (S.a.), iar suprafața amenajată pentru irigații este de 2,2 mil. ha. La nivelul acestui an urmează să se obțină 25 milioane tone cereale, agricultura aducând astfel o contribuție esențială la creșterea generală a economiei românești.

de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă de la 23 August 1944. Atunci a fost inaugurat drumul calitativ nou al dezvoltării economico-sociale democratice, progresiste, socialiste, drumul lichidării definitive a oricărei dependențe față de monopolurile străine, de cercurile imperialiste internaționale, al dobândirii plene a independenței și suveranității naționale.

Datorită transformărilor fundamentale petrecute în ultimele trei decenii și jumătate în domeniul forțelor de producție și al relațiilor de producție, industrializării pe baze socialiste și transformării socialiste a agriculturii, prefacerilor de ordin social și politic din viața poporului, întreaga dezvoltare a societății noastre s-a accelerat. Dintr-o țară cu un pronunțat caracter agrar, cu o industrie slab dezvoltată și o agricultură înapoiată, România a devenit în mai puțin de 25 de ani de economie planificată o țară industrial-agrară, cu o industrie puternică, în plină dezvoltare, întemeiată pe proprietatea socialistă a întregului popor, cu o agricultură de stat și cooperatistă în plin proces de modernizare, cu o economie armonios dezvoltată ce asigură creșterea continuă a nivelului de trai al poporului. În acest proces, Congresul al IX-lea al partidului, adoptarea noii Constituții și proclamarea Republicii Socialiste România au inaugurat o perioadă nouă de progres rapid și multilateral al țării.⁵⁾ Pe această bază, țara noastră a reușit să lichideze înapoierea economică moștenită de la vechea orînduire, să depășească stadiul de țară slab dezvoltată la sfîrșitul cincinalului 1966—1970.

Odată cu realizarea cincinalului 1971—1975, România a intrat — din punctul de vedere al nivelului forțelor de producție — în rîndul țărilor în curs de dezvoltare, urmînd să parcurgă întreg acest stadiu în numai 15 ani; așa cum s-a arătat la Congresul al XII-lea al P.C.R., către 1985, România socialistă va deveni o țară cu nivel mediu de dezvoltare. În același timp, după 1970 România a pășit într-o etapă nouă a dezvoltării sale socialiste — etapa făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate, ale cărei obiective vor fi îndeplinite în linii mari, după cum s-a arătat la Congresul al XII-lea al partidului, pînă la sfîrșitul anilor '80.

În perioada cînd se va afla în etapa trecerii de la socialismul multilateral dezvoltat spre punerea bazelor comunismului,

⁵⁾ În condițiile capitalismului, în 1938 venitul național total era mai mare decît în 1862 cu 239,5%, iar cel pe locuitor cu numai 60%. La sfîrșitul celui de-al doilea război mondial România continua să se afle în stadiul de țară slab dezvoltată, venitul național pe locuitor nu depășea 80 de dolari, iar peste 75% din populația țării lucra în agricultură.

Accelerarea dezvoltării după Congresul al IX-lea al P.C.R. și lichidarea stării de înapoiere moștenite sînt ilustrate de faptul că în perioada 1965—1980, în numai 15 ani, venitul național a crescut cu 271%, iar cel pe locuitor cu circa 220%, considerabil mai mult și mai rapid decît în trei sferturi de veac în timpul capitalismului. Despre schimbările calitative petrecute în structura economiei naționale ca urmare a promovării consecvente a politicii de industrializare, vorbesc grăitor asemenea date: în perioada 1950—1978 populația ocupată în industrie a crescut de 3,44 ori, iar cea ocupată în agricultură a ajuns să reprezinte numai 32,5% din total. În 1978 economia noastră națională a produs venitul național al întregului an 1950 în numai 28 zile, iar producția industrială a aceluiași an în circa 12 zile. Valoarea fondurilor fixe pe o persoană ocupată în economia națională a crescut în perioada 1965—1978 într-un ritm mediu anual de 8,72% față de 4,45% în intervalul 1950—1965, deci de aproape două ori mai rapid. Elocvente sînt, de asemenea, datele referitoare la creșterea productivității muncii sociale, eficiența consumului de mijloace de producție ș.a.

România va fi în rîndul țărilor cu nivel mediu de dezvoltare, fiind în plin proces de recuperare, în continuare, a decalajelor față de țările dezvoltate din punct de vedere economic.

4 VALENȚELE UNIVERSALE ale teoriei stadiilor dezvoltării economiei naționale elaborată de tovarășul Nicolae Ceaușescu provin nu din încercarea de a extrapola experiența românească asupra altor țări, ci din faptul că ea se întemeiază atît pe generalizarea teoretică a realităților naționale, cît și pe analiza evoluției economice pe plan mondial, pe dezvoltarea tezelor de bază ale întemeietorilor socialismului științific potrivit condițiilor epocii contemporane.

La temelia evoluției raporturilor de producție și sociale, tovarășul Nicolae Ceaușescu situează ferm dezvoltarea forțelor de producție. Totodată, forțele de producție și relațiile de producție se îmbină într-un tot în cadrul unor economii naționale, care evoluează pe traiectorii proprii, se află în stadii diferite de dezvoltare. Ceea ce particularizează teoria stadiilor dezvoltării economice pe care o datorăm tovarășului Nicolae Ceaușescu, se referă în primul rînd la faptul că criteriul nivelului forțelor de producție nu este absolutizat, nu este rupt de relațiile sociale de producție. Spirala stadiilor progresului economic se împletește strîns cu cea a evoluției și schimbării modurilor de producție. În al doilea rînd, această concepție științifică evită tratarea mecanicistă potrivit căreia un nou tip de relații sociale de producție ar presupune de la sine un anumit nivel al forțelor de producție în cazul fiecărei țări în parte. Dezvoltarea României, ca și a altor țări, a demonstrat că timpul istoric și etapele istorice la scara economiei mondiale nu coincid cu timpul istoric și etapa de dezvoltare a fiecărei economii naționale. Opera președintelui Nicolae Ceaușescu pune în lumină netemeinicia concluziilor potrivit cărora fie că socialismul ar rezolva automat problemele complexe pe care le ridică slaba dezvoltare a forțelor de producție moștenite, fie că victoria revoluțiilor socialiste în țări cu o dezvoltare economică mai redusă ar fi o anomalie a istoriei, o evoluție nefirească.

Din modul în care tovarășul Nicolae Ceaușescu tratează relațiile dialectice dintre nivelul forțelor de producție și natura relațiilor de producție decurg o serie întregă de teze teoretice și metodologice de excepțională importanță principială, pe care le vom evoca enumerativ în cele ce urmează.

1. Deși în evoluția istorică la scara mondială un tip superior de relații de producție presupune în mod legic un nou nivel al forțelor de producție, totuși într-un moment dat, în diferite țări, la același nivel de dezvoltare a forțelor de producție putem întîlni relații de producție diferite, după cum la același tip de relații de producție putem avea de-a face cu nivele ale forțelor de producție dintre cele mai diferite în diverse țări.

2. Tipologia economiilor naționale nu poate fi epuizată prin aprecierea lor ca fiind socialiste sau capitaliste, adică numai prin prisma relațiilor de producție; chiar dacă această caracterizare surprinde un element fundamental, ea nu poate exprima singu-

Gheorghe BADRUS
Tudorel POSTOLACHE

(Continuare în pag. 19)

UN PROCES COMPLEX DE ÎMBUNĂTĂȚIRE PERMANENTĂ A SISTEMULUI DE PLANIFICARE A ECONOMIEI NAȚIONALE

INSTAUAREA puterii democrat-populare și crearea proprietății socialiste asupra mijloacelor de producție, ca urmare a actului revoluționar al naționalizării din iunie 1948, au creat premisele economice și politice necesare pentru trecerea la organizarea și conducerea pe principii socialiste a economiei naționale, pentru acțiunea legilor economice pe baza dezvoltării planificate a întregii vieți economico-sociale. Concomitent cu procesul consolidării, dezvoltării și întăririi proprietății socialiste în industrie și a proprietății socialist-cooperatiste, al făuririi economiei socialiste unitare, s-a realizat, în linii mari, osatura unui nou sistem de organizare și conducere a economiei naționale. La rezultatele obținute în făurirea bazei tehnico-materiale a societății, în dezvoltarea economico-socială a țării în anii 1950—1965, un anumit aport au avut și relațiile de producție, sistemul de organizare și conducere a economiei naționale. Totodată, acest sistem conținea în sine și o serie de imperfecțiuni, era într-o bună măsură expresia unei viziuni și interpretări dogmatice a conceptului marxist-leninist de organizare și conducere a economiei socialiste, rezultatul aplicării teoriei modelului unic de construire a socialismului.

În primul rînd nu s-a asigurat adaptarea operativă a sistemului de organizare și conducere a economiei naționale la schimbările calitative și cantitative care au avut loc în sfera forțelor de producție, în structura bazei tehnico-materiale, la cerințele în continuă evoluție ale revoluției tehnico-științifice contemporane. Drept consecință, s-au manifestat puternice tendințe de imobilism în organizarea și conducerea producției, în relațiile dintre organizațiile, instituțiile și întreprinderile economice, rămîneri în urmă în diferite compartimente ale vieții economice din țara noastră, fenomene de centralism excesiv, manifestări de subiectivism și voluntarism, precum și forme birocratico-administrative în activitatea unor organisme și instituții economice centrale. Insuficienta atenție acordată folosirii procedeelelor moderne în activitatea de conducere și planificare a economiei, utilizării progreselor realizate în domeniul organiza-

rii științifice a producției și muncii au dus la o rămîneri în urmă a formelor și metodelor de organizare și conducere a economiei naționale față de nivelul atins în dezvoltarea forțelor de producție, creîndu-se astfel condiții pentru apariția unor contradicții, care exercitau rol de frînă în progresul ascendent al societății noastre socialiste.

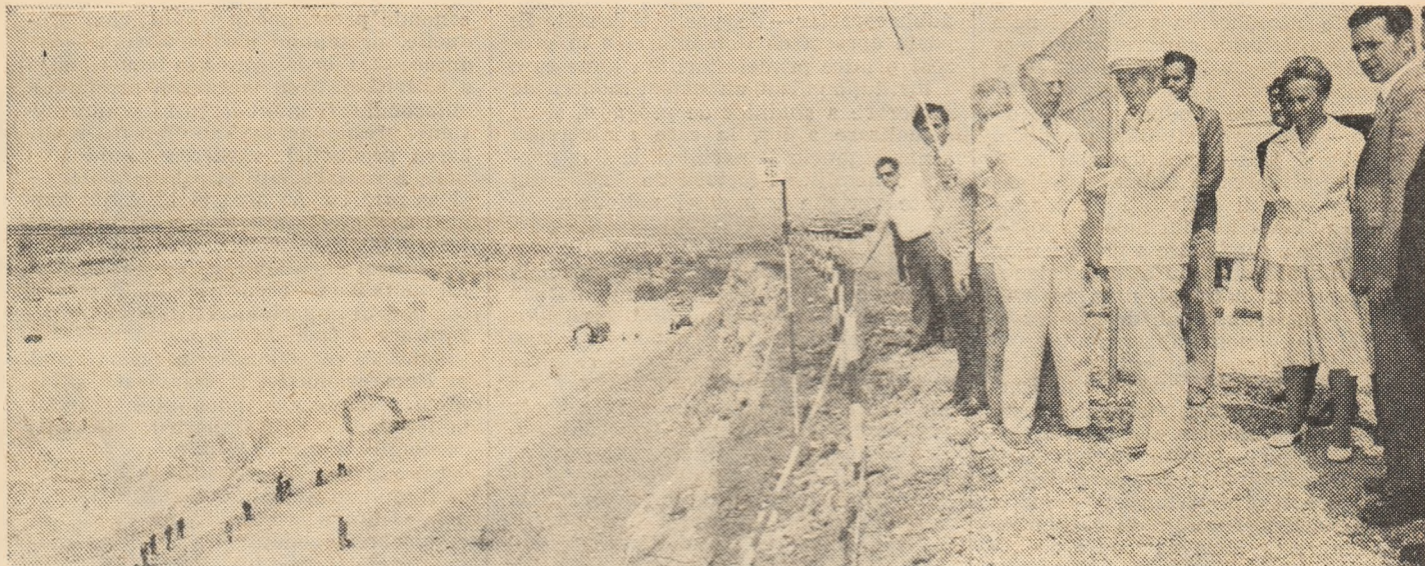
Un moment de cotitură în întreaga viață a partidului și statului nostru, în modul de a gândi și acționa, în aplicarea principiilor socialismului științific la realitățile concrete din țara noastră l-a constituit Congresul al IX-lea al P.C.R. Prin hotărîrile și măsurile adoptate, din inițiativa și sub conducerea secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, Congresul al IX-lea a deschis o eră caracterizată printr-un suflu înnoitor în toate sferile de activitate. În acest context o atenție prioritară s-a acordat creării unui sistem științific de organizare și conducere planificată a economiei naționale, corespunzător condițiilor concrete, specifice în care se făurește societatea socialistă în România, capabil să potențeze și să dinamizeze întregul proces de construcție socialistă, să genereze noi impulsuri în dezvoltarea forțelor de producție, în creșterea productivității muncii. În raportul la Congresul al IX-lea tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al P.C.R., evidențiind caracterul obiectiv, de legitate al perfecționării conducerii economiei naționale, a subliniat acest principiu care avea să stea la baza noului sistem de organizare și conducere planificată a economiei: „complexitatea problemelor ridicate de economie, știință, cultură, de întreaga activitate de edificare a noii societăți impune, ca o necesitate obiectivă, îmbunătățirea continuă a formelor organizatorice și a metodelor de conducere. Trebuie înlăturate subiectivismul și mulțumirea de sine, care duc la îngîmfare și la nesocotirea realității. Studiarea temeinică a vieții, a fenomenelor noi constituie principala cerință, absolut obligatorie, a unei juste conduceri și planificări a economiei”. Totodată s-a arătat că „Principiul călăuzitor după care trebuie să-și desfășoare activitatea organelor economice și de planificare — obligatoriu în toate domeniile con-

strucției socialiste — este conducerea colectivă.”

În vederea transunerii în viață a acestor orientări, Conferința Națională a P.C.R. din 1967 a lansat o amplă acțiune de perfecționare a organizării și conducerii planificate a economiei naționale. Cu privire la politica partidului în domeniul perfecționării organizării și conducerii, în raportul la Conferință se arată: „Partidul pornește de la principiul verificat de viață că formele și metodele de conducere și organizare socială nu sînt imuabile, stabilite odată pentru totdeauna, că ele trebuie continuu perfecționate în pas cu schimbările ce se produc în viață, cu sarcinile pe care le impune procesul obiectiv al dezvoltării materiale și spirituale a societății.” Această concepție a devenit un postulat fundamental al întregii vieți economice din țara noastră. Raportul tovarășului Nicolae Ceaușescu la această conferință, document de înaltă valoare teoretică și deschizător de drumuri în domeniul organizării și conducerii economice, arăta clar direcțiile în care trebuie să acționeze partidul și statul nostru, pentru înlăturarea din viața economică a tot ce este perimat, depășit, pentru perfecționarea continuă a sistemului de organizare și conducere pe bază de plan a economiei, astfel încît acesta să exercite un rol dinamic în asigurarea avîntului economic, în valorificarea marilor resurse și posibilități ale societății socialiste. Prin traducerea în viață a măsurilor adoptate de Conferința Națională a P.C.R. din 1967, în țara noastră s-a realizat, în linii generale, un nou sistem de organizare și conducere pe bază de plan a economiei naționale, cu trăsături definitorii proprii. Ulterior, prin documentele congreselor al X-lea, al XI-lea și al XII-lea, precum și ale conferințelor naționale din 1972 și 1977, s-au adus continuu îmbunătățiri prin adaptarea la cerințele realității în continuă schimbare.

La conturarea unui sistem perfecționat de organizare și conducere, a unui nou mecanism economico-financiar un rol important a avut adoptarea, după 1972, a unui șir de legi care reglementează principalele componente ale conducerii științifice a societății în toate

15 ani de la Congresul al IX-lea al P.C.R.

Canalul Dunăre-Marea Neagră, vizitat în repetate rânduri de secretarul general al partidului, constituie un important obiectiv al programului național de investiții: canalul va avea un rol esențial în dezvoltarea transportului fluvial și maritim al țării noastre. Scurtarea rutelor de transport fluvial, însoțită de

mari economii de timp și combustibili, va antrena mutații însemnate și în transportul nostru maritim, prin crearea noului port Constanța Sud-Agigea. Totodată, canalul Dunăre-Marea Neagră va contribui la dezvoltarea economico-socială mai intensă a Cimpiei dobrojene, ca și la ameliorarea sistemelor de irigații din această zonă.

domeniile de activitate. În acest cadru se înscriu legea cu privire la dezvoltarea economico-socială planificată a României, legea cu privire la organizarea și conducerea unităților socialiste de stat, legea finanțelor, legea retribuțiilor după cantitatea și calitatea muncii, legea contractelor economice etc., legi care, la rândul lor, au fost îmbunătățite pentru a se asigura cadrul juridic necesar funcționării noului mecanism economico-financiar.

DUPĂ CUM se știe, planificarea este una din laturile cele mai importante ale conducerii științifice a societății, o legitate de primă importanță a construcției socialiste, fără de care nu se poate înfăptui conducerea științifică a societății. Așa cum arată experiența organizării și conducerii planificate a țărilor socialiste, formele de organizare, metodele de planificare ale economiei naționale — deși urmăresc același scop — îmbracă o mare varietate, se schimbă continuu în funcție de o serie de factori: împrejurările istorice, etapa de dezvoltare a societății socialiste, nivelul de dezvoltare și gradul de complexitate a economiei, nivelul de pregătire a cadrelor, volumul și diversitatea relațiilor economice externe. Semnificativ în această privință este modul concret de realizare a principiului centralismului democratic care, într-o formă sau alta, se regăsește în toate țările socialiste. Pornindu-se de la esența centralismului democratic, acesta se materializează în mod diferit în practica concretă a fiecărui stat socialist. Există diferențe în ceea ce privește imbinarea dintre centralism și democratism, în alcătuirea sistemului de verigi organizatorice și funcționale, în formele prin care se realizează funcția de planificare a statului socialist, în privința nivelului și gradului de autonomie a unităților de bază, a relațiilor acestora cu verigile ierarhice superioare. Rezultă și de aici că nu pot exista tipare sau rețete unice pentru

construirea socialismului, că formele și metodele de soluționare a sarcinilor revoluției și construcției socialiste sînt de o mare diversitate.

Este larg recunoscută și apreciată preocuparea partidului nostru, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru elaborarea unui concept propriu de organizare și conducere pe bază de plan a economiei naționale, întemeiat pe principiile socialismului științific referitoare la conducerea societății socialiste, pe realizările mondiale ale științei organizării și conducerii producției și a muncii, care să corespundă dimensiunilor și structurii economiei naționale în continuă mișcare, tendințelor și cerințelor obiective ale dezvoltării sociale și care să țină seama de experiența pozitivă acumulată în acest domeniu. Acest concept nu este considerat închis, ci privit dialectic, în sensul că pe parcurs, anumite elemente componente ale sistemului de organizare și conducere, valabile la un moment dat, se pot învechi, iar dacă nu se intervine la timp pot genera contradicții, fenomene negative, care să creeze greutăți mersului înainte al economiei naționale. În acest context mobilitatea reprezintă deci o trăsătură definitorie a întregului sistem de organizare și conducere a economiei naționale, pentru ca acesta să corespundă noilor cerințe atât la nivel macroeconomic cât și la nivel microeconomic. Una din direcțiile principale ale perfecționării, organizării și conducerii economiei a constituit-o accentuarea caracterului lor democratic, crearea cadrului organizatoric corespunzător participării active a marelui de oameni ai muncii la conducerea activității economice. În raportul la Congresul al XI-lea al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu, referindu-se la influența pozitivă pe care a avut-o îmbunătățirea adusă sistemului de conducere a economiei, pe linia apropierei acesteia de producție, de locul deciziei, sublinia că „un rol important a avut crearea comitetelor și consiliilor oamenilor muncii

— organe colective de conducere a tuturor unităților de producție. Introducerea principiului conducerii colective — de la unitățile economice, sociale, administrative, de jos și pînă la ministere și guvern — are o importanță revoluționară în societatea noastră. Aceasta a dus la creșterea răspunderii și participării active a cadrelor de bază, economice, de partid și de stat, a marelui de oameni ai muncii, la conducerea tuturor sectoarelor de activitate.”

Se poate aprecia că în prezent, ca urmare a măsurilor de perfecționare a sistemului de organizare și conducere pe bază de plan a economiei naționale luate în ultimul deceniu, și la a căror elaborare tovarășul Nicolae Ceaușescu a avut contribuția decisivă, întreaga activitate de planificare din țara noastră este organizată pe criterii științifice, ținînd seama de structura organizatorică și funcțională a economiei naționale, de cerințele introducerii și extinderii principiului autoconducerii și autogestunii, atât în sfera unităților economice productive cât și administrativ-teritoriale. În desăvîrșirea acestui proces, un rol important l-a avut Hotărîrea Plenarei C.C. al P.C.R. din martie 1978 cu privire la perfecționarea conducerii și planificării economico-financiare, care a ridicat pe o treaptă calitativ superioară nivelul conducerii și planificării activității economice. Totodată s-a lărgit sfera activității de planificare, în sensul cuprinderii în plan a tuturor unităților economico-sociale și administrativ-teritoriale, precum și a domeniilor științei, cercetării, vieții cultural-artistice, iar gradul de profunzime a planificării a crescut prin detalieri în plan nu numai a activității productive, ci și a celei privind progresul tehnic, investițiile, comerțul exterior etc., prin concretizarea sarcinilor de plan nu numai valoric ci și în unități fizice, nu numai global ci și pe produse, nu numai a indicatorilor cantitativi ci și a celor calitativi. Semnificativă în această di-

recție este introducerea producției nete ca indicator de bază, care reflectă aportul fiecărui colectiv la crearea venitului național. Trecerea la elaborarea de programe speciale pe produse, grupe de produse, subramuri, activități, probleme de sinteză și județe încă din cincinalul 1976—1980 a marcat o îmbunătățire calitativă a întregii activități de fundamentare a planurilor cincinale și anuale, o aprofundare și adăugare a prevederilor de plan. La aceasta s-au adăugat elaborarea planului național unic în trei profile — departamental, de ramură și teritorial —, nominalizarea tuturor obiectivelor de investiții, extinderea bilanțelor, a normelor și indicilor de consum de materii prime, materiale, energie primară și energie electrică, stabilirea sarcinilor privind colectarea și reutilizarea resurselor recuperabile.

De o deosebită importanță în procesul perfecționării sistemului de organizare și conducere pe bază de plan a economiei naționale a fost aplicarea principiului continuității în planificare. „**Îmbinarea activității de planificare curentă cu cea de perspectivă, asigurarea continuității planificării** — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, în raportul la Conferința Națională din 1967 — **constituie un imperativ esențial al unei juste dirijări a economiei naționale, aceasta trebuind să reflecte atît cerințele de moment cît și tendințele fundamentale de durată ale progresului economic și social.**” O condiție necesară pentru asigurarea caracterului neîntrerupt al planificării și a unei temeinice fundamentări științifice a planurilor de perspectivă o constituie elaborarea, în acele domenii în care se simte nevoia unei perspective mai îndelungate, de studii și prognoze pentru perioade mai mari de 10 ani. Concludente în această direcție sînt programele-direcțivă adoptate de Congresul al XII-lea, care conțin atît sarcinile și prevederile de plan pentru cincinalul 1981—1985 cît și orientările fundamentale pînă în 1990, unele chiar pînă în anul 2000. Un rol important în așezarea pe baze științifice a activității de prognoză în țara noastră l-a avut Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României, organ cu

duplu caracter — de partid și de stat. Se poate aprecia că România este în prezent printre primele țări din lume care a instituționalizat un sistem modern de elaborare a studiilor de prognoză și de actualizare a lor, la care conlucrează strîns organele de partid și de stat, participă nemijlocit factorii de decizie din toate verigile economiei naționale.

IN ULTIMII ani, din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, partidul și statul nostru au luat un complex de măsuri privind perfecționarea organizării și conducerii economiei naționale și eradicarea oricăror fenomene de burocratism. Pe această linie se înscriu și măsurile referitoare la îmbunătățirea structurii organizatorice a ministerelor, a celorlalte organe centrale și locale ale administrației de stat, precum și a unităților subordonate acestora.

Avînd în vedere faptul că mecanismul economic — ca o componentă importantă a sistemului de organizare și conducere — nu funcționează încă la nivelul exigențelor actuale, din ce în ce mai înalte, există în prezent, o preocupare susținută din partea partidului și statului, a organelor și organizațiilor de partid, pentru aplicarea consecventă a principiilor noului mecanism economico-financiar. Se are în vedere în mod deosebit creșterea aportului acestuia la sporirea eficienței producției. În această optică secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în cuvîntarea la Consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R. din 29—30 mai 1980, precum și în cuvîntarea la Plenara lărgită a Consiliului Național al Oamenilor Muncii, a criticat unele fenomene negative privind înțelegerea și aplicarea noului mecanism economico-financiar și a indicat concret direcțiile în care trebuie să se acționeze pentru ca acesta să devină un factor activ în dinamizarea economiei naționale, în maximizarea eficienței economice. Referindu-se la esența noului mecanism economico-financiar, la Consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R. din mai 1980 secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, spunea: „**Noul mecanism e-**

conomic presupune în primul rînd producție, presupune participarea la conducere și la desfășurarea în bune condiții a activității. Noul mecanism presupune autoconducere muncitorească și autogestiu- ne, presupune, înainte de toate, realizarea producției, creșterea producției nete, a rentabilității și a beneficiilor — și asigurarea, pe această bază, de fonduri suplimentare pentru participarea la beneficii”. Este evident, arăta secretarul general al partidului, că aplicarea noului mecanism economico-financiar, ca component important al sistemului de organizare și conducere a economiei, presupune să se acționeze în primul rînd în sfera producției și organizării științifice a acesteia, a îndeplinirii planului la toți indicatorii, a sporirii eficienței economice a tuturor unităților.

Introducerea și întărirea autoconducerii muncitorești și a autogestiuunii economico-financiare, ca formă nouă de organizare și conducere a unităților economice și administrativ-teritoriale, creează premisele economice și politice necesare, pe de o parte pentru perfecționarea în continuare a sistemului actual de organizare și conducere a economiei naționale corespunzător cerințelor fărîririi societății socialiste multilateral dezvoltate, pe de altă parte pentru trecerea treptată, în perspectivă, spre autogovernarea liberă a poporului, spre fazele superioare ale organizării concrete a vieții sociale, pentru îndeplinirea obiectivului cuprins în Programul P.C.R., de încuie treptată a statului cu organisme ale societății cu misiunea de a organiza, conduce și planifica producția, întreaga activitate socială, de a asigura repartitia corespunzător principiilor comunismului. Realizarea obiectivelor de dezvoltare economico-socială stabilite de Congresul al XII-lea al P.C.R. în sfera producției materiale, schimbările calitative care vor avea loc în sistemul de organizare și conducere a economiei naționale, vor marca o etapă nouă, decisivă în fărîrarea societății socialiste multilateral dezvoltate, în ridicarea României pe trepte tot mai înalte de progres și civilizație.

Mihai FĂRĂLUȚA

Creșterea rolului partidului

(Urmare din pag. 4)

și modalitățile de exercitare a acestui rol de care dispune Partidul Comunist Român se datorește contribuției determinante a tovarășului Nicolae Ceaușescu.

IN PROCESUL DE ÎNTĂRIRE și amplificarea rolului partidului de factor fundamental în vasta operă de transformare revoluționară a societății românești au apărut, în mod firesc, elemente noi, re-luate și soluționate la Congresul al XII-lea al partidului. Continuarea operei de transformare revoluționară a societății presupune cu necesitate perfecționarea conducerii unitare, a întregii vieți economico-sociale, a mecanismului de funcționare a societății, sesizarea și rezolvarea contradicțiilor inerente dezvoltării, trecerea la o nouă calitate în întreaga activitate economico-socială,

în munca de conducere și organizare. Aceasta trebuie să însemne îmbunătățirea permanentă a stilului și metodelor de muncă ale organelor și organizațiilor de partid, creșterea gradului de receptivitate față de nou și intensificarea eforturilor pentru stimularea gândirii și experienței înaintate, pentru amplificarea și îmbogățirea conținutului mișcării inovatorilor și inventatorilor, pentru promovarea noului în toate domeniile. În același timp trecerea la o nouă calitate presupune și dezvoltarea combativității față de neajunsuri, față de închistare și imobilism în gândire și acțiune, față de mentalitățile și atitudinile de automulțumire și autolinistire. Prin cuvîntul și fapta lor, prin exemplul personal, comuniștii trebuie să contribuie la amplificarea elanului revoluționar al poporului, la însuflețirea energiilor sale creatoare.

Faptele reale și concrete, cu marea

imparțialitate ce le este proprie, atestă cu elocvență că perioada cea mai dinamică și fertilă din întreaga istorie a poporului român este cea care a urmat după Congresul al IX-lea, de cînd în fruntea partidului se află tovarășul Nicolae Ceaușescu. Tot istoria atestă că marile progrese înlăptuite în acest răstimp de poporul nostru, înaintarea sa spre viitor, creșterea fără precedent a prestigiului României și Partidului Comunist Român pe toate meridianele Terrei sînt indestructibil legate de virtuțile de mare conducător de partid și de țară ale tovarășului Nicolae Ceaușescu; ele sînt indestructibil legate de excepționala sa putere de a pătrunde în esența fenomenelor și proceselor sociale, de a le dezvălui conținutul și sensul, de neobosită sa activitate teoretică și strălucitul aport adus la îmbogățirea științei despre societate, de vasta sa activitate politică și organizatorică, de devotamentul nețărmurit cu care slujește și apără cauza independentei și suveranității, cauza socialismului, bunăstării și păcii în lume.

PERFECTIONAREA ORGANIZĂRII ȘI CONDUCERII INDUSTRIEI, ÎN CONDIȚIILE ADÎNCIRII DEMOCRAȚIEI SOCIALISTE

MARCÎND debutul perioadei 1965—1980, care constituie pentru țara noastră secvența istorică cea mai fertilă, cu cele mai prestigioase realizări, Congresul al IX-lea al partidului se înscrie ca un moment de referință pe traiectoria dezvoltării economico-sociale a României.

Modificările profunde produse în strategia construcției socialiste în urma acestui congres, accelerarea fără precedent a dezvoltării țării, tratarea într-o optică nouă, științifică, a factorilor care condiționează această dezvoltare, afirmarea clară și angajantă a unor obiective deopotrivă ambițioase și realiste sînt indisolubil legate de personalitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu. Gîndirea profundă, cuprinzătoare și prospectivă, a secretarului general al partidului, forța sa de pătrundere în esența problemelor majore, complexe, ale construcției socialiste, magistrala stăpînire a teoriei materialismului dialectic, cunoașterea temeinică a realităților lumii contemporane, stilul său dinamic de lucru, și-au pus puternică amprentă asupra înfăptuirilor din acest deceniu și jumătate, care au plasat România în rîndul țărilor cu ritmuri de dezvoltare printre cele mai ridicate din lume, cu o economie echilibrată și cu un nivel general de trai material și spiritual în plină creștere.

Începînd din anul 1965, sub influența hotărîtoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, întreaga evoluție a societății românești, progresul economico-social al țării au fost concepute într-o viziune nouă, care a constat în esență în faptul că s-a pus, îndrăzneț și mobilizator, problema nu numai a consolidării realizărilor înregistrate pînă atunci în construcția socialistă din țara noastră, dar și a intensificării și orientării judicioase a eforturilor pentru restructurarea economiei și industriei românești în conformitate cu tendințele conturate pe plan mondial, pentru a-i asigura un progres de fond, pe plan cantitativ dar mai ales calitativ, un loc activ în diviziunea internațională a muncii, o prezență tot mai remarcată între țările dezvoltate ale lumii.

Soluții adecvate cerințelor practicii

ÎN ANSAMBLUL măsurilor de angajare și a acțiunilor destinate să asigure perfecționarea structurală și ridicarea nivelului calitativ al întregii activități tehnico-productive a industriei românești, un loc primordial l-au ocupat organizarea și conducerea atît la nivelul întregii industrii, al ramurilor și subramurilor componente, cît și la nivelul unităților industriale productive. Perfecționarea organizării industriei și unităților industriale, care a constituit o preocupare constantă și prioritară a conducerii de partid și de stat, a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, se caracterizează în perioada ultimului deceniu și jumătate printr-o suită de trăsături care pun în evidență optica superioară a abordării și rezolvării problemelor și demersurilor operaționale implicate.

a) Acțiunile ample și diversificate ce s-au desfășurat în domeniul perfecționării organizării și conducerii industriei și unităților industriale s-au înscris consecvent într-o **strategie clar definită a dezvoltării economico-sociale a societății românești**, care ține seama de schimbările ce s-au produs sau se prefigurară pe plan politic, social, economic, tehnico-științific. Conturarea acestei strategii este rezultatul experienței dobîndite în perioada premergătoare și al unor ample investigații de reală factură științifică și are la bază concepția de valorificare rațională și eficientă a întregului potențial economic, material și uman din țara noastră, care necesită perfecționarea organizării și conducerii la toate nivelurile.

b) **Maxima raționalitate pe care o implică construcția socialistă** a determinat exigențe deosebite pentru perfecționarea continuă a formelor și metodelor organizatorice și de conducere, impunîndu-i criterii calitativ superioare de validare și fixîndu-i

obiective complexe de atins. Această raționalitate presupune abordarea pe baze autentice științifice a căilor și formelor concrete de perfecționare a organizării și conducerii, definirea lor în lumina unor principii care oferă factorilor majori de decizie politică și economico-socială reperele esențiale necesare orientării și coordonării acțiunilor desfășurate în acest sens.

c) În evoluția concepțiilor și acțiunilor concrete de perfecționare a organizării și conducerii industriei s-a făcut simțită progresiv **interdependența tot mai accentuată dintre fenomenele social-politice, economice, științifice-tehnice și culturale**, care a conferit proporții și complexitate continuu sporite problemelor abordate și a introdus cel puțin două dimensiuni noi în fundamentarea, aplicarea și evaluarea schimbărilor organizatorice și de conducere efectuate: aceea de eficiență economică și aceea de responsabilitate socială, în sensul că fiecare modificare trebuie să aibă efecte superioare resurselor angajate și, respectiv, să corespundă unor nevoi sociale efective și să țină seama de cerințele directe sau implicite ale ridicării continue a calității vieții.

d) Pe măsura dobîndirii și consolidării experienței necesare desfășurării unor ample și complexe acțiuni de perfecționare a cadrului organizatoric și de conducere, a rezultatelor încurajatoare obținute, **problematica și aria de cuprindere a acestora s-au extins continuu**, incluzînd noi laturi ale conducerii științifice, cuprinzînd tot mai multe verigi ale structurii societății și conturînd treptat un sistem științific și unitar al conducerii întregii societăți, a sectoarelor de activitate ale acesteia, a unităților economice componente.

e) În cursul celor 15 ani de succese remarcabile înregistrate în direcția perfecționării organizării și conducerii în domeniul industriei, problema esențială care a trebuit rezolvată a fost găsirea **formelor optime de aplicare a principiului centralismului democratic**, altfel spus adoptarea acelor structuri organizatorice și de conducere care să asigure echilibrul optim, corespunzător fiecărei etape de dezvoltare economico-socială a țării. Între conducerea centralizată a activității economico-sociale și participarea largă a colectivelor unităților, a tuturor oamenilor muncii, la această conducere. Echilibrul dinamic al binomului centralizare-democrație, prin care se realizează concordanța dintre politic și economic, dintre prezent și perspectivă, se materializează în atribuțiile conferite diferitelor verigi ale structurii organizatorice a industriei, al căror centru de greutate se găsește într-o continuă deplasare, în funcție de factori obiectivi și subiectivi, astfel încît să se asigure un cadru optim de desfășurare a activităților operaționale pe coordonatele și în ritmurile fixate la nivelurile de conducere strategică din economia națională și din industrie.

f) O coordonată constantă a perfecționării organizării și conducerii tuturor sistemelor socio-economice din cadrul societății noastre socialiste și, implicit, a industriei și unităților industriale, a constituit-o **amplificarea continuă a rolului oamenilor muncii în conducerea acestor sisteme**, prin edificarea treptată a unui cadru organizatoric adecvat, care constă într-un ansamblu de organe de conducere colectivă a căror structurare și funcționare reprezintă un apreciable aport teoretic și practic al partidului nostru la îmbogățirea științei conducerii.

În etapa actuală consolidarea auto-conducerii muncitorești, ca reflex al adîncirii democrației socialiste, pornește de la valorificarea experienței pozitive acumulate pînă în prezent în organizarea și funcționarea organelor de conducere colectivă și se realizează prin participarea mai amplă directă și deliberativă, a colectivelor de oameni ai muncii din fiecare unitate la procesul conducerii, prin autogestiunea economico-financiară și auto-finanțarea pe care le realizează aceste colective.

g) **Accentuarea laturilor calitative în întreaga activitate economică** este o altă trăsătură caracteristică a procesului de perfecționare a organizării și conducerii activității în industrie, asupra căreia are apreciable incidente, determinînd elastici-

15 ani de la Congresul al IX-lea al P.C.R.

zarea formelor și metodelor organizatorice, adîncirea laturilor inovațională și previzională ale proceselor de conducere, plasarea pe un loc prioritar a imperativului eficienței activității desfășurate, ale cărei optică a tratării și criteriile de evoluare au devenit considerabil mai complexe și exigente, imbinînd aspectele economice cu cele sociale, urmărind armonizarea optimului micro- cu cel macroeconomic-social, a obiectivelor imediate cu cele de perspectivă, a celor în profilul ramurii cu cele teritoriale.

h) O ultimă trăsătură a procesului consecvent și de amploare desfășurat în ultimii 15 ani în domeniul organizării și conducerii industriei și unităților industriale este aceea că ansamblul acțiunilor desfășurate în această direcție, formele organizatorice și metodele de conducere adoptate și perfecționate continuu, experimentările care au precedat aplicarea lor au conturat treptat, cu o accentuată notă de originalitate, **o concepție și o experiență proprii**, cristalizate pe baza studierii și cunoașterii temeinice a proceselor economice și sociale, a legităților dezvoltării economice, a perspectivelor pe care le deschide edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate.

Momente de referință în procesul dezvoltării

EVOLUȚIA în ultimul deceniu și jumătate în domeniul organizării și conducerii industriei și unităților industriale a fost rapidă, pe măsura dezvoltării industriale impetuoase, a confirmării în practică a oportunității modificărilor efectuate, a asimilării operative și eficiente a celor mai noi cuceriri ale progresului tehnico-științific. Această evoluție a fost marcată de câteva momente de excepțională însemnatate în viața politică și economică-socială a țării noastre, a căror sintetică retrospectivă prilejuiește evidențierea, pe de o parte, a continuității, consecvenței și orientării unitare a eforturilor consacrate perfecționării organizării și conducerii industriei și unităților industriale, iar pe de altă parte a îmbogățirii treptate a concepției și experienței românești în această privință, a situării ei la un nivel științific și de eficiență continuu crescînd.

Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, din iulie 1965, care inaugurează seria acestor momente, a pus bazele unor transformări structurale în organizarea și conducerea industriei, a societății socialiste românești, prin delimitarea **strategiei de perfecționare a activității de organizare, conducere și planificare a economiei**, prin integrarea tuturor acțiunilor desfășurate în această direcție într-o concepție unitară, riguros științifică, dinamică și prospectivă.

Concretizînd strategia conturată la Congresul al IX-lea, **Conferința Națională a partidului din decembrie 1967** a definit un **ansamblu de principii** în domeniul organizării și conducerii — al centralismului democratic, al muncii și conducerii colective, al apropierii conducerii de producție, al gestiunii economice, al cointerăsării materiale ca rezultat al unității dintre răspunderea și recompensarea materială —, și a preconizat **măsuri de amploare** pe baza acestor principii, vizînd lichidarea practicilor de centralizare excesivă, eliminarea unor paralelisme în conducere, trecerea de la forma organizatorico-administrativă la cea organizatorico-economică prin structurarea industriei republicane pe trei verigi: ministere economice-centrale industriale-întreprinderi, delimitarea mai judicioasă a atribuțiilor între aceste verigi, înființarea organelor de conducere colectivă în întreprinderi și centrale.

Congresul al X-lea al partidului, din august 1969, a subliniat imperativul **ridicării nivelului științific al întregii activități de organizare și conducere** și cel al perfecționării sistemului de planificare. Măsurile preconizate în documentele congresului au vizat cu precădere intensificarea pregătirii cadrelor necesare tuturor sectoarelor vieții economico-sociale, folosirea judicioasă a pîrghiilor economice, introducerea unui stil de muncă științific la toate nivelurile de conducere, ridicarea nivelului productivității muncii pe baza modernizării proceselor de producție, a organizării științifice a producției și a muncii, introducerea tehnicii electronice de calcul în producție și gestiune.

Conferința Națională a partidului din iulie 1972 a adăugat la setul de principii ale organizării și conducerii activităților economico-sociale din țara noastră altele noi, corespunzătoare noii etape de dezvoltare: cele privind **afirmarea tot mai puternică a rolului conducător al partidului în societate** și cel referitor la **asigurarea dezvoltării societății pe baza planului național unic**. Ca urmare a hotărîrilor adoptate s-a înființat Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale și s-au luat ample măsuri vizînd simplificarea evidentei și raționalizarea sistemului informațional economico-social, reducerea aparatului administrativ-funcționăresc, preluarea integrală de către centrale a atribuțiilor ce le revin, grefarea majorității centralelor pe mari unități productive reprezentative.

Efecte ample asupra organizării și conducerii industriei și unităților industriale au avut hotărîțile **Plenarei C.C. al P.C.R. din 23 februarie — 2 martie 1973**, în baza cărora s-a asigurat **creșterea gradului de concentrare și specializare a producției**, concretizată în reducerea numărului centralelor paralele cu sporirea potențialului lor, în creșterea ponderii centralelor constituite pe criteriul identității produselor și tehnologiilor (circa 88% din numărul total al centralelor), pe ramuri și subramuri de producție industrială (în industria carboniferă, a bumbacului, a pielăriei și încălțămîntei etc.), pe structura unei întreprinderi reprezentative (peste 85% din numărul total al centralelor). Totodată, structurile organizatorice cadru aprobate în urma acestei plenary, normele unitare de structurare și compartimentare a ministereilor, centralelor, întreprinderilor și celorlalte unități productive au reflectat adoptarea unor criterii superioare de raționalitate organizatorică și de conducere, care au asigurat mai buna folosire a potențialului cadrelor și mai buna coordonare a activității lor.

În suita momentelor de referință ale procesului perfecționării continue a organizării și conducerii în industrie, **Congresul al XI-lea al partidului din noiembrie 1974** se înscrie cu contribuția istorică a adoptării Programului Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, care definește principiile conducerii științifice a societății și direcțiile esențiale de acțiune pentru asigurarea acesteia. Totodată, la acest congres s-au adoptat hotărîri privind perfecționarea cadrului organizatoric care să asigure participarea tot mai activă a întregului popor la conducerea vieții economico-sociale, perfecționarea activității de planificare, creșterea inițiativei și autonomiei unităților economice și teritorial-administrative, creșterea exigenței și eficienței controlului exercitat la toate nivelurile organizatorice.

Conferința Națională a partidului din decembrie 1977 se înscrie, de asemenea, cu o altă contribuție determinantă pentru etapa următoare a construcției socialiste în țara noastră: **definirea obiectivului programatic al accentuării laturilor calitative în întreaga activitate economică**, deplasarea centrului de greutate al strategiei dezvoltării economico-sociale spre factorii intensivi, calitativi. În perspectiva acestui obiectiv, Conferința a dat noi dimensiuni importanței eficienței economice în calitate de criteriu hotărîtor de evaluare a activității desfășurate, a subliniat necesitatea perfecționării formelor și metodelor de conducere pentru valorificarea maximă a întregului potențial uman și material existent, a găsirii celor mai adecvate modalități de creștere a responsabilității în toate sectoarele.

Pe linia ridicării nivelului de eficiență a activității desfășurate, **Plenara C.C. al P.C.R. din 22—23 martie 1978** a hotărît inițierea unor ample acțiuni de **perfecționare a sistemului de conducere planificată și a mecanismului economico-financiar**, conștinînd în principal în introducerea și consolidarea metodelor economice de conducere, în crearea și perfecționarea cadrului necesar exercitării autoconducerii muncitorești, în adaptarea mai rapidă a structurilor de producție la cerințele sistemului economico-social.

În aceeași direcție, documentele **Congresului al XII-lea al partidului din noiembrie 1979** subliniază cu pregnanță necesitatea creșterii eficienței în toate ramurile economiei naționale, a perfecționării organizării și conducerii întregii activități economico-sociale pentru aprofundarea laturilor ei calitative și pentru utilizarea cu maximum de randament a tuturor resurselor societății.

Inițierea, experimentarea, generalizarea și corectarea la nevoie a acțiunilor de amploare hotărîte în aceste momente, în care s-au trasat obiectivele fundamentale și liniile esențiale de acțiune pentru dezvoltarea economico-socială a României socialiste, au conturat și consolidat treptat în ultimul deceniu și jumătate sistemul de organizare și conducere a industriei și unităților industriale, integrat organic în cel al economiei naționale și în cel al întregii societăți. Caracterizat printr-o apreciabilă unitate, suplete și capacitate de adaptare, avînd solide fundamente științifice și practice, acest sistem — la edificarea căruia o contribuție esențială a avut secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu —, și-a demonstrat în mod plenary potențele, contribuind în măsură hotărîtoare la dezvoltarea impetuoasă din ultimii 15 ani a industriei și confirmînd astfel în mod strălucit justetea politicii economice a partidului.

Corneliu RUSSU

Coordonate ale întăririi bazei tehnico-materiale, ale dezvoltării complexe și multilaterale a economiei românești

CONGRESUL AL IX-LEA al Partidului Comunist Român se înscrie ca un moment de referință în istoria patriei ca un eveniment cu profunde semnificații pentru opera vastă și complexă de edificare a orânduirii socialiste. Cu cinsprezece ani în urmă, la înaltul forum al comuniștilor au fost puse bazele unei concepții și strategii științifice novatoare, unitare și de lungă perspectivă privind dezvoltarea economico-socială a țării, a fost afirmată o viziune originală, îmbogățită și nuanțată continuu prin încorporarea de noi elemente, de noi fapte. Acest proces și-a aflat o strălucită expresie în documentele adoptate la congresele al X-lea, al XI-lea și al XII-lea, la Conferințele Naționale ale partidului. Drumul parcurs în ultimul deceniu și jumătate relevă un suflu nou, creator, dinamic în întreaga operă de construcție socialistă; el reprezintă drumul unei noi perioade, cea mai bogată, cea mai fertilă în înfăptuiri din istoria patriei noastre.

Concepția asupra dezvoltării economico-sociale care s-a afirmat odată cu Congresul al IX-lea a stabilit drept obiective fundamentale, făurirea unei industrii moderne, competitive, dezvoltarea susținută a agriculturii și a celorlalte ramuri ale producției materiale, creșterea potențialului economic al tuturor județelor țării; totodată, în acești ani o atenție deosebită s-a acordat creșterii aportului cercetării științifice la dezvoltarea economico-socială a țării, perfecționării învățământului de toate gradele, înfloririi culturii și artei, ridicării neîntrerupte a nivelului de trai material și spiritual al întregului popor.

Bilanțul realizărilor dobândite în dezvoltarea economico-socială a României în ultimii 15 ani reflectă, și prin limbajul lapidar, dar riguros al cifrelor, al statisticii că acești ani reprezintă o strălucită epocă de înălțare a României socialiste.

Dezvoltarea constantă, în ritmuri înalte și la cote calitative superioare, pe fondul unor accentuate modernizări de structură și a creșterii eficienței în toate domeniile de activitate, constituie elemente definitorii ale evoluției economiei românești în ultimul deceniu și jumătate. Susținerea ritmurilor economice ridicate s-a fundamentat pe intensificarea acțiunii factorilor calitativi, care au permis valorificarea superioară a resurselor naționale, ridicarea gradului de prelucrare și a nivelului calitativ al produselor, sporirea continuă a valorii nou create.

Datele inserate în tabelul nr. 1 evidențiază deosebit de clar

Tabelul nr. 1

Dinamica principalilor indicatori ai dezvoltării economico-sociale

	1965=100			Ritmul mediu anual de creștere 1966—1979 — procent
	1970	1975	1979	
Populația ocupată	102,0	104,8	106,6	0,5
Numărul personalului muncitor	119	146	167	3,7
Fondurile fixe	151	239	342	9,2
Venitul național	145	247	341	9,2
Producția industrială	175	322	476	11,8
Producția agricolă	110	150	189	4,7
Volumul comerțului exterior	175	406	706	15,0
Vinzările de mărfuri cu amănuntul prin comerțul socialist	145	215	295	8,1
Veniturile reale pe locuitor	123	171	213	5,5

progresele remarcabile pe care le-a realizat economia românească în ultimele trei cincinale. Astfel, în anul 1979, comparativ cu 1965, producția industrială a fost aproape de 4,8 ori mai mare, producția agricolă de cca. 1,9 ori, iar volumul comerțului exterior de peste 7 ori. Fondurile fixe, element component de bază al avuției naționale, au crescut în această perioadă de 3,4 ori, (sporind deopotrivă și gradul lor de utilizare), iar venitul național — indicator care exprimă cel mai sintetic valoarea nou creată pe ansamblul economiei, eficiența cu care sint utilizate resursele materiale, umane, financiare — a crescut de 3,4 ori.

DEZVOLTAREA ECONOMIEI ROMÂNEȘTI a fost însoțită de însemnate mutații de ordin calitativ ce au avut loc în structura economiei naționale. A fost urmărită în această perspectivă, asigurarea unui echilibru optim între sectoarele de bază ale economiei, deopotrivă cu impulsivitatea prioritară a ramurilor și subramurilor de înaltă tehnicitate care permit valorificarea superioară a resurselor materiale și energetice, sporirea productivității muncii și lărgirea posibilităților de participare competitivă a produselor românești la circuitul mondial de valori. Noua configurație structurală a economiei românești, adaptată condițiilor restrictive ce se manifestă pe plan mondial în domeniul energiei și al materiilor prime, s-a reflectat corespunzător și în mutațiile ce au survenit la nivelul populației ocupate.

Să apelăm, încă o dată, la puterea de expresie a cifrelor. Dacă în anul 1965 industria și celelalte ramuri neagricole încadrau 43,5% din totalul populației ocupate, iar agricultura 56,5%, în 1979 ponderea respectivă a industriei și a celorlalte ramuri neagricole s-a situat la 69,2%. Creșterile cele mai însemnate au fost înregistrate în industrie, ramură care deținea în anul 1965 numai 19,2% din totalul populației ocupate, pentru ca în anul 1979 aceasta să se situeze la valoarea de 34,7% (depășindu-se astfel încă din 1978 ponderea populației ocupate în agricultură) — efect nemijlocit al politicii de industrializare promovată de partid.

Un domeniu prioritar de afirmare a politicii economice promovate în acest ultim deceniu și jumătate îl constituie amplele programe de investiții, pirghie economică de bază folosită pentru înfăptuirea obiectivelor și sarcinilor de dezvoltare economico-socială a tuturor județelor țării. Izvorind dintr-o concepție științifică, realistă și străbătută de un înalt simț patriotic, politica de investiții s-a fundamentat pe repartizarea rațională a venitului național pentru dezvoltare și consum, asigurându-se astfel, resursele necesare susținerii unei rate înalte a acumularii. Volumul investițiilor realizate în perioada 1976—1979 s-a ridicat la 1601,3 miliarde lei; au fost puse în funcțiune, în același interval de timp, peste 6 000 capacități de producție, industriale și agrozootehnice.

O problemă cardinală pentru dezvoltarea armonioasă și în ritmuri susținute a economiei naționale o constituie creșterea substanțială a eficienței investițiilor. Acest aspect a fost accentuat în mod deosebit de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la recentele cuvântări ținute la Consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R., precum și la Plenara lărgită a Consiliului Național al Oamenilor Muncii. Dispersarea forțelor pe un mare număr de obiective de investiții, insuficienta fundamentare tehnico-economică a lucrărilor, existența unor necorelări între fazele de execuție și asigurarea cu mijloace financiare și materiale a șantierelor, arăta cu aceste prilejuri, tovarășul Nicolae Ceaușescu, nu a permis respectarea termenelor planificate de finalizare a investițiilor afectând în acest fel alte domenii ale economiei, posibilitățile sale de dezvoltare. Tocmai pentru a spori eficiența investițiilor, din inițiativa secretarului general al partidului s-a luat hotărârea ca toate forțele existente, materiale și umane, să fie orientate spre un număr de capacități de producție prioritare,

15 ani de la Congresul al IX-lea al P.C.R.

le importanță națională, deopotrivă cu condiționarea deschiderii de noi investiții de mai bună lor fundamentare tehnico-economică, de asigurarea unei aprovizionări ritmice, de calitate.

IN STRATEGIA globală și de lungă perspectivă a dezvoltării economico-sociale a țării obiectivul prioritar îl constituie continuarea procesului de industrializare, modernizarea continuă a structurilor economice, în condițiile introducerii pe scară largă a progresului tehnico-științific contemporan, ale diversificării și creșterii calității produselor industriale, valorificării resurselor naționale, sporirii eficienței. Rezultatele obținute ca urmare a aplicării cu consecvență, în ultimii 15 ani, în condiții noi și la cote de calitate tot mai înalte a politicii de industrializare socialistă sînt oglindite de ritmul înregistrat la creșterea producției industriale — 11,8% (vezi tabelul nr. 2)

Potrivit datelor înscrise în tabel, se poate ușor constata faptul că cele mai înalte ritmuri de creștere au fost realizate în industria chimică (16,2%) și în industria construcțiilor de mașini (15,9%). O atenție sporită s-a acordat dezvoltării cu prioritate a subramurilor industriale de vîrf, care asigură valorifi-

Tabelul nr. 2

Dinamica producției industriale, pe principalele ramuri
1965=100

	1970	1975	1979	Ritmul mediu 1966—1979
INDUSTRIE — TOTAL	175	322	476	11,8
Energie electrică și termică	216	344	424	10,9
Metalurgia fieroasă (inclusiv extracția minereurilor fieroase)	178	304	462	11,5
Metalurgia neferoasă (inclusiv extracția minereurilor neferoase)	180	289	360	9,6
Construcții de mașini și prelucrarea metalelor	208	477	786	15,9
Chimie	263	548	814	16,2
Industria textilă	170	301	456	11,5
Industria alimentară	137	196	259	7,0

care superioară a materiilor prime și materialelor, a energiei — probleme de însemnătate vitală pentru dezvoltarea, în ritmurile stabilite, a economiei naționale. În contextul acestei orientări de un marcant realism, purtînd însemnele atenției permanente pe care o acordă secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, gospodăririi raționale a avuției noastre naționale, s-au dezvoltat în ritmuri superioare: electronica și electrotehnica, mecanica fină și optica, petrochimia și chimia de mic tonaj, producția de mașini-unelte de mare precizie. Totodată, a crescut și s-a diversificat producția industriei de autovehicule, construcții navale, utilaje chimice etc.

Nomenclatorul producției industriale se prezintă astăzi cu mult mai bogat decît în anul 1965; calculatoarele electronice, oțelul de convertizor, laminatele de aluminiu, locomotivele electrice de 5100 kW, autoturismele de oraș, autovehiculele cu motor diesel, rășinile poliesterice, cauciucul poliizoprenic etc. sînt tot atîtea produse care reflectă nivelul înalt de tehnicitate al industriei românești, înaltele sale virtuți de competitivitate

Modernizarea industriei, preocuparea constantă pentru introducerea progresului tehnic contemporan este ilustrată, printre altele, și de faptul că numai în ultimii 4 ani au fost asimilate circa 8300 de mașini, utilaje și instalații cu performanțe superioare, realizate aproape integral pe bază de concepție proprie; de asemenea, au fost aplicate ori s-a extins utilizarea a peste 900 tehnologii noi și perfecționate și au fost asimilate peste 4200 materiale și bunuri de consum.

Creșterea și modernizarea industriei, îmbunătățirea repartiției forțelor de producție în teritoriu, au fost și vor fi în continuare străbătute, ca de un fir roșu, de preocupările pentru valorificarea superioară a resurselor naționale, pentru reducerea accentuată și continuă a cheltuielilor materiale, pentru sporirea productivității muncii și a eficienței activității industriale, ca și în celelalte domenii ale economiei. Aceste opțiuni de amplă deschidere și de importanță cardinală pentru progresul economiei își vădesc pe deplin valoarea în contextul crizei mondiale a energiei și a materiilor prime. Se impune a fi subliniat faptul că această gândire raționalistă și patriotică s-a afirmat cu mult înainte ca actuala criză economică mondială să-și facă simțite efectele negative.

CONSIDERATĂ CA RAMURĂ DE BAZĂ a economiei naționale, agricultura a cunoscut, la rîndul său, în ultimele trei cincinale, însemnate realizări. Exprimate sintetic prin sporirea producției globale agricole — de circa 1,9 ori în perioada 1965—1979 —, progresele agriculturii românești sînt legate nemijlocit de reconsiderarea locului său în complexul economic național. Apreciată, pe bună dreptate, ca sursă unică de asigurare a hranei populației, și ca un important sector de aprovizionare a industriei cu materii prime, vîdînd multiple posibilități de valorificare a produselor sale pe piața mondială agricultura a beneficiat, în anii de după Congresul al IX-lea, de ample programe de investiții. Investițiile din agricultură au fost orientate spre îmbogățirea și modernizarea bazei sale tehnico-materiale — la începutul acestui an, de exemplu, agricultura dispunea cu 58,4 mii de tractoare fizice mai mult decît în 1965 —, spre ridicarea productivității și a calității muncii din această ramură economică de bază. O atenție deosebită s-a acordat dezvoltării zootehniei, sector în care s-au înregistrat, față de anul 1965 însemnate sporuri ale producției: de 1578 mii la bovine, 5534 la porcine, 2263 la ovine și caprine etc.

Cu toate aceste realizări, după cum sublinia secretarul general al partidului la recenta consfătuire cu cadrele din zootehnie, producțiile agricole se situează cu mult sub nivelul de dotare de care dispune această ramură de bază a economiei. În fapt, sectorul zootehnic, agricultura în general, este chemată să realizeze și ea cu hotărîre trecerea la o nouă calitate; este necesară alinierea agriculturii — prin prisma specificului său — la comandamentele generale ce se pun economiei românești: ridicarea productivității muncii, a calității și competitivității produselor; valorificarea superioară a tuturor resurselor existente; reducerea susținută a consumurilor materiale și energetice; în general, creșterea producției și îmbunătățirea rezultatelor.

În anii ce au urmat după Congresul al IX-lea al partidului, țara noastră a devenit o participantă activă la diviziunea internațională a muncii. Dezvoltînd relații economice cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, pe baza principiilor respectării independenței și suveranității naționale, al deplinei egalități în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, România și-a cîștigat, prin reprezentantul său cel mai autorizat, președintele Nicolae Ceaușescu, un loc demn și unanim recunoscut în rîndul națiunilor lumii. Această poziție de aleasă ținută etică își află corespondentul în planul relațiilor noastre comerciale externe. Astfel, volumul comerțului exterior a înregistrat în ultimii 15 ani ritmuri înalte de creștere, superioare celor realizate la producția materială; s-a lărgit și diversificat exportul, a sporit ponderea exportului de produse industriale cu un grad superior de valorificare, realizîndu-se, totodată, însemnate acțiuni de colaborare și cooperare în producție și în plan tehnico-științific. În anul 1979 volumul comerțului exterior, de exemplu, a fost mai mare de peste 7 ori decît în 1965, înregistrînd, în perioada 1966—1979, un ritm mediu anual de creștere de 15,0%; la rîndul său, volumul comerțului exterior pe locuitor a sporit în aceeași perioadă de peste 6 ori.

REALIZĂRILE DE ANVERGURĂ ISTORICĂ obținute în creșterea producției materiale, în sporirea venitului național au asigurat condiții tot mai bune pentru creșterea continuă a calității vieții, a nivelului de trai — țel suprem al politicii partidului nostru. Anii care au trecut după Congresul al IX-lea al partidului sînt ani plini de realizări în acest domeniu, de împliniri și succese din cele mai bogate. O cit de sumară trecere în revistă a principalelor componente ale calității vieții relevă creșteri într-un ritm ridicat ale veniturilor drecte ale populației, precum și ale celor provenite din fondurile sociale de consum, mutații structurale în domeniul consumului populației de bunuri și servicii; îmbunătățirea condițiilor de locuit, odihnă și muncă, precum și a celorlalte elemente care definesc conceptul de calitate a vieții.

Iată și cîteva date statistice care ilustrează elocvent cele de mai sus. Retribuția medie nominală netă a sporit de la 1028 lei lunar în 1965 la 2108 lei în anul 1979, iar retribuția reală a sporit în aceeași perioadă de 1,8 ori. Veniturile reale totale ale populației au crescut de aproape 2,5 ori. În ce privește cheltuielile social-culturale finanțate de la bugetul de stat, în anul 1979 acestea au fost de 65,5 miliarde lei, față de 20,9 miliarde lei în 1965; calculate pe un locuitor aceste cheltuieli s-au ridicat anul trecut la 2974 lei, față de 1100 lei în 1965. Toate aceste însemnate realizări reflectă grăitor preocuparea permanentă a partidului nostru, a secretarului său general pentru bunăstarea și fericirea oamenilor muncii, pentru crearea celor mai bune condiții de dezvoltare și înflorire a personalității umane, pentru afirmarea, în viața de zi cu zi, a principiilor nobile ale socialismului și comunismului.

Marin STĂNICĂ

STRATEGIA DEZVOLTĂRII ȘI MODERNIZĂRII AGRICULTURII ROMÂNEȘTI

REALIZAREA a 15 ani de la cel de-al IX-lea Congres al partidului, moment de referință istorică în viața țării, oferă și oamenilor muncii din agricultură prilejul să evocare cu justificată mândrie dezvoltarea în ritmuri înalte a economiei românești, adaptarea ei la condițiile contemporane ale progresului tehnico-științific — dezvoltare subordonată satisfacerii cerințelor materiale și spirituale ale întregului popor.

Realizările obținute în acești ani sînt fundamental legate de multilaterală și prestigioasă activitate a tovarășului Nicolae Ceaușescu, care a condus nemijlocit întregul curs al politicii de dezvoltare și modernizare a economiei naționale. Stabilind în mod științific rolul agriculturii și al țărănimii în strategia generală a făuririi și dezvoltării societății socialiste multilaterale dezvoltate, secretarul general al partidului a acționat cu fermitate pentru organizarea unei agriculturii moderne, intensive, de înaltă productivitate, indicînd, totodată, direcțiile către care trebuie acționat în vederea înzestrării bazei tehnico-materiale. precum și inițierea unor măsuri succesive de perfecționare a conducerii, planificării și organizării producției agricole.

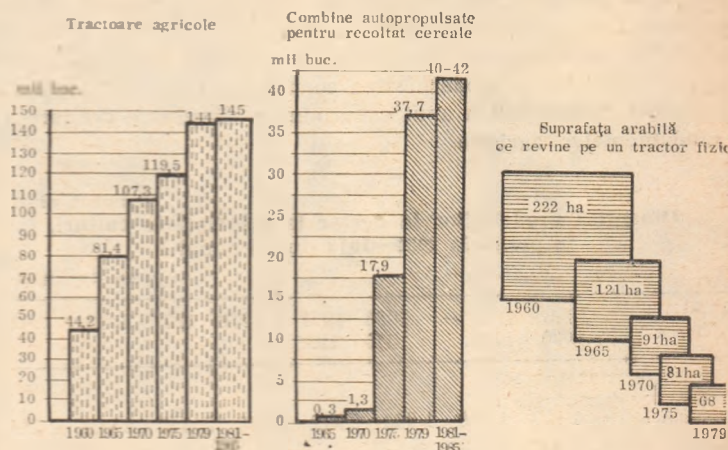
Tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat cu deosebită vigoare importanța pe care dezvoltarea agriculturii o are pentru progresul social-economic al țării noastre. Intensificarea agriculturii a căpătat un conținut calitativ nou, trăsătură care se accentuează, asigurîndu-se în perspectiva anilor 1981—1985 accelerarea acestui proces și intrarea agriculturii românești într-o nouă etapă de dezvoltare, calitativ superioară, materializată într-o creștere substanțială a producțiilor și transformarea tot mai accentuată a muncii din agricultură într-o variantă a muncii industriale.

STUDIIND evoluția investițiilor în agricultură pînă în anul 1965, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta, în Expunerea la primul Congres al consiliilor de conducere ale unităților agricole socialiste, al întregii țărănime, din aprilie 1977 : „Aș dori să reamintesc faptul că o bună perioadă de timp, în trecut, importanța agriculturii în ansamblul economiei noastre a fost grav subestimată. Aceasta a avut drept consecință neglijarea dezvoltării bazei tehnico-materiale, slaba dotare cu tractoare și mașini agricole, lipsa de preocupare pentru asigurarea îngrășămintelor, a altor produse necesare chimizării agriculturii, ignorarea activității de irigare, în general a lucrărilor de îmbunătățiri funciare.”

Pe baza orientărilor date de secretarul general al partidului și a consecvenței sale activității, s-au amplificat de la un cincinal la altul eforturile pentru dezvoltarea bazei tehnico-materiale a agriculturii. După anul 1965, acest obiectiv major al strategiei de dezvoltare a agriculturii a fost susținut de un amplu program de investiții, alocîndu-se an de an fonduri din ce în ce mai mari pentru înzestrarea ei cu mijloace moderne. Astfel, volumul investițiilor a crescut de la 37,5 miliarde lei în cincinalul 1961—1965 la 51,6 miliarde în perioada 1966—1970, la 77 miliarde în anii 1971—1975 și 120 miliarde în acest cincinal. Continuînd această orientare, la propunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, Congresul al XII-lea al partidului a hotărît ca volumul prevăzută inițial al investițiilor pentru cincinalul 1981—1985 să fie suplimentat cu 22 miliarde lei, ajungîndu-se la 155 miliarde lei, ceea ce va permite ca baza tehnico-materială să înregistreze noi progrese cantitative și calitative.

Rod al sprijinului deosebit primit din partea partidului și statului, a sporit considerabil producția de tractoare și mașini agricole, într-o gamă diversificată și cu caracteristici tehnico-economice mult îmbunătățite, determinînd ridicarea continuă a gradului de mecanizare a lucrărilor agricole și reducerea perioadei de executare a acestora.

Evoluția parcului de tractoare și mașini agricole în perioada 1960—1980

ÎN ACEASTĂ PERIOADĂ, o atenție deosebită s-a acordat extinderii lucrărilor de irigații, îndigui, desecări și de combatere a eroziunii solului, pe baza unui program elaborat sub direcția îndrumare a tovarășului Nicolae Ceaușescu. Se prevede ca în cincinalul viitor să se amenajeze pentru irigații încă 700—1 000 mii ha, ceea ce va ridica ponderea totalului suprafețelor amenajate la 24,6—26,6 la sută din suprafața agricolă a țării, respectiv la 35,4—38,3 la sută din cea arabilă.

Tabelul nr. 1

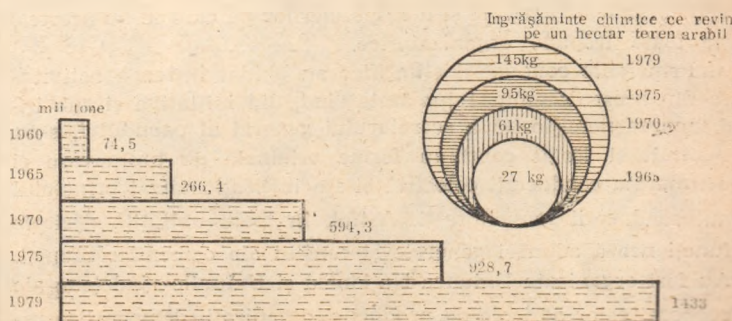
Evoluția suprafețelor amenajate pentru irigații în perioada 1950—1980

	1950	1960	1965	1970	1975	1980*)
Suprafața amenajată pentru irigații (mii ha)	41,5	199,7	229,9	714,6	1 437,3	2 190,5
Ponderea din suprafața agricolă a țării (%)	0,3	1,4	1,6	4,8	9,6	14,6
Ponderea din suprafața arabilă a țării (%)	0,5	2,0	2,2	7,0	14,1	21,4

*) la 1 VI 1980

Chimizarea agriculturii, factor important al creșterii producției agricole, s-a caracterizat, de asemenea, în această perioadă, printr-o dinamică deosebită.

Îngrășăminte chimice (substanță activă) folosite în agricultură în perioada 1965—1979

15 ani de la Congresul al IX-lea al P.C.R.

Paralel cu creșterea volumului producției de îngrășăminte chimice și cu diversificarea ei, s-a dat o atenție deosebită îmbunătățirii calității acestora, mai ales sub aspectul măririi concentrației în substanță activă și a raportului NPK. Au crescut simțitor, de asemenea cantitățile de substanțe necesare combaterii dăunătorilor, bolilor și buruienilor, volumul fitofarmaceuticelor produse de industria noastră chimică pentru agricultură ajungând la 31 551 tone în 1978, față de 5 500 tone în anul 1950 și 24 815 tone în 1970.

Fonduri însemnate au fost alocate, în perioada anilor 1965—1980, pentru dezvoltarea bazei tehnico-materiale a cercetării științifice agricole, ceea ce a permis extinderea pe teritoriul țării a unei rețele corespunzătoare de institute și stațiuni experimentale, capabile să asigure generalizarea, în toate unitățile agricole de producție, a celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii moderne. Concepția secretarului general al partidului, potrivit căreia știința capătă tot mai mult caracterul unei forțe de producție, a generat un ansamblu de măsuri pentru perfecționarea activității științifice, cercetarea din domeniul agriculturii bucurându-se de o atenție deosebită.

CREȘTEREA și modernizarea continuă a bazei tehnico-materiale a agriculturii a avut ca urmare o simțitoare creștere a randamentelor agricole.

Tabelul nr. 2
Dinamica producțiilor la hectar la principalele culturi,
în perioada 1956—1979 (medii anuale)

— kg/ha —

	1956 1960	1961 1965	1966 1970	1971 1975	1976	1977	1978	1979
Griu + secară	1 130	1 460	1 690	2 212	2 788	2 820	2 710	2 204
Porumb	1 390	1 770	2 230	2 680	3 414	3 038	3 208	3 715
Floarea soarelui	910	1 110	1 400	1 450	1 534	1 572	1 595	1 711
Sfeclă de zahăr	13 740	14 890	19 240	22 140	29 442	24 545	23 470	23 615
Cartofi	10 530	8 510	9 320	11 410	16 660	14 190	15 360	16 064

Odată cu mărirea randamentelor, a crescut simțitor și producția agricolă totală, care în 1979 a fost de 1,9 ori mai mare decât în 1965. În paralel s-a produs și o simțitoare îmbunătățire a structurii producției agricole. Datorită creșterii continue a investițiilor alocate zootehniei, ponderea producției animale a ajuns la 44 la sută în anul 1979, față de 36,8 la sută, cât era în 1965. A crescut, de asemenea, productivitatea muncii, sporul producției asigurându-se în condițiile unei pronunțate reduceri a populației ocupate în agricultură.

PERFECTIONAREA ORGANIZĂRII, CONDUCERII ȘI PLANIFICĂRII agriculturii a constituit și constituie o preocupare permanentă a partidului, a secretarului său general.

Ansamblul de măsuri adoptat în acești ani a urmărit o organizare corespunzătoare, care să asigure o bună funcționare a tuturor sectoarelor de activitate, o bună cunoaștere și repartizare a forțelor umane și materiale, precizarea clară a îndatoririlor organelor agricole și a răspunderilor pe care le au acestea, pe toate treptele organizatorice.

Principiile conducerii științifice au ghidat întreaga activitate din acest deceniu și jumătate fiind, din inițiativa și sub îndrumarea nemijlocită a secretarului general al partidului, s-au instituit și lărgit continuu forme originale de promovare și afirmare a conducerii colective și s-a instituționalizat principiul autoconducerii muncitorești. Astfel, în toate unitățile agricole funcționează adunări generale și consilii ale oamenilor muncii. Au fost organizate Uniunea Națională și Uniunile județene ale cooperativelor agricole de producție, organizații democratice re-

prezentative ale cooperativelor agricole de producție și ale țărănimii, precum și Consiliul Național al Agriculturii, organ permanent, larg reprezentativ, cu importante atribuții în stabilirea măsurilor de dezvoltare și modernizare a producției agricole vegetale și animale. Cadrul de participare a întregii țărănime la conducerea vieții economico-sociale s-a extins odată cu crearea organismelor de asociere și de reprezentare a țăranilor cu gospodării individuale din zonele de deal și munte, necooperativizate. Alcătuirea, de la comună la județ și pînă la nivel central, a unor organe proprii a permis mai buna cunoaștere, analizare și rezolvare a problemelor specifice acestei categorii de producători agricoli.

În cadrul acestui amplu proces de perfecționare continuă a organizării și conducerii, s-a acționat pentru întărirea rolului planului național unic, pentru îmbinarea armonioasă a conducerii centrale cu stimularea inițiativei și răspunderii unităților de producție. În vederea stabilirii sarcinilor anuale în viziunea unor obiective de perspectivă, au fost elaborate prognoze pe termen lung, au fost întocmite programele naționale privind hidroameliorațiile și creșterea animalelor, precum și programe speciale pentru principalele produse vegetale și animaliere.

În aplicarea conceptului privind conducerea unitară a agriculturii, apropierea conducerii de unitățile de producție, creșterea rolului și răspunderilor organelor agricole, a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare pentru îndrumarea și sprijinirea efectivă a unităților agricole în rezolvarea problemelor care apar, în realizarea unui salt calitativ al întregii activități din acest sector de bază al economiei naționale, un eveniment de mare însemnătate l-a constituit hotărârile Plenarei C.C. al P.C.R., din 1 februarie 1979 cu privire la îmbunătățirea conducerii și planificării unitare a agriculturii, crearea consiliilor unice agroindustriale de stat și cooperatiste și creșterea producției agricole.

NOUL CADRU organizatoric creează condiții pentru accentuarea procesului de concentrare, specializare și integrare, folosirea mai rațională și în mod unitar a bazei tehnico-materiale existente, promovarea tehnologiilor moderne și aplicarea mai rapidă și eficientă a celor mai avansate metode de organizare a producției și a muncii, introducerea noului mecanism economico-financiar în toate unitățile agricole.

Păstrînd autonomia gestionară a unităților componente, crearea consiliului unic elimină dispersarea forțelor la nivelul unităților de bază — în primul rînd prin organizarea sectorului unic de mecanizare — și deschide posibilitatea planificării producției, a organizării unitare a teritoriului, a altor acțiuni.

Consiliile unice agroindustriale de stat și cooperatiste trebuie să devină forma superioară de realizare a cooperării și asocierii dintre cooperativele agricole, dintre acestea și unitățile de stat și cooperatiste de consum, precum și în organizarea acțiunilor de prelucrare și valorificare superioară a producției agricole, în extinderea activităților industriale, a executării lucrărilor de construcții și prestări de servicii.

Aceste măsuri, cu un caracter profund novator, determină intrarea agriculturii noastre într-o etapă calitativ nouă, corespunzătoare stadiului actual de dezvoltare a economiei noastre naționale, favorizînd valorificarea cît mai deplină a marilor avantaje pe care le oferă agricultura socialistă.

Concepția unitară de dezvoltare a agriculturii românești avînd ca obiectiv prioritar în viitorul cincinal înfăptuirea unei profunde revoluții agrare, obiectivele stabilite pe baza orientărilor date de secretarul general al partidului constituie, pentru toți cei ce lucrează în această ramură de bază a economiei naționale, un îndreptar permanent de acțiune, dîndu-le o perspectivă clară, însuflețitoare, convingerea că tot ce și-au propus va deveni realitate vie.

Ion TEȘU

1965 — 1980:

Noi dimensiuni ale participării României la viața economică internațională

NOUA ETAPĂ pe care a deschis-o Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român în întreaga dezvoltare economico-socială a țării este caracterizată și prin noile dimensiuni pe care le-a căpătat participarea României la viața economică internațională. În concepția strategică a președintelui Nicolae Ceaușescu, edificarea cu succes a noii orânduri depinde în primul rând și în mod hotărâtor de eforturile fiecărui popor, de capacitatea sa de a-și pune în valoare resursele naționale, ceea ce implică și o largă deschidere economică spre restul lumii deoarece: „Fără a ne încadra în mod activ în diviziunea mondială a muncii, fără promovarea unui larg schimb de valori materiale, tehnico-stiințifice și culturale, cu celelalte popoare, nu putem asigura făurirea unei societăți avansate — așa cum trebuie să fie societatea socialistă și comunistă”¹⁾.

În această politică de largă colaborare economică internațională, ca și în întreaga sa politică externă, România se călăuzește neclintit după principiile deplinei egalități în drepturi, respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, renunțării la folosirea forței și la amenințarea cu forța. Aplicarea acestor principii în promovarea colaborării economice internaționale este expresia concepției românești referitoare la rolul important al comerțului și cooperării în crearea unui climat de pace, necesar progresului și dezvoltării de sine stătătoare a fiecărei națiuni. În virtutea concepției amintite, pe temeiul dezvoltării susținute a potențialului economiei naționale și ghidate de principiile menționate, relațiile economice externe ale României au cunoscut în ultimul deceniu și jumătate o sistematică amplificare. Comerțul exterior a crescut, în acest interval, de peste 7 ori — ceea ce înseamnă că astăzi realizăm, în mai puțin de 52 de zile, un volum de exporturi și importuri tot atât de mare cât în întregul an 1965.

Această primă imagine se cuvine completată, în primul rând, cu cea care rezultă din modificările intervenite în structura exporturilor. În 1965, ponderea principală revenea mărfurilor din grupa „combustibili, materii prime minerale și metale”: astăzi, locul principal este ocupat de grupa „mașini, utilaje și mijloace de transport” — mărfuri al căror export a crescut între timp de circa 8,5 ori. Creșterea valorică menționată are la bază o lărgire considerabilă a gamei de produse exportate, sporirea gradului de complexitate tehnică a mașinilor de serie și trecerea la exportul de instalații complexe. Exportul de tractoare, de exemplu, care a crescut de circa 20 de ori, includea în 1965 numai 5 tipuri de bază, fiecare într-o singură variantă constructivă, în timp ce astăzi producția se realizează în 15 tipuri de bază, însumând peste 50 de variante constructive, ceea ce a făcut ca România să devină al 7-lea exportator mondial, înaintea unor țări cu tradiție în domeniu. La utilaj petrolier sîntem al doilea exportator din lume, iar la mașini-unelte ocupăm locul 14.

În unele țări partenere se construiesc linii de montaj pentru asamblarea produselor exportate de întreprinderile românești sub formă de piese și subansamble. În momentul de față, România este în măsură să participe la realizarea unor importante obiective economice în țări din diferite continente — rafinării, complexe pentru extragerea și prepararea de minerale utile, fabrici chimice, fabrici de ciment, combinate pentru industrializarea lemnului, baraje, porturi etc.

Noile dimensiuni ale exportului construcției de mașini fac ca în valoarea acestuia să crească ponderea „exportului de inteligență” (studii de fezabilitate, proiecte de execuție și de organizare a fabricației, licențe, „know-how” tehnologic, asistență tehnică pentru montarea, punerea în funcțiune, exploatarea și

întreținerea obiectivului, formarea cadrelor locale, etc.); implică trecerea de la operații clasice de vânzare-cumpărare la relații de cooperare pe termen lung; pun cerințe suplimentare producției (alinieră la performanțele concurenței, adaptarea mașinilor la exigențele specifice ale diferiților cumpărători, la condițiile de climă și sol din țara în care vor fi utilizate etc.); ridică probleme noi de organizare și comercializare, cînd este vorba de produse și lucrări care cer coordonarea activității a zeci de întreprinderi, înstituite de cercetare, proiectare și dezvoltare tehnologică: cere pregătirea temeinică a participării la licitații internaționale, stabilirea de relații de credit cu beneficiarii, organizarea de depozite de piese de schimb și de rețele de service în țările în care exportăm, perfecționarea activității de prospectare a piețelor externe, ș.a.m.d.

Am menționat numai câteva dintre implicațiile dezvoltării exportului industriei constructoare de mașini pentru înțelegerea complexității aspectelor noi pe care sînt chemate să le rezolve astăzi întreprinderile producătoare și cele de comerț exterior ca urmare a intensificării participării României la diviziunea mondială a muncii. Probleme similare se pun, bine înțeles cu intensități diferite, și celor care lucrează în industria chimică, industria ușoară, industria lemnului, industria alimentară, practic în toate ramurile industriale care produc pentru export și care sînt orientate spre valorificarea superioară a materiilor prime și ridicarea eficienței comerțului exterior, în împrejurările asprei concurențe de pe piețele internaționale.

ORIENTARE de bază — care a contribuit la amplificarea prezenței românești în economia mondială — privește diversificarea piețelor externe de desfacere și de aprovizionare cu mărfuri necesare economiei naționale. Numărul țărilor cu care România întreține relații economice a crescut astfel de la 98 în 1965 la peste 140 în prezent.

În centrul acestor relații România situează în mod ferm creșterea schimburilor și adîncirea cooperării în producție cu statele socialiste membre ale Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, cu toate statele socialiste — cărora le revine peste 40% din totalul comerțului exterior. Principalul partener economic al României este, în mod constant, Uniunea Sovietică.

În același timp, sînt promovate cu perseverență relațiile cu țările în curs de dezvoltare, ceea ce a determinat extinderea substanțială a ariei geografice a comerțului exterior. Este semnificativ în acest sens faptul că, în intervalul 1965—1979, schimburile cu țările Americii Latine au crescut de 7,6 ori, cu țările Africii de 17,5 ori, iar cu țările Asiei de 18,5 ori. Ca urmare a acestor creșteri, volumul schimburilor efectuate anul trecut numai cu continentul asiatic era cu 60% mai mare decît întregul comerț european al României în 1965.

Sînt extinse totodată relațiile comerciale cu țările capitaliste dezvoltate. Dacă comerțul cu țările Europei occidentale este tradițional, creșterea exporturilor României de 126 de ori spre țările Americii de Nord, chiar dacă se explică prin nivelul extrem de scăzut la care acestea se aflau în 1965, contribuie totuși la înțelegerea eforturilor făcute pentru pătrunderea mărfurilor românești chiar pe piețe îndepărtate și dintre cele mai dificile.

Diversificarea ariei geografice a comerțului exterior reprezintă un obiectiv urmărit astăzi de toate statele lumii. Numai în felul acesta pot fi prevenite neajunsurile pe care le-ar provoca economiei naționale diferite fenomene de „blocaj” intervenite, la un moment dat, pe o piață externă cu pondere excesivă la exportul sau importul unor mărfuri. Această orientare obligă, firește, la o extindere corespunzătoare a rețelei externe de comercializare astfel încît să se asigure o prezență continuă și eficientă pe piețele respective. Totodată, volumul sporit de

¹⁾ Nicolae Ceaușescu, „România pe drumul construirii societății socialiste multilaterale dezvoltate”, vol. 7, București, 1973, pag. 31.

15 ani de la Congresul al IX-lea al P.C.R.

mărfuri care se duc în toate colțurile lumii sau vin de la mari depărtări impune cu stringență dezvoltarea considerabilă a transporturilor internaționale (rutiere, feroviare, fluviale, maritime și aeriene), creșterea capacităților proprii de încărcare, descărcare și depozitare, precum și modernizarea modalităților de transport.

Pentru a cita un singur exemplu al problemelor care s-au pus României în acest domeniu vom menționa sporirea flotei maritime naționale de 3,6 ori ca număr de nave și de 5,8 ori din punctul de vedere al capacității de transport; dezvoltarea de peste 6 ori a capacității portului Constanța și trecerea la construirea noilor porturi maritime de la Agiea, Midia și Mangalia — care urmează să intre în funcțiune în cursul anilor următori; înființarea de noi linii maritime regulate spre porturile din Mediterana de est și spre cele din Europa occidentală, spre coasta atlantică a Africii (pe la Casablanca și Abidjan până la Pointe Noire și Matadi), spre porturile Mării Roșii și țărmurile răsăritene ale Africii (până la Mombasa, Dar-Es-Salaam și Maputo), spre Golf și spre apele Oceanului Indian (până la Bombay și Colombo), ca și spre Extremul Orient, prin Singapore până în porturile Japoniei, — rute pe care le parcurg acum, lunar, navele românești încărcate de mărfuri.

BAZINDU-SE pe constatarea că cooperarea între națiuni reprezintă o cerință esențială a lumii contemporane. Partidul Comunist Român a deschis noi orizonturi participării României la viața economică internațională prin promovarea unor variate forme de cooperare în producție cu alte țări. Un impuls decisiv au dat în acest sens înțelegerile la care s-a ajuns cu ocazia numeroaselor întâlniri ale tovarășului Nicolae Ceaușescu cu șefi de state și guverne de pe toate continentele. Ca urmare a unei asemenea orientări, România participă în prezent la realizarea a peste 200 de convenții multilaterale privind specializarea și cooperarea în producție, colaborarea tehnico-științifică, relațiile valutare-financiare și de credit, etc. încheiate între țările membre ale C.A.E.R., a ridicat și ridică în continuare importante obiective economice împreună cu statele vecine și lărgeste sfera colaborării bilaterale cu țările socialiste pentru deceniul anilor '80.

O extindere considerabilă a câmpului, de asemenea, participarea României, în condiții reciproc avantajoase, la înfăptuirea programelor naționale din țările în curs de dezvoltare. Astfel, pe baza contractelor de cooperare încheiate, întreprinderile românești participă — în 16 state din Asia și în 15 state din Africa — la lucrări de foraj petrolier: valorificarea unor zăcăminte de cupru, minereu de fier și fosfați; punerea în funcțiune a numeroase fabrici din industria constructoare de mașini chimică și petrochimică, textilă, de prelucrare a lemnului, alimentară și a materialelor de construcții; efectuarea de construcții civile (locuințe și edificii publice); dezvoltări de porturi și modernizarea transporturilor; organizarea de mari ferme agricole și lucrări de îmbunătățiri funciare etc. 17000 de specialiști români sînt angajați în diferite acțiuni de asistență tehnică, acordată țărilor în curs de dezvoltare, iar 15000 de tineri din aceste țări studiază și se specializează în România.

Experiența dobîndită în cadrul acțiunilor de cooperare a permis ridicarea acestora pe o treaptă superioară prin constituirea, în diferite țări din Asia, Africa și America Latină, a 27 de societăți mixte de producție și comercializare cu participare românească. Aceste societăți lucrează în domeniul industriei extractive, în construcția de mașini și chimie, în economia forestieră, în industria materialelor de construcții, în industria pielăriei, în domeniul agricol și în construcții. Amploarea pe care o ia prezența României pe piețele internaționale a determinat, totodată, constituirea a 27 de societăți mixte pentru comercializarea produselor noastre, în principal în țările capitaliste dezvoltate; apariția primelor societăți mixte în domeniul consultințului, valorificării invențiilor și al tehnicii nucleare (în R.F. Germania, Franța și Anglia); înființarea de societăți mixte în domeniul transporturilor internaționale (în Iran, R.F. Germania, Italia, Franța, Anglia), a 5 bănci mixte (cu sediul în Franța, Anglia, R.F. Germania, Italia, și Egipt), a unei societăți mixte româno-americane de asigurări, ca și a unei societăți de asigurări cu participare româno-polono-ungaro-americană. În același timp, în legătură cu unele cerințe ale economiei naționale s-au constituit și în România societăți mixte de producție și comercializare cu participare străină (din S.U.A., Franța, R.F. Germania, Italia, Austria și Japonia), în domeniul construcțiilor de mașini și al chimiei, ca și o societate de transporturi maritime cu participare libiană.

Se poate afirma că niciodată prezența întreprinderilor românești nu a fost atât de pregnant marcată și nu a implicat atât de numeroase și de complexe angajamente din Europa până

în India, sau Sri Lanka, din Irak, Siria sau Iordania până în Congo, Gabon, Nigeria, Sudan sau Tanzania și din Egipt, Libia, Tunisia, Algeria sau Maroc până în Peru sau Mexic.

Expresie a treptei superioare pe care este ridicată economia națională, angrenarea tot mai adîncă a României în diviziunea mondială a muncii, transformată în factor puternic de accelerare a creșterii, a impus cu necesitate și participarea activă a țării noastre la întreaga viață a organizațiilor economice internaționale.

Aderarea la G.A.T.T., la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare sau la Fondul Monetar Internațional — pentru a menționa câteva exemple — a decurs, astfel, în mod logic din întreaga politică promovată după Congresul al IX-lea al P.C.R. de extindere a colaborării economice a României cu toate statele lumii. Aceasta corespunde, de altfel, întregii politici externe românești care consideră că, într-o lume a interdependențelor universale, este necesar să fie întărite toate organizațiile internaționale capabile să contribuie la promovarea colaborării între state și națiuni egale în drepturi, la rezolvarea problemelor lumii contemporane și la consolidarea păcii. Este rațiunea în virtutea căreia România face astăzi parte din 80 de organizații internaționale guvernamentale și participă la activitatea a peste 700 de organizații neguvernamentale.

În acest cadru conceptual, atenția principală este acordată Organizației Națiunilor Unite și instituțiilor specializate din sistemul acesteia, deoarece — așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — „Mai mult ca oricînd considerăm că nici o problemă internațională nu poate fi soluționată de cîteva țări, că problemele mari, care interesează colaborarea și pacea între popoare, pot fi soluționate numai cu participarea tuturor statelor lumii. Mai mult ca oricînd considerăm că țările mici și mijlocii trebuie să participe mai activ, să aibă un cuvînt mai greu în soluționarea marilor probleme internaționale“²⁾. Pe temeiul acestei orientări ferme, România s-a afirmat în ultimii 15 ani prin numeroase propuneri menite să deschidă căi noi de soluționare a problemelor „globale“ care se pun lumii de astăzi, propuneri care au întrunit largi adeziuni în opinia publică internațională și dintre care multe au devenit sursa inspiratoare a unor importante rezoluții adoptate în sistemul Națiunilor Unite.

Poziția militantă și principală a României în lupta pentru lichidarea subdezvoltării, accelerarea progresului țărilor în curs de dezvoltare și promovarea unei echitabile colaborări internaționale, pe baza unor programe concrete și coerente de acțiune pe termen lung, care să răspundă cerințelor cu adevărat fundamentale ale popoarelor, a contribuit la sporirea prestigiului său mondial — ilustrat pregnant, între altele, prin primirea unanimă în „grupul celor 77“, invitarea la activitatea mișcării nealiniaților și adîncul ecou pe care îl are concepția președintelui Nicolae Ceaușescu referitoare la căile de edificare a unei noi ordini economice și politice în lume.

Vasta rețea de relații economice bilaterale, ca și prezența în numeroase organisme economice cu caracter regional și universal au impus, firește, permanenta perfecționare a cadrului legislativ și instituțional care asigură participarea României la viața economică internațională.

Epoca de după Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român reprezintă astfel epoca unor fertile căutări creatoare pentru construirea unui cadru juridic coerent și modern care să corespundă atât exigențelor contemporane ale comerțului internațional și cooperării internaționale în producție, cît și cerințelor de integrare organică a acestor activități în sistemul planului național unic, propriu orînduirii socialiste. Începutul făcut în această direcție în 1971 prin Legea cu privire la activitatea de comerț exterior și de cooperare economică și tehnico-științifică, continuat în 1972 prin Decretul privind constituirea, organizarea și funcționarea societăților mixte cu sediul în România — ambele cu evidente elemente novatoare în domeniul legislației socialiste — și dezvoltat ulterior prin numeroase acte normative adoptate în deceniul anilor '70, este înțregit în momentul de față, prin aplicarea noului mecanism economico-financiar în activitatea de comerț exterior și elaborarea Codului general de comerț exterior al României care — fiind seama de propriile tradiții juridice în materie, de uzanțele comerciale internaționale și de experiența întreprinderilor românești de comerț exterior — urmează să asigure cadrul juridic adecvat noilor exigențe ale relațiilor noastre economice externe, ca și cerințelor de a se asigura continua și eficienta lor extindere.

O intensă activitate a fost desfășurată, totodată, pentru perfecționarea cadrului juridic în care se desfășoară relațiile economice ale României cu diferitele state partenere (sute de acorduri bilaterale comerciale și de cooperare, acorduri sau

²⁾ Nicolae Ceaușescu, „România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate“, vol. 9, București, 1974, p. 414—415.

15 ani de la Congresul al IX-lea al P.C.R.

convenții pentru garantarea reciprocă a investițiilor sau pentru evitarea dublei impuneri, acorduri privind transportul sau pescuitul, etc.), tratate, acorduri și convenții cu diferite organizații economice regionale, ca și pentru definirea condițiilor de participare a României la numeroase convenții internaționale.

Pe plan instituțional, întreaga activitate practică la care ne-am referit a atras cu sine perfecționarea profilului și organizării celor aproape 50 de întreprinderi care lucrează astăzi în domeniul comerțului exterior și al cooperării economice internaționale, înființarea și extinderea activității Băncii Române de Comerț Exterior, crearea de compartimente specializate de comerț exterior și cooperare în unitățile producătoare, reorganizarea pe baze noi a Camerei de Comerț și Industrie, ca și a activității de studiere a piețelor externe.

DIMENSIUNILE noi pe care le-a dobândit participarea României la viața economică internațională este rezultatul dezvoltării întregii economii naționale, al politicii interne și externe promovată consecvent de Partidul Comunist Român, al impulsurilor cuceritoare date de tovarășul Nicolae Ceaușescu — a cărei energie novatoare a dinamizat activitatea în toate sferile vieții noastre sociale. Bilanțul drumului parcurs în ultimii 15 ani este de natură să sporească încrederea poporului nostru în capacitatea sa de creație, în posibilitatea practică de a dobândi în viitor noi realizări în dezvoltarea economico-socială a României.

Un rol central are în această privință dezvoltarea comerțului exterior în condiții de înaltă eficiență. Problemele care ni se pun în acest domeniu sînt, fără îndoială, complexe. Ele privesc, în primul rînd, îmbunătățirea structurii exporturilor și sporirea competitivității produselor românești prin ridicarea calității lor, adaptarea permanentă a producției și metodelor de comercializare la exigențele piețelor externe, utilizarea cu maximă eficiență a importurilor de materii prime prin dimensio-

narea lor la strictul necesar și ridicarea gradului de prelucrare în industria națională, respectarea strictă a clauzelor înscrise în contractele externe, realizarea unei balanțe comerciale excedentare în vederea echilibrării balanței de plăți. Complexitatea acestor sarcini este amplificată prin ascuțirea contradicțiilor și a concurenței de pe piețele internaționale ca urmare a crizei actualei ordini economice și politice mondiale cu atât de grele consecințe în domeniul materiilor prime, resurselor energetice, relațiilor comerciale (marcate prin multiplicarea practicilor neoprotecționiste) și valutar-financiare etc.

În aceste împrejurări, realizarea sarcinilor stabilite de Congresul al XII-lea al P.C.R., pentru comerțul exterior al țării, implică ridicarea pe o nouă treaptă, calitativ superioară, a activității de schimburi și cooperare economică internațională. Tocmai în direcția acestei preocupări se înscriu și măsurile luate în ultima vreme privind desfășurarea activităților de import-export în concordanță cu principiile noului mecanism economico-financiar.

Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, la recenta plenară lărgită a Consiliului Național al Oamenilor Muncii, referindu-se la sarcinile de viitor ale comerțului exterior „trebuie să luăm toate măsurile pentru a așeza această activitate pe principii noi, economice, pentru a dezvolta exportul, activitatea de cooperare pe plan internațional”.

Prin crearea premiselor pentru amplificarea în continuare a participării României la viața economică internațională și pentru ridicarea eficienței comerțului exterior se creează totodată condițiile sporirii contribuției pe care această importantă ramură a economiei naționale o aduce la întreaga dezvoltare economico-socială a țării, la marea operă de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

Costin MURGESCU

Un proces complex de perfecționare continuă a sistemului de planificare a economiei naționale

(Urmare din pag. 7)

La profilul esențial și stadiul dezvoltării actualelor economii naționale. Stadiul dezvoltării economice este un concept complex multilateral⁹⁾ Fără a mai vorbi de potențialul și structura economiei, de dinamică etc., se cere a fi luat în considerare nivelul forțelor de producție. În acest fel se ajunge la fundamentarea conceptelor de țară socialistă în curs de dezvoltare, sau cu nivel mediu, sau cu nivel înalt de dezvoltare, concepte care se disting printr-un înalt grad de operaționalitate în practica relațiilor economice și politice internaționale. Pe de altă parte, chiar dacă ne-am limita la criteriul relațiilor de producție, trebuie să avem în vedere că pe lângă țări capitaliste și țări socialiste, întâlnim în lumea contemporană un mare grup de țări cu economie mixtă sau plurisectorială.

Viziunea partidului nostru cu privire la stadiile dezvoltării economiilor naționale, este o concepție novatoare, revoluționară, ce permite atât combaterea științifică a teoriilor apologetice care caută să acrediteze ideea inutilității transformărilor revoluționare în cele mai dezvoltate state capitaliste prin invocarea infiltrării și dezvoltării automate a socialismului în interiorul lor, cât și fundamentarea necesității accelerării restructurărilor revoluționare în aceste țări. În ceea ce privește țările în curs de dezvoltare, concepția președintelui Nicolae Ceaușescu și exemplul viu, concret al României arată că subdezvoltarea nu este o fatalitate, că acest stadiu poate fi depășit într-un timp istoric — scurt mergînd pe calea transformărilor revoluționare, că

⁹⁾ Este meritul secretarului general al partidului nostru de a fi arătat, îndeosebi la Conferința Națională a P.C.R. din 1972, că definirea stadiului dezvoltării unei economii naționale nu se poate rezuma la un singur indicator, ci trebuie să cuprindă un ansamblu de indicatori. Spre deosebire de economiile burgheze care adesea se limitează la venitul național pe locuitor, economiștii romani apelează la asemenea indicatori cum sînt venitul național total, structura pe ramuri a economiei naționale, exprimată de ponderea acestora în produsul social total și venitul național, distribuția pe ramuri a populației ocupate, nivelul productivității muncii, producția industriei și a ramurilor ei de bază pe locuitor, volumul comerțului exterior pe locuitor, cheltuielile pentru cercetare-dezvoltare în total și pe locuitor ș.a., care dau o imagine veridică asupra stadiului dezvoltării economiei unei țări. Un element esențial pentru aprecierea nivelului și stadiului de dezvoltare economică a unei țări îl constituie compararea indicatorilor menționați cu cei din alte țări, care evidențiază similitudinile dintre țările aflate în același stadiu, indiferent de orînduirea lor socială și politică, precum și decalajele care separă de cele aflate pe trepte calitative diferite. Este limpede că asemenea aprecieri și analize comparative se pot efectua numai pe baza unei metodologii riguroase și a teoriei științifice.

decalajele față de țările dezvoltate pot fi reduse treptat prin eforturi susținute și o politică de dirijare a acestora spre direcțiile principale.

3. Dezvoltarea inegală și în salturi a economiilor naționale a fost fundamentată de V.I. Lenin ca o lege ce acționează stihinic, determinînd raporturile de forțe dintre principalele țări imperialiste și facilitînd ruperea din sistemul imperialist a verigilor sale mai slabe. În opera tovarășului Nicolae Ceaușescu sînt puse în evidență, pe baza generalizării fenomenelor contemporane, noi aspecte calitative ale dezvoltării inegale și în salturi strîns interferate cu problema stadiilor dezvoltării economice:

a) această lege acționează nu numai în sfera raporturilor interimperialiste, ci și în aceea mai vastă a întregii economii mondiale contemporane;

b) este vorba nu de o simplă extindere geografică a acțiunii acestei legi, ci de luarea în considerație a decalajelor economice care separă țările aflate în stadii diferite de dezvoltare, ca problemă actuală a economiei mondiale contemporane;

c) trecerea la socialism a unor țări rămase în urmă din punct de vedere economic nu numai că nu constituie o anomalie a istoriei, dar poate fi considerată un proces legitim, această trecere — în forme diferite — reprezentînd calea sigură a mobilizării propriilor resurse și utilizării lor raționale în vederea depășirii subdezvoltării în termene istorice cît mai restrînse. Tocmai perspectiva trecerii la socialism a unor țări aflate actualmente în diferite stadii ale dezvoltării economice, inclusiv a celor cu o economie slab dezvoltată, evidențiază că conceptele referitoare la țări socialiste cu diferite nivele de dezvoltare economică vor avea o importanță crescîndă în viitor;

d) dezvoltarea economică inegală și chiar în salturi este valabilă inclusiv pentru evoluția țărilor socialiste, fiind condiționată, pe de o parte, de efectele acțiunii anterioare ale legii respective pe care noua orînduire le moștenește, iar pe de altă parte, de necesitatea egalizării relative a nivelurilor economice ale țărilor care izvorăște din înseși trăsăturile esențiale ale noii societăți. Evident, spre deosebire de condițiile capitalismului, acțiunea acestei legi nu mai este stihinică, ci conștient dirijată, nu determină agravarea decalajelor dintre economiile naționale, ci reducerea lor treptată, nu presupune cu necesitate dezvoltarea unor țări pe seama altora și confruntarea de interese, ci permite accelerarea dezvoltării celor mai rămase în urmă pe baza propriilor forțe și a colaborării, întrajutorării și armonizării intereselor tuturor statelor.

În concluzie considerăm că toate cele de mai sus demonstrează că teoria secretarului general al partidului nostru cu privire la stadiile dezvoltării economiei naționale se înscrie la loc de cînstă în tezaurul teoretic al partidului nostru, fiind, totodată, o contribuție de mare valoare la dezvoltarea creatoare a socialismului științific.

ÎNALTUL PRESTIGIU ÎN LUME AL ROMÂNIEI SOCIALISTE, AL PREȘEDINTELUI NICOLAE CEAUȘESCU

„Noi vedem cu multă satisfacție că Republica Socialistă România este în prezent o țară care se dezvoltă în ritmuri rapide, are o industrie modernă, în permanentă ascensiune, și o agricultură cooperatistă bine organizată. Activitatea întregului nostru partid în frunte cu conducătorul său, tovarășul Nicolae Ceaușescu, duce țara spre noi culmi înalte ale construcției socialiste“.

LEONID ILICI BREJNEV

secretar general al Comitetului Central
al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice
președintele Prezidiului Sovietului Suprem
al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste

„Rolul și participarea României în problemele internaționale sînt în mod eminent ilustrate de activitatea dinamică a prestigiosului său conducător, președintele Nicolae Ceaușescu. Întreaga lume este conștientă de contribuția sa unică la normalizarea relațiilor dintre state, la reglementarea conflictelor și disputelor internaționale prin negocieri între părțile implicate și instaurarea unui nou tip de relații între state“.

KURT WALDHEIM

secretar general al Organizației Națiunilor Unite

„Un mare rol pentru dezvoltarea rodnică a colaborării noastre multilaterale o au, fără îndoială, întîlnirile și convorbirile noastre la nivel înalt, care, într-adevăr, au căpătat un caracter tradițional. Și cînd vorbesc de dezvoltarea dinamică a raporturilor între Republica Populară Bulgaria și Republica Socialistă România, între poporul bulgar și poporul român, cînd vorbesc de amplificarea și aprofundarea prieteniei și a colaborării noastre, doresc să subliniez, în mod clar, aportul însemnat la această operă importantă și nobilă a prietenului meu personal, tovarășul Nicolae Ceaușescu... Succesele dumneavoastră au trezit întotdeauna în noi sentimente de satisfacție și bucurie“.

TODOR JIVKOV

prim-secretar al Comitetului Central
al Partidului Comunist Bulgar,
președintele Consiliului de Stat
al Republicii Populare Bulgaria

„Aș dori să exprim respectul meu profund față de dezvoltarea remarcabilă din ultimii ani a țării dumneavoastră în domeniul politic, economic, industrial, precum și în cel cultural, pentru eforturile depuse de Excelența Voastră, domnule președinte, împreună cu întregul dumneavoastră popor, în vederea propășirii României“.

HIROHITO

împăratul Japoniei

„De mult timp România este un membru activ al «Grupului celor 77», fiind o țară care ne-a dat mereu un ajutor foarte prețios în întreaga noastră activitate, ne-a obișnuit mereu cu ideea că este o țară pe care ne putem bizui în lupta pentru instaurarea unei noi ordini economice internaționale“.

MAHMOUD MESTIRI

președintele „Grupului celor 77“

„În calitate de conducător al măreței sale țări, președintele Nicolae Ceaușescu nu numai că a asigurat un uriaș progres al României, dar și-a cucerit un rol de lider în întreaga comunitate internațională, ceea ce este remarcabil. El s-a dedicat conceptului potrivit căruia o națiune trebuie să fie suverană, integritatea sa teritorială trebuie să fie apărută, poporul său trebuie să fie independent“.

JIMMY CARTER

președintele Statelor Unite ale Americii

„Partidul și guvernul român sînt autonome în elaborarea liniei politice de dezvoltare a țării și desfășoară o activitate internațională pe baza principiilor egalității depline și ale suveranității. Poporul român înaintea în mod accelerat, avînd obiective grandioase de perspectivă, menite să ridice țara, într-un viitor apropiat, la nivelul țărilor dezvoltate și, în primul rînd, înfăptuiește cu succes prevederile planului de dezvoltare economico-socială. Datorită activității susținute interne și externe desfășurate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, România, țară socialistă suverană, se dezvoltă și prosperă zi de zi; crește tot mai mult prestigiul internațional al Republicii Socialiste România“.

KIM IR SEN

secretar general al Comitetului Central
al Partidului Muncii din Coreea,
președintele Republicii Populare Democratice Coreene

„Acordăm o importanță deosebită politicii de independență națională, de dezvoltare socialistă și de cooperare internațională promovată de Republica Socialistă România. Toate acestea se datorează conducerii dumneavoastră atît de lucide, precum și virtuților poporului român. Am putut să văd experiența dumneavoastră în domeniul agriculturii, al urbanismului și al culturii. Ceea ce am văzut confirmă impresiile pe care le avem, și anume că România socialistă este astăzi una dintre țările care pot să ne servească drept exemplu“.

LEOPOLD SEDAR SENGHOR

președintele Republicii Senegal

„Hotărîrea unanimă a Prezidiului Consiliului Mondial al Păcii de a se conferi tovarășului Nicolae Ceaușescu «Medalia de aur a păcii» a fost determinată de prețuirea de care se bucură în cadrul mișcării mondiale pentru pace contribuția deosebită adusă de-a lungul întregii sale vieți la promovarea cauzei păcii și securității internaționale“.

ROMESH CHANDRA

președintele Consiliului Mondial al Păcii

„Dacă această zi a independenței a venit acum este și datorită sprijinului pe care l-am primit de la prietenii și aliații noștri. În rîndul acestora se află îndeosebi România, țară care ne-a acordat un ajutor substanțial, materializat pe plan umanitar, politic, diplomatic și moral. Președintele Nicolae Ceaușescu, România s-au aflat mereu alături de poporul zimbabwian în lupta sa. Iată de ce doresc să folosesc acest prilej cînd sărbătorim momentul independenței pentru a spune poporului român și conducătorului său: «Vă mulțumim prieteni, vă mulțumim tovarăși de luptă! Ați înfăptuit o operă minunată! Victoria noastră este o victorie comună!»

ROBERT MUGABE

președintele Z.A.N.U. (P.F.), prim-ministru al Zimbabwe

„România a aplicat în construcția socialistă orientarea dezvoltării într-un ritm înalt a economiei naționale și a obținut realizări strălucite. Tocmai din această cauză ea se bucură de admirație și aprecieri elogioase din partea popoarelor, iar prestigiul ei internațional devine tot mai ridicat“.

HUA GUOFENG

**președintele Comitetului Central
al Partidului Comunist Chinez,
premierul Consiliului de Stat
al Republicii Populare Chineze**

„România socialistă se numără, de mai mulți ani, printre promotorii dezvoltării cooperării economice europene. Contribuția țării dv. la buna desfășurare a sesiunii C.E.E./O.N.U. din acest an a fost dintre cele mai valoroase. După cum se știe, președinția lucrărilor a fost încredințată României, ceea ce constituie, desigur, o expresie a înaltei prețuiri de care se bucură politica externă a țării dv., pusă cu consecvență în slujba destinderii și colaborării internaționale. O serie de inițiative și propuneri românești s-au concretizat în deciziile adoptate de sesiune. Dar, mai ales, România a adus o contribuție literalmente exemplară la menținerea și consolidarea bunelor auspicii de desfășurare a lucrărilor forumului nostru“.

JANEZ STANOVNIK

**secretar executiv al Comisiei Economice
a O.N.U. pentru Europa**

„Partidul, guvernul și poporul nostru urmăresc cu mare interes munca depusă de poporul României vecine, condusă de Partidul Comunist Român, în construirea societății socialiste. Cunoaștem și apreciem rezultatele dumneavoastră, ne bucurăm de succesele obținute. Sintem convinși că, în urma muncii creatoare, Republica Socialistă România va obține noi succese în domeniul industrializării țării, în mărirea producției agricole, în ridicarea nivelului de trai al poporului, ceea ce vă dorim din inimă“.

JANOS KADAR

**prim-secretar al Comitetului Central
al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar**

„România deține o poziție distinctă și joacă un rol semnificativ în afacerile mondiale. Personalitatea dumneavoastră, domnule președinte, ca om de stat de renume mondial cu experiență și influență, este larg recunoscută. Atât România cât și Marea Britanie doresc să slăbească încordarea și să îmbunătățească relațiile internaționale în Europa și în întreaga lume. Deși societățile noastre și sistemele de guvernământ sînt foarte deosebite, avem mult interese comune, iar relațiile noastre bilaterale s-au dezvoltat remarcabil în cursul ultimilor 10 ani“.

ELISABETA A II-A

**regina Regatului Unit al Marii Britanii
și Irlandei de Nord**

„În lumea întregă România este recunoscută și respectată de toți. Dacă astăzi România se bucură de o mare influență în lume, ceea ce face mândria tuturor militanților Partidului Comunist Român, aceasta rezultă din fidelitatea dumneavoastră față de valorile pozitive atât de scumpe tuturor popoarelor — respectarea independenței, a libertății și intereselor legitime ale națiunilor —, se datorește voinței de cooperare cu toate popoarele, fără deosebire de culoare, religie sau naționalitate, contribuției active la salvagardarea păcii și cooperării internaționale, sprijinului acordat accelerării dezvoltării fiecărei țări“.

AHMED SEKOU TOURE

**secretar general al Partidului Democrat din Guineea,
președintele Republicii Populare Revoluționare Guineea**

„Aș vrea să manifest dorința Franței de a dezvolta în continuare relațiile sale cu România. Aceste relații au atins deja un nivel remarcabil. Franța și România au ales să-și bazeze dezvoltarea pe sisteme de valori diferite... Ele au dovedit totuși, de cincisprezece ani, că pot depăși aceste deosebiri pentru a restabili legăturile unei vechi prietenii, pentru a se angaja pe căile unei cooperări active. Franța și România au ajuns la stadiul în care au sentimentul solidarității și sînt în măsură să aducă o contribuție majoră la cauza destinderii și a păcii“.

VALERY GISCARD D'ESTAING

președintele Republicii Franceze

„Clasa muncitoare din România a obținut mari succese sub conducerea Partidului Comunist Român, a secretarului său general, președintele Republicii Socialiste România, prietenul și tovarășul nostru Nicolae Ceaușescu. Ați construit o industrie socialistă modernă, cu care se mîndrește fiecare cetățean român. Și noi ne bucurăm foarte mult de aceste succese și vă felicităm din toată inima“.

ERICH HONECKER

**secretar general al Comitetului Central
al Partidului Socialist Unit din Germania,
președintele Consiliului de Stat
al Republicii Democratice Germane**

„De multă vreme, am o mare considerație pentru președintele Nicolae Ceaușescu și poziția sa în problemele de politică internațională. Discuțiile pe care le-am purtat au fost pentru mine deosebit de folositoare. Aceste contacte aduc o contribuție importantă la adîncirea relațiilor dintre cele două țări. La aceasta contribuie, în primul rînd, impulsurile pe care le-au dat dezvoltarea în cele mai diferite domenii ale relațiilor, dar și schimbul prețios de idei privind evenimentele actualității“.

BRUNO KREISKY

cancelar federal al Republicii Austria

„Excelența Sa, președintele Republicii Socialiste România, este un om cu o mare putere de înțelegere a celuilalt în toate problemele care se discută, atât în privința problemelor economice, cît și a celor politice sau sociale. Președintele Republicii Socialiste România și-a cîștigat un deosebit prestigiu internațional, arătînd calea care trebuie să ducă la construirea unui pod peste distanțele care despart națiunile dezvoltate de țările în curs de dezvoltare“.

FERDINAND MARCOS

președintele Republicii Filipine

„Îmi exprim convingerea că personalitatea conducătorilor politici sau de altă natură poate avea o acțiune determinantă asupra cursului evenimentelor. Această remarcă se aplică, fără îndoială, președintelui Nicolae Ceaușescu, a cărui acțiune personală a fost întotdeauna orientată către dialogul și înțelegerea reciprocă între popoare, a contribuit la amplificarea legăturilor cu țările occidentale și la asigurarea unei mai bune înțelegeri reciproce a problemelor noastre.“

Atît la nivelul regional, cît și pe planul destinderii în Europa, contactele multiple inițiate de președintele Nicolae Ceaușescu au deschis o cale către o apropiere ce părea imposibil de conceput în urmă cu numai cîțiva ani“.

WILFRIED MARTENS

primul ministru al Regatului Belgiei

O POLITICĂ EXTERNĂ DINAMICĂ, CU UN LARG ECOU PE PLAN INTERNAȚIONAL

DINAMISMUL și calitatea în continuă creștere, specifice întregii dezvoltări economice și sociale a României în perioada care s-a scurs de la Congresul al IX-lea al P.C.R., de când în fruntea partidului a fost ales tovarășul Nicolae Ceaușescu — etapa cea mai rodnică din istoria poporului român — caracterizează și activitatea pe plan internațional a României, participarea sa constructivă la circuitul mondial de valori materiale și spirituale, la soluționarea problemelor fundamentale ale lumii contemporane.

Rolul determinant în imprimarea unor trăsături noi, superioare, care au dus la creșterea fără precedent a prestigiului țării noastre pe plan internațional, la sporirea continuă a numărului prietenilor ei pe toate meridianele globului, revine tovarășului Nicolae Ceaușescu, președintele României — continuator strălucit al celor mai nobile tradiții de luptă ale poporului român pentru progres și civilizație, pentru libertate, independență și pace.

Distingându-se printr-o prodigioasă activitate personală pe tărîmul relațiilor internaționale, prin clarviziune, luciditate și realism, tovarășul Nicolae Ceaușescu oferă un exemplu de investigație atentă, de studiere profundă și multilaterală a proceselor și fenomenelor noi ale dezvoltării vieții internaționale, punind de fiecare dată în fața națiunii noastre socialiste, a tuturor popoarelor și forțelor iubitoare de pace și progres soluții teoretice și practice de cea mai mare însemnătate. Astăzi sînt binecunoscute și prețuite în lume contribuțiile de inestimabilă valoare teoretică și practică ale tovarășului Nicolae Ceaușescu la definirea și promovarea noilor principii de relații între state, pentru democratizarea vieții internaționale, soluționarea pe cale pașnică a tuturor problemelor deschise dintre state, edificarea unui sistem trainic de securitate și cooperare în Europa, efectuarea unor pași efectivi pe calea dezarmării, în primul rînd a dezarmării nucleare, făurirea unei noi ordini economice și politice internaționale ș.a.

Atrăgînd atenția că în viața internațională se confruntă două tendințe, două linii politice diametrice opuse — politica imperialistă, colonialistă, de dominație și asuprire, de forță și dictat, de consolidare și reimpărțire a zonelor de influență care pun în pericol pacea, și politica de independență națională, de progres social, de destindere și pace —, că asistăm la accentuarea încordării între diferite state și grupări de state, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia că „este necesar, mai mult ca oricînd, să fie întărită colaborarea și solidaritatea tuturor forțelor progresiste, antiimperialiste, să se facă totul pentru oprirea cursului spre război rece, spre noi războaie, pentru soluționarea tuturor problemelor litigioase dintre state numai și numai pe calea tratativilor, pornind de la principiile depline și salutare în drepturi, respectului independenței

și suveranității naționale a fiecărei națiuni, neamestecului în treburile interne, renunțării la forță și la amenințarea cu forța”.

În spiritul acestei ample viziuni, România socialistă dezvoltă constant și pe deplin constructiv o largă colaborare cu toate statele, participă activ la soluționarea marilor probleme care confruntă omenirea.

REALIZAREA securității și păcii în Europa, continentul pe care există cea mai mare densitate de arme și trupe și unde se află față în față cele două blocuri militare opuse (reprezintă unul din principalele obiective ale politicii externe a României. Contribuția românească la pregătirea și desfășurarea Conferinței din 1975 pentru securitate și cooperare în Europa — materializată prin valoroase inițiative și contribuții, atît în ceea ce privește problemele de procedură și organizare, cit și formularea Actului final de la Helsinki, îndeosebi în componentele principiilor, aplicarea practică a acestora, aspectele militare ale securității, cooperarea economică și tehnico-științifică, cooperarea în domeniile culturii, educației, contactelor umane, în problemele mediului și urmărilor conferinței — este astăzi larg cunoscută și prețuită.

În anii care au urmat Conferinței de la Helsinki, România s-a evidențiat prin noi inițiative și propuneri, reprezentanții săi participînd activ la reuniunea general-europeană de la Belgrad, din 1977, la întîlnirea de la Bonn pentru pregătirea „Forumului științific european”, și la lucrările acestuia, la reuniunea de experți, de la Montreux, consacrată examinării și elaborării unei metode de reglementare pașnică a diferendelor, la reuniunea de la La Valletta dedicată cooperării în regiunea Mediteranei ș.a.

România consideră, însă, că, în ansamblu, s-a făcut încă puțin pentru înlăturarea prevederilor înscrise în Actul final de la Helsinki. În plus, în Europa persistă o serie de factori negativi care împietesc asupra climatului politic general. De aceea, țara noastră apreciază că trebuie să se acționeze cu mai multă fermitate împotriva factorilor negativi care mai există în viața continentului, a forțelor ce se opun cursului de destindere, care încearcă să semene vrajbă și neîncredere între popoare, să împiedice colaborarea și înțelegerea în Europa și în întreaga lume. Apare necesar să fie intensificate eforturile în direcția dezvoltării unei largi și neîngrădite colaborări între toate țările europene. Înlăturîndu-se practicile și barierele discriminatorii care mai afectează cooperarea intereuropeană, să fie extinse acțiunile pentru lărgirea relațiilor în domeniul învățămîntului și științei, pentru intensificarea schimburilor cultural-artistice, care pot contribui la mai buna cunoaștere între națiuni, la apropierea popoarelor de pe continent.

la instaurarea unui climat de stimă și prețuire reciprocă.

În același timp, președintele Nicolae Ceaușescu a subliniat în repetate rînduri necesitatea de a se acționa pentru adoptarea unor măsuri concrete de dezangajare militară, pentru a opri amplasarea de noi rachete și arme nucleare în Europa, pentru retragerea trupelor de pe teritorii străine în interiorul granițelor naționale, precum și pentru reducerea efectivelor armate și armamentelor fiecărui stat, pentru diminuarea cheltuielilor militare. Împreună cu celelalte țări socialiste, România s-a pronunțat și se pronunță pentru desființarea concomitentă a blocurilor militare din Europa — atît a N.A.T.O., cit și a Tratatului de la Varșovia. Deosebit de utile ar fi, după cum apreciază tovarășul Nicolae Ceaușescu, organizarea unei conferințe speciale pentru dezangajare militară și dezarmare în Europa și încheierea unui tratat european de renunțare la forță și la amenințare cu forța, de nefolosire a armelor nucleare și clasice, ceea ce ar avea o puternică semnificație politică, demonstrînd posibilitatea ajungerii la înțelegeri concrete pentru înlăturarea aspirațiilor popoarelor de a trăi într-o lume a păcii și securității.

O mare importanță are, totodată, urgentarea ajungerii la un acord în cadrul negocierilor de la Viena pentru reducerea efectivelor militare și a armamentelor în Europa centrală, ceea ce ar avea o influență pozitivă pentru crearea unui climat de încredere și destindere. Este necesar, de asemenea, să apreciază România, ca statele N.A.T.O. să renunțe sau să amîne punerea în aplicare a hotărîrii lor privind producerea și amplasarea în Europa occidentală a unor noi arme racheto-nucleare cu rază medie de acțiune și să treacă la negocieri pentru reducerea înarmărilor.

LA INDICAȚIILE tovarășului Nicolae Ceaușescu, România acordă o deosebită atenție pregătirii reuniunii de la Madrid, din toamna acestui an, a statelor semnatare ale Actului final, considerînd că trebuie făcut totul ca la această reuniune să se ajungă la măsuri concrete de înlăturare a securității, destinderii și păcii pe continentul european. Este timpul, totodată, să se materializeze una din propunerile României și altor țări socialiste și anume aceea de a se crea un mecanism permanent al tuturor statelor participante la Conferința europeană, organism care, pe baza unor reguli și proceduri democratice, să faciliteze aplicarea în viață a măsurilor convenite.

În aceeași sferă de preocupări, președintele Nicolae Ceaușescu consideră că prezintă o mare importanță să se convină organizarea, pînă în anul 1984, a unei noi conferințe pentru securitatea europeană, la nivelul șefilor de state și guverne.

Fidelă ideii că o importantă contribuție la înlăturarea securității pe con-

tinent o poate avea crearea unor zone de înțelegere și pace, România extind continuu relațiile de prietenie și colaborare cu țările din Balcani, considerând că întărirea colaborării între acestea însoțită de cooperarea bi și multilaterale în probleme de interes comun, sînd de natură să contribuie la transformarea regiunii într-o zonă a păcii și bune vecinătăți, a încrederii și colaborării reciproce avantajoase, ca parte componentă a securității și colaborării în Europa.

Intrucît consideră că pe primul plan al luptei pentru înfăptuirea securității internaționale, trebuie să se afle măsuri practice de dezangajare militară, de dezarmare, România a elaborat încă în 1974, la inițiativa și sub direcția îndrumare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, un program unitar și cuprinzător de acțiune pentru dezarmare care și-a găsit materializarea în documentul „Poziția României în problema dezarmării, în primul rînd ale dezarmării nucleare și în instaurarea unei păci trainice în lume”, prezentat la O.N.U. în 1975 și, în continuare, în documentul „Poziția și propunerile României în vederea trecerii la măsuri efective de dezarmare”, prezentat la sesiunea specială a Adunării Generale a O.N.U. consacrată dezarmării. Documentul prezentat sesiunii speciale, care a fost difuzat ca document oficial al Adunării Generale și încorporat sau reflectat în cele patru secțiuni ale Documentului final al sesiunii, cuprinde mai multe propuneri dintre care de cea mai mare importanță ar fi reducerea cheltuielilor militare cu cel puțin 10% pînă în 1985, din sumele economisite pe această cale alocîndu-se 50% pentru satisfacerea nevoilor sociale din fiecare țară, iar 50% pentru sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare.

În acest spirit, România a luat deja unele măsuri concrete în această privință, reducînd cheltuielile militare din bugetele anilor 1979 și 1980 în vederea sporirii alocațiilor pentru copii.

După ce a 34-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. a adoptat rezoluția inițiată de România cu privire la înghețarea și reducerea bugetelor militare, o nouă inițiativă românească a căpătat recunoașterea internațională. Comisia O.N.U. pentru dezarmare a adoptat recent proiectul de Declarație privind cel de-al doilea deceniu al dezarmării, proiect care are la bază propunerile de acțiune cuprinse în documentul de lucru intitulat „Înghețarea și reducerea bugetelor militare”, rod al unei inițiative a României și Suediei.

Înțelegînd că dezarmarea este un proces complex, de durată, România apreciază că o mare importanță ar avea trecerea la adoptarea unor măsuri parțiale, cum ar fi lichidarea bazelor militare străine, retragerea în interiorul frontierelor naționale a tuturor trupelor și armamentelor, reducerea treptată a armatelor naționale, desființarea blocurilor militare, măsuri care duc la întărirea încrederii între state și ar permite trecerea la dezarmarea generală și totală.

În situația internațională de azi, în condițiile existenței unor probleme deosebit de complexe, cînd orice conflict nu poate duce decît la încordarea atmosferei politice generale, apare mai necesar ca oricînd să se facă totuși pentru soluționarea oricărui conflict numai pe calea tratativilor, pentru evitarea iz-

ucnirii altora noi, pentru normalizarea relațiilor dintre toate statele. În acest scop, este necesar să fie respectate normele de drept internațional unanim recunoscute, să se dea dovadă de reținere și moderatie în soluționarea diferitelor probleme, să nu se recurgă la nici un fel de acțiuni care pot să ducă la încordare, la înrăutățirea vieții internaționale. De altfel, sesiunea Adunării Generale a O.N.U. din 1979 a adoptat două rezoluții extrem de importante inițiate de România; una referitoare la reglementarea prin mijloace pașnice a diferendelor dintre state, iar a doua cu privire la consolidarea unei bune vecinătăți între state. Documentele respective fac apel la toate statele să-și rezolve prin mijloace exclusiv pașnice diferendele dintre ele, în conformitate cu Carta O.N.U., să promoveze buna vecinătate în relațiile lor cu celelalte state, să participe activ la elaborarea unei Declarații a Adunării Generale a O.N.U. cu privire la reglementarea diferendelor internaționale numai prin mijloace pașnice etc., urmînd ca asupra acestor probleme să se discute, în continuare, la cea de-a 35-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U., anul acesta.

REFERITOR la edificarea unei noi ordini economice internaționale, puțini sînt astăzi în lume cei ce nu asociază această nouă categorie României, tovarășului Nicolae Ceaușescu, și aceasta pentru că prețutîndeni este recunoscută și prețuită intens activitatea teoretică și practică a președintelui României, contribuțiile sale de incontestabilă valoare și originalitate la elaborarea și dezvoltarea conceptului noii ordini economice internaționale, la conturarea căilor ce trebuie urmate pentru instaurarea ei reală. Concepțiile românești sînt sintetizate în documentul „Poziția României cu privire la instaurarea unei noi ordini economice internaționale”, difuzat ca Declarație la cea de-a VII-a sesiune extraordinară a Adunării Generale a O.N.U. din 1975, Mesajul adresat de tovarășul Nicolae Ceaușescu celei de-a V-a Conferințe U.N.C.T.A.D. de la Manila, din mai 1979, precum și în alte numeroase luări de poziție de către România.

În prezent, România acordă o mare importanță pregătirii temeinice a sesiunii speciale a Adunării Generale a O.N.U. consacrată problemelor subdezvoltării și noii ordini economice internaționale, proclamării celui de-al treilea deceniu al dezvoltării și adoptării strategiei internaționale pentru acest deceniu. În concepția românească această sesiune trebuie să adopte un document clar, angajant pentru toate statele și organismele internaționale, să definească principiile, orientările și căile pentru lichidarea subdezvoltării și instaurarea unor relații economice internaționale de tip nou, bazate pe deplină egalitate și echitate, să se refere la un ansamblu coerent de măsuri concrete și eficiente, legate între ele, în toate sectoarele și domeniile de dezvoltare, care să servească drept cadru pentru eforturile naționale și internaționale de dezvoltare economică și socială a ansamblului comunității internaționale.

Președintele României socialiste a

George MARIN

(Continuare în pag. 27)

● ÎN PERIOADA CARE A TRECUR DE LA CONGRESUL AL IX-LEA, LEGĂTURILE INTERNAȚIONALE ALE ROMÂNIEI SOCIALISTE S-AU EXTINS DUPĂ CUM URMEAZĂ :

RELAȚII DIPLOMATICE — de la 68 la 137 țări.

RELAȚII ECONOMICE — de la 98 la 143 țări.

RELAȚII CULTURALE — de la 24 la 100 pe bază de acorduri, numărul total fiind în prezent de 140 țări.

● În acești ani, tovarășul Nicolae Ceaușescu a întreprins 159 de vizite în 71 de țări ale lumii, iar România a fost vizitată de șefi de stat și de guvern din 64 de țări, numărul total al acestor vizite ridicîndu-se la 138.

● Cu prilejul întîlnirilor la nivel înalt au fost semnate: **19 TRATATE DE PRIETENIE ȘI COOPERARE, 36 DECLARAȚII SOLEMNE COMUNE, 32 DECLARAȚII COMUNE CU 25 DE ȚĂRI.**

● **Tovarășul Nicolae Ceaușescu a efectuat 76 vizite oficiale de prietenie în ȚĂRILE SOCIALISTE și a primit în România 47 de vizite ale conducătorilor de partid și de stat din țările socialiste, cu aceste ocazii semnîndu-se la cel mai înalt nivel 15 declarații bilaterale, 73 comunicate comune, comunicate, acorduri de colaborare pe termen lung, protocoale și alte documente de colaborare semnate la diferite nivele.**

● **Șeful statului român a întreprins vizite în 41 ȚĂRI ÎN CURS DE DEZVOLTARE din Africa, America Latină, Asia și Orientul Mijlociu, avînd numeroase contacte cu șefi de stat și guvern, cu lideri ai partidelor politice și ai mișcărilor de eliberare națională.**

● **România este din februarie 1976 membră a „GRUPULUI CELOR 77” din care fac parte 119 țări în curs de dezvoltare și, pe baza hotărîrii adoptate la reuniunea de la Colombo din august 1976, participă ca invitată la activitățile MIȘCĂRII ȚĂRILOR NEALINIATE.**

● **România face parte din circa 80 organizații internaționale guvernamentale și participă la activitatea a peste 700 de organizații neguvernamentale.**

Dovadă a înaltei prețurii și considerații de care se bucură în lume, în acest interval de 15 ani tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU

— a primit peste 60 de ordine și medalii, înalte distincții străine, din partea altor șefi de state și a unor renumite organizații internaționale

— a fost numit cetățean de onoare sau oaspete de onoare al mai multor orașe din țările vizitate (Ankara, Lusaka, Caracas, Bogota, Lima, Atena, Belgrad, Bari etc.)

— a primit titlul de „Doctor honoris causa” din partea a 9 universități de pe toate continentele.

În această perioadă în străinătate au fost publicate 76 de volume, tipărite în 19 limbi, din operele tovarășului Nicolae Ceaușescu.

FRUNTAȘ al mișcării socialiste și sindicale din Transilvania și, deopotrivă, publicist de talent — Ioan Crețu, a evidențiat grelele condiții în care trăiau și munciau clasele asuprite în imperiul habsburgic, participând la organizarea mișcărilor muncitorești și țărănești transilvănene. El a fost preocupat, în același timp, de soarta tuturor românilor, indiferent de granițele politice vremelnice care-i despărteau la începutul secolului nostru; prin activitatea și scrisul său a contribuit astfel la cunoașterea reciprocă a socialiștilor români de pe ambele versante ale Carpaților.

Ioan Crețu a întreținut legături strânse cu presa socialistă și fruntașii mișcării socialiste din România, descriind condițiile grele ale mișcării socialiste românești transilvănene ca și condițiile grele în care trăia populația românească din imperiul dualist austro-ungar. Într-o corespondență pe care a trimis-o în 1910 „României Muncitoare” militantul socialist transilvănean arăta că „Autoritățile... reacționare și șoviniste nu văd cu ochi buni că se deșteaptă și poporul român și că apucă adevărata cale. Astfel în anii din urmă au oprit un Congres ce avea să se țină acum trei ani la Arad, iar în anul trecut au oprit pe cel de la Sibiu, care, totuși, s-a ținut și fără voia poliției”.¹⁾ Cu o altă ocazie, la Congresul din 1907 al secției române al P.S.D. din Ungaria, ținut la Timișoara, adresându-se lui I. C. Frimu, aflat acolo, Ioan Crețu îi spunea: „Ție, tovarășe din România, îți zicem: spune fraților din România că nu trăim într-o mult lăudată țară a libertăților, ci... a sugrumării și apăsării. Spune fraților că stăm înaintea luptei crâncene...”, spune tovarășilor că simțim cu voi, sintem cu voi”²⁾.

Ioan Crețu a urmărit atent mișcarea

PERSPECTIVA SOCIALISTĂ A ȚĂRII ÎN CONCEPȚIA UNOR GÎNDITORI TRANSILVĂNENI

socialistă, mișcarea grevistă și succesele conducătorilor mișcării socialiste de peste Carpați. Astfel în articolul „Mișcarea sindicală și social-democrată din România”, apărut în „Adevărul” din 9 septembrie 1906 el făcea cunoscută activitatea „genialului sociolog C. Dobrogeanu Gherea, a profesorului I. Cantacuzino, a Ecaterinei Arbore în organizarea de conferințe științifice”, referindu-se, de asemenea, la succesele cercului „România muncitoare”, ale mișcărilor greviste din București, Galați și alte orașe. Scriind astfel, I. Crețu urmărea să impulsioneze mișcarea socialistă românească din Transilvania. „Muncitorimea română din Ungaria, scria el, să ia aminte că tovarășii lor de suferință din România se mișcă, se organizează, se pregătesc neincetat la lupta cea din urmă pentru înfăptuirea marelui ideal: desființarea domniei de clasă unde va domni pacea și fericirea pentru toți”³⁾.

În articolele și corespondențele scrise în „Adevărul”, „România Muncitoare” ș.a. sau în conferințele ținute în fața muncitorilor, cuvintele la congresele și conferințele Secției române a P.D.S. din

Ungaria sau conferințe sindicale, Ioan Crețu a încercat — după posibilitățile create de condițiile de atunci — să se conducă după învățătura lui Marx pe care-l considera dascălul proletariatului de pretutindeni. El a preluat în propagandă sa scrisă și orală multe elemente de la C. Dobrogeanu-Gherea. Procedind astfel transilvăneanul demonstra, odată mai mult, că atât pentru România cit și pentru Transilvania de la începutul secolului nostru socialismul nu era o plantă exotică, avea condiții de dezvoltare generate de situația internă. „Socialismul este o plantă exotică și nu-și are rațiunea de a fi în România!... Așa strigau advocații, filozofii, economiștii și toată banda burgheză — arăta I. Crețu. Și iată că Socialismul, socotit înmormintat, apare la lumina zilei mai mareț, mai puternic, cum nu se putea altfel”⁴⁾. Exploatarea capitalistă — pe de o parte capitaliștii stăpini pe tot ceea ce se producea, iar pe de altă parte desmoștenii, de tot ceea ce produceau — exista pe ambele versante ale Carpaților românești; exista deci teren pentru mișcarea și teoria socialistă. Ioan Crețu arăta astfel că „Starea de azi e cea mai zbuciumată din câte ne descrie istoria, nemulțumirile și protestările se aud pretutindeni. Cruzimile și nedreptățile de tot soiul se țin lanț. O luptă puternică se incinge din ce în ce. Este lupta dezmoștenitului, nedreptățitului contra asupritorului... Astăzi, cînd în întreaga lume bintuie lupta între capital și muncă, datoria ne poruncește să luptăm și noi pentru a ne pretinde dreptul la viață”⁵⁾.

Ioan Crețu a urmărit în publicistica sa să realizeze o analiză profundă și concretă a cauzelor care generau necesitatea mișcării socialiste și a luptei acesteia pentru

FIȘE

● Afirmarea științei ca factor de bază al progresului economico-social este nemijlocit legată de o particularitate pe care acest important domeniu de activitate umană a dobîndit-o în zilele noastre: reducerea ciclului de la descoperire la aplicarea sa

în practică. În aceste condiții, cercetarea mecanismului intern al dezvoltării științei — chiar și dintr-o perspectivă aparent abstractă cum o realizează Angela Busuioc Botez în lucrarea „DIALECTICA CREȘTERII ȘTIINȚEI” publicată de curînd la „Editura Academiei”, nu are o funcție strict academică; dimpotrivă, ea permite o mai bună fundamentare a strategiilor de dezvoltare a științei. În aceeași măsură o asemenea abordare, în cazul de față din optică epistemologică, se înscrie ca o parte a procesului complex și multidisciplinar de elucidare a impactului științei asupra dezvoltării sociale. Lucrarea menționată analizează dialectica dezvoltării științei îndeosebi, sub aspectul logicii și al psihologiei descoperirii științifice. Totodată, în volum este analizat modelul materialist-dialectic al dezvoltării științei, sint desprinse semnificațiile și implicațiile conceptului de revoluție tehnico-științifică pentru actuala etapă a construcției socialiste în țara noastră.

Dezvoltarea societății socialiste

● În procesul fundamentării științifice a planificării și con-

ducerii economiei, determinarea riguroasă a stadiilor de dezvoltare a societății socialiste — proces în care teoria economică joacă un rol de prim plan — constituie o problemă deosebit de însemnată. Datorită diversității formelor pe care le îmbracă astăzi socialismul în lume, această sarcină se vedește însă a fi deosebit de complexă, opinează Kodaj Milan în articolul „Vseobecne politicko — ekonomike problemy rozvinuteho socialismu” (Probleme economice generale ale socialismului dezvoltat) publicat în numărul 4/1980 al revistei EKONOMICKY CASOPIS. Așa cum subliniază autorul diicultatea amintită nu are însă un caracter abstract-teoretic; ea decurge din necesitatea de a îmbina, într-o structură conceptuală unitară, elemente generale ce caracterizează dezvoltarea societății socialiste cu particularitățile ce izvorăsc din procesul real al edificării noii orînduirii în fiecare țară. În această perspectivă, afirmă K.H., o sarcină prioritară a cercetării economice este aceea de a stabili cit mai nuanțat criteriile care stau la baza determinării stadiilor de dezvoltare.

Populația agricolă a Franței

● Populația ocupată în agricultură, în Franța, se află în descreștere. În condițiile menținerii actualelor structuri ea va reprezenta — potrivit datelor prezentate de Edouard Valette în articolul „L'emploi agricole en France et ses perspectives” publicat în revista „L'AGRICULTURE D'ENTREPRISE” și reluat de „Problèmes économiques” (numărul din 7 mai 1980) — în anul 1990 circa 5% din populația activă a țării. Diminuarea efectivă a populației din acest sector important al economiei — proces care potrivit părerilor exprimate de autor accentuează pericolul ca o parte însemnată a suprafeței agricole să rămână neexploatăată — are cauze complexe. Investigații întreprinse asupra acestei populații, subliniază E.V., au pus în evidență un accentuat fenomen de îmbătrînire; grupa cea mai numeroasă de populație se situează între 50 și 60 de ani și acest proces de îmbătrînire se va accentua. Pe de altă parte, decalajul între grupa de populație care iese din activitate și cea activă încă este important (la acestea se adaugă și unele caracteristici sociodemografice par-

lichidarea capitalismului și înlocuirea lui cu o nouă orînduire mai bună, mai dreaptă. În articolele militantului amintit se găsesc astfel analize teoretice ale relațiilor de producție capitaliste, numeroase elemente de critică a unor teorii burgheze care făceau apologia capitalismului – investigații remarcabile pentru acea vreme, pentru condițiile în care a trăit și activat I. Crețu. În lumina teoriei marxiste, socialistul transilvănean a demonstrat că orînduirea capitalistă nu este veșnică, că ea generează mizerie, ignoranță, exploatarea celor mulți de către cei puțini, avuți, generează ură de rasă, învrăjbirea între popoare și naționalități, crize, șomaj, etc. La baza relelor – arăta militantul socialist se află faptul că cei ce produc nu sînt proprietari ai uneltelor de muncă. „Economiiști socialiști – scria el reproducînd din „Carte de citire socialistă” apărută la Ploiești în 1896 – au cercetat care este cauza boalei sociale, cauza sărăciei pe pămînt. Această boală au găsit-o că stă în faptul că cel ce produce nu este stăpîn pe unealta de muncă”¹⁾.

Ioan Crețu arăta că economiiștii burghezi – în reaua lor credință – susțineau că socialiștii sînt împotriva mijloacelor de producție și nu împotriva relațiilor de producție capitaliste. Combătînd asemenea elucubrații burgheze, Ioan Crețu reproducea din cartea socialistă amintită: „Mai întîi ce este capitalul? Capitalul – în economia politică, chiar în cea burgheză, nu se înțelege numai banii, ci tot ce servă la producțiune, și în general tocmai mijloacele de producțiune, mașini și unelte. Cum ar fi socialismul contra mașinilor?”. Ioan Crețu înțelegea că socialiștii nu combat mijloacele de producție

în care se materializează capitalul, ci doar relațiile de producție care se stabilesc cu privire la aceste mijloace de producție: „Înțelepții (economiiștii burghezi – n.n.)... au confundat chipul de stăpînire al capitalului cu însuși capitalul; în adevăr, socialismul combate clasa care stăpînește capitalul sub toate formele lui, tocmai fiindcă îl stăpînește individual. Socialismul este doar contra clasei stăpînitoare, care stăpînește capitalul și el cere: „capitalul să fie colectiv”.

În concepția lui Ioan Crețu socialiștii sînt împotriva modului de stăpînire individuală a capitalului, adică împotriva relațiilor de producție capitaliste pentru că în cadrul acestora poporul, muncitorii, suferă o cruntă exploatare, adeseori salariul este „scoborit sub strictul necesar”, munca este excesivă, armata de rezervă a muncitorimei este cu sutele de mii aruncată afară din fabrici din cauza „supraproducției”. În cadrul relațiilor capitaliste „muncitorimea, poporul zace în cea mai neagră mizerie ca să susție o clasă de paraziți, trîntori ai societății care se îngrijesc ca... poporul să fie în ignoranță, că odată poporul luminat, s-a isprăvit cu domnia de clasă”²⁾.

În organizarea socială capitalistă nu numai mijloacele de producție – susține socialistul român – sînt subordonate scopului burgheziei. Justiția, școala, religia, presa, armata, poliția etc. servesc aceleași burghezii, care-i exploatează și asuprește pe cei ce muncesc, indiferent de naționalitate. „Cu toții – subliniază I. Crețu – suferim aceleași nedreptăți sociale fără deosebire de naționalitate. Exploatîndu-i pe cei ce muncesc din Transilvania, indiferent de naționalitate, și consecințele în rîndurile maselor sînt

aceleași. Exemplificînd, el arăta că, datorită aceleiași mizerii, atît ungerii cit și românii din Transilvania de la sfîrșitul secolului trecut și începutul secolului nostru emigraseră cu sutele de mii în America, unde erau însă supuși tot unei exploatare nemiloase.

Demonstrînd necesitatea dispariției orînduirii capitaliste Ioan Crețu a pornit de la concluziile socialismului științific despre caracterul istoric al acestei orînduirii și despre inevitabilitatea instaurării societății socialiste. El arăta că cei ce muncesc, iluminați de socialismul științific vor „lupta pentru transformarea societății vitrege într-o societate unde va domni pacea și fericirea”. Locul nedreptei alcătuirii sociale capitaliste care nu mai corespunde vremurilor, sublinia cu altă ocazie, va fi luat de o societate mai corespunde vremurilor, sublinia el trăim, unde să nu mai fie bogați și săraci, stăpîni și stăpîniți, unde să se poată bucura fiecare de roadele muncii sale, unde să domnească dreptatea și fericirea pentru toți”³⁾.

Toader IONESCU
Cluj-Napoca

¹⁾ România Muncitoare, 4 iulie 1907

²⁾ „Adevărul” 13 ianuarie 1907

³⁾ Presa muncitorească și socialistă din România, vol. II, 1900–1921. P.I. 1900–1907 p. 608.

⁴⁾ Idem, p. 607.

⁵⁾ Ioan Crețu, Rolul Românilor, citat după Presa muncitorească și socialistă din România, vol. II, 1900–1921. P.I. p. 593.

⁶⁾ I. Crețu „Proprietate colectivă” loc. cit., p. 598.

⁷⁾ Ioan Crețu, „Lumea muncitoare”, loc. cit. p. 599.

⁸⁾ I. Crețu, Rolul Românilor”, loc. cit., p. 596

ticulare: circa 10% din conducătorii de exploatare agricole sînt femei, procentul de celibatari este net superior mediei pe țară precum și existența unei părți importante a populației care are statut dublu – de agricultori și de muncitori industriali. Ori toate aceste tendințe, arată E.V., în iluentează deslășurarea activității din agricultura franceză, rezultatele de aici.

Pentru a diminua asemenea efecte defavorabile asupra agriculturii franceze, asupra economiei în general, măsurile vizate susține autorul trebuie să pornească de la înșeși aceste realități. Un loc prioritar ar reveni astfel susținerii persoanelor cu statut dublu, prin reducerea corespunzătoare a timpului de muncă prestat de această categorie de populație în industrie deopotrivă cu atragerea mai largă spre profesiuni agricole a tinerilor care nu provin din mediul rural.

Diversificare

● Statisticile internaționale pun în evidență faptul că țările în curs de dezvoltare dețin ponde-

rea cea mai mare în exportul mondial de produse primare; în cadrul acestora, un grup apărte il constituie țările al căror export este bazat în principal pe resurse minerale (mai puțin cele exportatoare de petrol). Ce efecte are existența unor asemenea bogate resurse minerale – disponibilitate naturală care în general poate influența favorabil progresul economiilor naționale asupra structurilor economice – asupra eficienței economice? se întreabă Gobind T. Nankani în articolul „Development problems of nonfuel minerals exporting countries” (Probleme ale dezvoltării în țări exportatoare de substanțe minerale, mai puțin combustibil) publicat în volumul 17 nr. 1/1980 al revistei „FINANCE AND DEVELOPMENT”. Aceste țări, opinează autorul, împart avantajul deținerii unui sector minier puternic, ale cărui venituri pot susține investiții și în alie sectoare ale economiei, cu dependența de resurse epuizabile.

Experiența unor țări cuprinse în această categorie (Bolivia, Chile, Guineea, Peru, Maroc etc.) permite evidențierea unor trăsă-

turi comune. Astfel, dezvoltarea exclusivă a sectorului minier – domeniu care, între altele, se vedește un mare consumator de energie și capital, – afectează, de regulă, dezvoltarea agriculturii ca și posibilitățile de diversificare a exportului. Tocmai de aceea, susține autorul, aceste țări au tendința să investească mai puțin în agricultură și, corespunzător, să cheltuiască mai mult, în principal din veniturile obținute prin vînzarea de produse miniere, pentru cumpărarea de produse agricole. Pe de altă parte, afirmă G.T.N., țările cu economii orientate exclusiv spre valorificarea rezervelor minerale proprii prezintă însemnate decalaje în ce privește veniturile populației vîdînd și un șomaj accentuat. În acest cadru, un obiectiv important în strategia de dezvoltare îl constituie o cit mai judicioasă orientare a veniturilor obținute prin vînzarea produselor miniere spre dezvoltarea tuturor sectoarelor economiei, și îndeosebi a celor prelucrătoare.

FIȘE

Sturionii

● La Editura Ceres a fost tipărită recent lucrarea „STURIONII. BIOLOGIE, STURIONICULTURA ȘI AMENAJĂRI STURIONICOLE” semnată dr. Gheorghe I. Manea. Urmărind să pună în evidență cu precădere efectele economice importante pe care le vedește pe plan mondial practicarea sturioniculturii, deopotrivă cu posibilitățile de dezvoltare în țara noastră a acestei activități, autorul realizează în paginile volumului o abordare complexă, multilaterală a problemei creșterii sturionilor, cu numeroase tente economice. Sînt, astfel, investigate, în cele trei secțiuni ale volumului, probleme referitoare la biologia, mediul natural și producția de sturioni, aspecte privind reproducerea, creșterea și aclimatizarea sturionilor precum și unele calcule tehnico-economice ale valorificării cit mai bune a acestei prețioase specii de pește care trăiește și în apele țării noastre.

Cerințe ale noii ordini economice internaționale RAPORTURI JUSTE ÎN DOMENIUL PREȚURILOR

CUNOSCUT și sub denumirea de „foarfeca prețurilor” decalajul dintre prețurile produselor primare și cele ale produselor industriale a contribuit și contribuie din plin la menținerea stării de subdezvoltare, a împărțirii lumii în țări bogate și țări sărace. În plus, fluctuațiile — de multe ori de natură speculativă — ale prețurilor produselor primare pe piețele internaționale, iar în ultimii 7—8 ani și accelerarea inflației și instabilitatea cursurilor monedelor folosite în comerțul mondial, au provocat și provoacă pierderi mari țărilor rămase în urmă. De aceea, țările în curs de dezvoltare, producătoare de materii prime sau alte produse primare (cafea, cacao, banane, arahide etc.) ale căror încasări valutare depind în măsură hotărâtoare de exportul unuia sau a două astfel de produse au fost și sînt preocupate — ca un prim pas — de stabilizarea acestor venituri, prin încheierea unor acorduri internaționale.

Se cunosc trei tipuri de astfel de acorduri, la care participă atât țările producătoare cît și cele consumatoare.

1. Acorduri de stabilire de cote de export pentru fiecare țară producătoare, pentru evitarea unor oferte excesive și a concurenței care ar duce la scăderea prețului. Asemenea acorduri s-au încheiat pentru cafea și pentru zahăr.

2. Acorduri de creare a unor stocuri de intervenție (stocuri tampon), prin care se prevede cumpărarea produsului și formarea de stocuri — atunci cînd prețul scade pînă la un planșeu stabilit prin acord — și vînzarea produsului stocat — atunci cînd prețul crește peste un plafon acceptat. Un astfel de acord s-a încheiat pentru cositor și a intrat în vigoare în 1956, prelungindu-se din cinci în cinci ani. Pentru finanțarea acumulării stocurilor, Fondul Monetar Internațional a creat o facilitate de credit, de care pot beneficia țările membre ale Acordului și ale F.M.I.

3. Acorduri multilaterale de cumpărare, prin care țările consumatoare acceptă să cumpere anumite cantități dintr-un produs, la un preț minim, convenit de comun acord, cînd scad prețurile, iar țările producătoare se obligă să vîndă cînd prețurile cresc atîngînd un nivel maxim prestabilit. Se limitează astfel fluctuațiile de pe piață. Un astfel de acord s-a încheiat pentru grâu.

Acordurile încheiate între 1955 și 1975 au fost puține la număr și au dat rezultate limitate și foarte relative. Cercurile monopoliste, interesate în obținerea produselor primare la prețuri cît mai scăzute, au argumentat și argumentează că lăsînd libere forțele pieței se va obține o creștere a producției, avantajoasă tuturor țărilor. Intervențiile pe piața materiilor prime, susțin adepții „liberalismului”, ar duce la risipă și la o greșită alocare a resurselor.

Cu excepția țărilor exportatoare de petrol, toate celelalte țări în curs de

dezvoltare exportatoare a unui sau a două produse primare demonstrează, din ce în ce mai insistent, că situația lor economică se înrăutățește ca urmare a deteriorării raporturilor dintre prețurile produselor de export și cele ale produselor de import. Într-adevăr, în timp ce prețurile produselor primare fluctuează, marcînd creșteri conjuncturale, dar și numeroase scăderi, prețurile produselor industriale cresc continuu (vezi graficul și tabelul).

Tocmai de aceea țările în curs de dezvoltare insistă pentru încheierea de acorduri internaționale pentru produsele primare, urmărind să obțină o creștere relativă și o stabilizare a pre-

țurilor primare. Țările industrializate au tărgănat însă încheierea acestor acorduri, punînd accentul principal pe organizarea unui sistem de informații și un mai bun control al piețelor prin consultări în loc de operații cu stocuri de rezervă.

Totuși, eforturile țărilor în curs de dezvoltare au reușit să împingă tratativele din cadrul diferitelor reuniuni internaționale, spre decizii, un prim pas concret constituindu-l recentul acord asupra creării **Fondului comun de stabilizare a prețurilor la materiile prime** în urma negocierilor desfășurate la Geneva în cadrul „Programului integrat pentru produsele de bază” (con-

Prețul internațional al materiilor prime

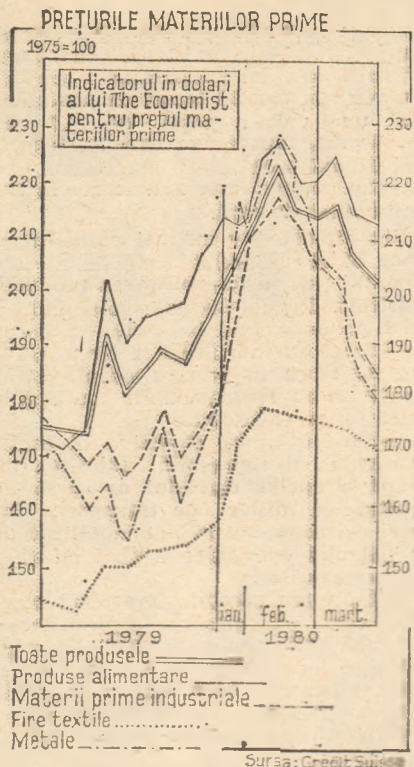
	Cotare în	29 12 1978	31 10 1979	31 1 1980	31 3 1980	1979—1980	
						Maxim	Minim
Metale neferoase							
Cupru	£/tonă	773,50	955	1300	941	1375	611,50
Cositor	£/tonă	6890	7630	7360	7670	8060	5725
Plumb	£/tonă	445	577,50	513	448	709	274,5
Zinc	£/tonă	347	326	371	305	407,5	235,5
Produse alimentare							
Cafea	\$/tonă	1472	1765	1475	1615	2160	1149
Cacao	\$/tonă	1960	1413	1470	1385	2274	1305
Zahăr	\$/tonă lună (1 015 kg)	94	151	214	202	280	81
Grii — Chicago	\$/bus hel (27,216 kg)	2,4325	4,22	4,69	3,83	4,845	2,53
Porumb — Chicago	\$/bushel (25,40 kg)	2,315	2,645	2,75	2,58	3,175	2,10
Diverse							
Bumbac New York	\$/lb (453,59 kg)	0,6745	0,67	0,849	0,851	0,896	0,335
Lină Sidney	\$/austral. kg./	3,53	4,43	4,80	4,50	4,91	3,32
Cauciuc Londra	\$/kg	0,5655	0,63	0,805	0,657	0,91	0,4525
Raportul \$£		2,03	2,075	2,27	2,17	2,31	1,805

țurilor exporturilor lor, care să le dea posibilitatea să-și dezvolte și să-și diversifice baza de producție. În schimb, țările industrializate s-au opus cu îndirjire încheierii de acorduri internaționale pe produse argumentînd că acestea nu pot fi menținute și respectate și că ar duce la stabilirea unor prețuri inflaționiste. Recunoscînd totuși că instabilitatea prețurilor provoacă mari dificultăți țărilor în curs de dezvoltare, ele au sprijinit crearea la F.M.I. a unei facilități de credit compensatorii. Prin această facilitate țările membre ale F.M.I. care au un deficit al balanțelor plăților curente ca urmare a scăderii încasărilor lor din exporturi, din motive independente de ele, pot obține credite în anumite limite și condiții pentru a nu le constrînge să-și reducă activitatea economică.

Țările în curs de dezvoltare, în ansamblu, acționînd pentru a obține o stabilizare a prețurilor principalelor lor mărfuri de export, au reușit să obțină în cadrul UNCTAD, încă din 1976, o hotărîre de inițiere a unui program vizînd realizarea unor acorduri internaționale pe produse și a unui fond comun. Au fost selecționate pentru negocierea de acorduri 18 produse

form propunerii din 1975 formulată de țările membre ale Grupului celor 77).

TARA noastră și-a exprimat hotărîrea de a contribui la Fondul comun și de a lua parte la toate activitățile acestui fond, care va trebui să funcționeze pe baze democratice, fiind deschis tuturor țărilor interesate, pentru a veni în sprijinul dezvoltării lor economice. Trebuie însă subliniat că deși tot mai multe personalități politice și din viața economică din țările industrializate recunosc valabilitatea argumentelor țărilor în curs de dezvoltare privind necesitatea adopției de măsuri concrete pentru reducerea treptată a decalajelor economice între țările bogate și cele sărace, în practică s-a făcut extrem de puțin pe această linie. După cum afirmă cunoscutul economist pakistanez Mahbub ul Haq, lichidarea subdezvoltării — ca problemă esențială a contemporaneității — presupune „nu o cerere pentru câteva concesi, ceva mai mult ajutor extern, unele reduceri urgente ale datoriei, câteva preferințe comerciale suplimentare, unele resturi de la masa bogaților, ci în mod precis o dorință de a acționa pentru o egalitate a posibili-

faților de afirmare a tuturor națiunilor". Mecanismele pieței nu acționează la fel de bine pentru țările sărace ca pentru cele bogate. Potrivit calculului lui Mahbub ul Haq, țările sărace pierd cel puțin 20—25 miliarde dolari anual din valoarea exporturilor lor ca urmare a barierelor vamale. Pe de altă parte, pentru exportul a 12 produse primare principale (ceai, cafea, cacao și altele), țările în curs de dezvoltare primesc aproximativ 30 miliarde dolari. În timp ce, după unele prelucrări, ambalări și reclame consumatorii din țările dezvoltate plătesc circa 200 miliarde dolari. Diferența de 170 miliarde este încașată de intermediari, sectorul serviciilor și trusturile multinaționale. Pe de altă parte, așa cum spuneam, raportul de schimb a evoluat constant în defavoarea țărilor în curs de dezvoltare exportatoare de produse primare — altele decât petrolul și metalele prețioase — ale căror prețuri reale erau apreciate în primăvara acestui an ca cele mai scăzute înregistrate din 1950.

Nu se poate să nu se țină seama de faptul că, după cum se arată în Me-

morandumul din 22 aprilie 1980 al F.M.I., indicele prețurilor cu ridicata pentru materiile prime cele mai importante, altele decât petrolul și metalele prețioase, a scăzut numai în luna martie 1980 cu 4,2% exprimat în dolari. Iar tendința este în continuare spre scădere.

Devin însă tot mai numeroase cercurile industrial-bancare, personalitățile din lumea occidentală care își dau seama de importanța și gradul ridicat de interdependență economică între statele lumii, de interesul comun de a se lichida subdezvoltarea, de a se asigura progresul tuturor popoarelor, de a se folosi în interesul întregii omeniri, rațional și eficient, resursele naturale ale globului pământesc precum și marile descoperiri științifice, tehnologiile cele mai avansate.

În cadrul problematicii noii ordini economice, a măsurilor pentru lichidarea subdezvoltării, stabilirea unor raporturi juste între prețurile materiilor prime, inclusiv ale produselor agricole și cele ale produselor industrializate se înscrie ca un element fundamental, de natură să impulsioneze dezvoltarea activității economice, să elimine sursele de inechitate din relațiile dintre state. Așa cum se arată în Mesajul adresat de președintele României celei de-a doua Conferințe generale a ONU de la Lima (13 martie 1975). „s-ar putea avea în vedere adoptarea unui sistem internațional care să asigure o mai mare stabilitate a prețurilor — cel puțin pentru o perioadă de câțiva ani — urmând ca orice modificare a acestora să se opereze numai prin consensul celor interesați”.

Convocarea pentru sfârșitul lunii august a sesiunii speciale a Adunării Generale a O.N.U. dedicată problematicii noii ordini economice internaționale reprezintă un pas spre înțelegerea necesității colaborării tuturor statelor pentru instaurarea unor relații de echitate, de adâncire a cooperării economice. Este de așteptat ca la sesiunea specială să se facă o evaluare a acțiunilor întreprinse până în prezent în direcția instaurării unei noi ordini economice internaționale și pe această bază să se adopte o nouă strategie internațională a dezvoltării pentru deceniul 1980—1990. Totodată urmează să se lanseze o rundă de negocieri globale privind aspectele fundamentale ale cooperării dintre toate statele lumii, în interesul dezvoltării economico-sociale

a popoarelor. Acest cadru al negocierilor globale nu va putea exclude analiza posibilităților și căilor de soluționare a problemelor stabilității prețurilor principalelor produse primare și corelării lor cu prețurile produselor industriale, stabilității cursurilor valutare, luptei împotriva inflației, creării unei noi ordini monetare internaționale ca o componentă a noii ordini economice internaționale.

Desigur că încheierea de acorduri internaționale pe produse pentru menținerea prețurilor la niveluri care să fie, în același timp, remuneratorii pentru producători și echitabile pentru consumatori, stabilizarea lor ca și punerea în funcțiune a Fondului comun ar constitui un prim pas necesar.

Ținând seama de interesul unanim, atât al țărilor dezvoltate cât și al celor în curs de dezvoltare, de a se asigura o creștere economică generală, o colaborare pașnică în condiții de echitate, o stabilitate monetară care să lichideze inflația și o valorificare deplină a tuturor resurselor primare, umane și tehnice, este de dorit ca sesiunea specială a Adunării Generale a O.N.U. să deschidă calea unor negocieri globale fructuoase. Aceste negocieri globale ar trebui să tindă să realizeze stabilitatea prețurilor, corelarea și indexarea lor, odată cu stabilitatea monetară. Astfel există și ideea acceptării ca la baza unui nou sistem monetar să stea etalonul multimarfă, care să asigure un regim de cursuri fixe. Etalonul multimarfă ar consta dintr-un coș de mărfuri (24 sau 30 sau câte s-ar stabili de comun acord) indexate între ele, care ar reprezenta valoarea unei unități de cont internaționale ce ar deveni unitatea de referință a monedelor naționale, putându-se astfel calcula cursuri fixe între monede. Mărfurile din coș ar urma să fie selecționate dintre materiile prime, produsele agricole, combustibili, produse industriale și metale prețioase.

O abordare într-adevăr globală a problemei stabilității monetare și a prețurilor ar putea duce după părerea noastră la soluții care să contribuie efectiv la apropierea nivelurilor de dezvoltare ale țărilor lumii, să ajute la crearea unei lumii a păcii, bazată pe relații de echitate și avantaj reciproc.

Dorel OPRESCU

O politică externă dinamică

(Urmare din pag. 23)

subliniat în repetate rânduri că rezolvarea problemelor complexe care confruntă astăzi omenirea impune intensificarea eforturilor pentru democratizarea relațiilor internaționale, asigurarea participării active, în condiții de deplină egalitate, la viața internațională a tuturor statelor și, îndeosebi, a țărilor mici și mijlocii, a țărilor în curs de dezvoltare, a țărilor nealiniate, care pot și trebuie să-și spună tot mai ferm cuvântul și să participe activ la soluționarea tuturor problemelor în interesul politicii de independență națională, de destindere și pace. O mare importanță are O.N.U., cel mai reprezentativ for

mondial, chemat să asigure participarea tuturor statelor la dezbaterile și soluționarea marilor probleme contemporane. De aceea, România, care a participat și participă activ la activitatea O.N.U., a organismelor sale, a altor organisme internaționale, consideră necesar să se facă totul pentru perfecționarea activității O.N.U., pentru democratizarea sa continuă, pentru sporirea rolului și contribuției sale în viața internațională. Aceste idei au fost pe larg expuse în documentul „Poziția României cu privire la îmbunătățirea și democratizarea activității O.N.U., la întărirea rolului său în realizarea colaborării între toate statele, fără deosebire de orînduire socială, unei lumi mai bune și mai drepte,

a unei păci trainice”, prezentat la sesiunea ordinară a Adunării Generale a O.N.U. din 1975.

În ansamblu, marile împliniri ale poporului român în cei 15 ani care s-au scurs de la Congresul al IX-lea al P.C.R., prezența deosebit de activă a României în viața internațională, faptul că la conducerea partidului și statului se află tovarășul Nicolae Ceaușescu, eminentă personalitate politică a lumii contemporane, certitudinea hotărârii ferme de a milita constant, în continuare, împreună cu celelalte țări și state iubitoare de pace, pentru rezolvarea constructivă a problemelor care confruntă astăzi omenirea, pentru făurirea unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră, generează sentimente de profundă mîndrie patriotică pentru toți cei ce trăim în epoca numită pe drept cuvînt „epoca Ceaușescu”.

R. P. POLONĂ

AMENAJAREA COMPLEXĂ A VISTULEI — OBIECTIV PRIORITAR ÎN VIITOARELE DOUĂ DECENII

ORIENTĂRILE fundamentale ale dezvoltării social-economice a Poloniei, în viitorul cincinal și metodele transunerii lor în viață, stabilite în tezele C.C. al P.M.U.P. pentru cel de-al VIII-lea Congres, constituie expresia hotărârii partidului de a continua strategia anilor '70 în ce privește orientarea ei fundamentală spre om, spre satisfacerea nevoilor sale materiale și social-culturale, spre edificarea societății socialiste dezvoltate.

Factorii fundamentali ai dezvoltării din anii '70 — creșterea numărului celor ocupați în economia națională, a investițiilor capitale și a importului — vor fi înlocuiți într-o măsură crescândă cu factori intensivi.

În acest context o mare importanță pentru dezvoltarea social-economică a Poloniei va avea înlăturarea programului „Vistula”, care va permite rezolvarea multor probleme existente. Elaborarea pe baza hotărârii celei de a XII-a

sesiuni plenare a C.C. al P.M.U.P. din iunie 1978 Programul de amenajare complexă a bazinului Vistulei se va realiza într-o perioadă de 20—25 ani. Prin Rezoluția special adoptată de cel de-al VIII-lea Congres al P.M.U.P. s-a aprobat și s-a trecut la înlăturarea acestui program complex de amenajare a Vistulei și de utilizare a resurselor hidrologice ale Poloniei.

Un obiectiv principal al programului îl constituie asigurarea economiei naționale și a populației cu cantitățile necesare de apă, de bună calitate. În prezent, Polonia, ca și alte țări de pe continentul european, înregistrează un deficit crescând de apă. Insuficiența și consumul nerațional de apă, creșterea gradului de poluare a apelor pot să devină factori care să frizeze dezvoltarea economico-socială a țării în viitoarele decenii. Pentru a preveni asemenea situații, se prevede amenajarea a 170 de stații de epurare a apelor și moderni-

zarea a încă 300 din stațiile existente, mici și mijlocii, existente în bazinul Vistulei sau în vecinătatea acestuia. Se vor construi 18 lacuri de acumulare cu un volum total de 3,7 miliarde mc, fapt ce va permite transferul de apă spre zonele învecinate, unde nivelul acesteia este mai scăzut în timpul lunilor de vară.

Un alt obiectiv nu mai puțin important al programului este de a crea condiții pentru **intensificarea producției agricole**. Regularizarea rețelei hidrologice pe ansamblul bazinului va permite atragerea în cultură a circa 220 000 ha de teren în prezent necultivat și ameliorarea aprovizionării cu apă a încă 4 milioane de ha.

Al treilea mare obiectiv al acestui program îl reprezintă **folosirea mai bună a apelor fluviului ca sursă de energie și mijloc de transport**, fapt care va contribui la îmbunătățirea alți a balanței energetice a țării cât și a transporturilor.

Înlăturarea acestui important obiectiv este pe măsura aspirațiilor și a celor mai bune tradiții ale poporului polonez, el este determinant nu numai pentru prezentul ci și pentru viitorul Poloniei, pentru dezvoltarea sa accelerată pe drumul progresului și bunăstării.

M. I.

Orientări în dezvoltare:

BIOMASA: SURSĂ ALIMENTARĂ SAU ENERGETICĂ?

PRODUCȚIA de carburanți din produse agricole a devenit o realitate și mai multe țări, printre care și S.U.A., vor produce alcool din porumb pentru a-l utiliza drept carburant la automobile. Dar unii experți își exprimă îngrijorarea că „agricultura petrolieră” ar putea să creeze o penurie de cereale în lume. Într-adevăr, un autoturism care rulează 16 000 km anual și utilizează carburant vegetal, ar consuma recolta a 3,12 ha cereale transformate în alcool, în timp ce un locuitor din zona subdezvoltată a lumii subzistă cu producția cerealiară de pe 0,08 ha, adică de 39 ori mai puțin.

Îată de ce agronomul Lester Brown, director al Worldwatch Institute — organism de cercetare finanțat de fundații particulare și de Națiunile Unite — atrage atenția asupra faptului că trecerea pe scară largă la „cultura carburanților” ar putea să-i facă și mai săraci pe cei săraci. Această apreciere este ilustrată de situația din Brazilia unde 1/5 din populație, considerată cea mai bogată, dispune de venituri de 36 de ori mai mari decât ale cincimii aflată la polul sărăciei și unde doar un sfert din populație dispune de o alimentație adecvată (după normele O.S.M. și F.A.O.) și unde extinderea culturilor

pentru carburanți ar spori sensibil deficitul cerealiar. În 1979 Brazilia, care cu toate suprafețele ei imense are un deficit cronic de cereale, a importat 5,7 milioane tone cereale, fiind evident că orice cultură pentru carburant ar diminua suprafețele destinate cerealelor pentru alimentație.

Carența cerealiară va fi considerabil agravată dacă S.U.A. principalul producător și exportator de cereale, ar trece, ceea ce în actuala conjunctură este inevitabil, la fabricarea de carburant agricol. Cantitățile de cereale folosite în acest scop ar reprezenta tot atâtea cantități de proteine în minus pentru alimentația populației. În plus prețurile cerealelor ar crește considerabil și astfel țările cele mai defavorizate vor trebui să plătească mai scump nu numai petrolul, ci și cerealele, diminuându-li-se și în acest mod șansele de dezvoltare.

Desigur sînt și alte plante care pot fi folosite pentru producția de petrol — trestia de zahăr, sorgo, manioc etc. — dar în momentul de față alcoolul obținut din porumb este cel mai ieftin, și se așteaptă ca programul demarat în S.U.A. — care își propune ca în 1985 să se ajungă la o producție de 2 miliarde de galoni de alcool,

pentru extinderea utilizării gasoalului (amestec din 9 părți benzină și 1 parte alcool) — să aibă un impact asupra prețului porumbului pe piața mondială.

Expertul amintit nu se declară în mod absolut împotriva utilizării biomasei ca sursă energetică, dar atrage atenția asupra necesității unei eșalonări judicioase a „agriculturii petroliere” și a utilizării cu precădere a resurselor forestiere și deșeurilor agricole, astfel încît agricultura să nu fie

Producția de alcool a principalelor culturi

Cultura	Producția la ha în tone	Producția de alcool în litri
Trestie de zahăr (Brazilia)	52,2	3 630
Sorgo dulce (S.U.A.)	46,5	3 554
Porumb (S.U.A.)	5,7	2 200
Manioc (Brazilia)	3,5	1 362
Griú (S.U.A.)	2,1	773

deturnată de la scopul său alimentar. Altfel, spune Lester Brown, pentru milioane de oameni care cheituesc cea mai mare parte a veniturilor pentru hrană, o creștere a prețurilor alimentare le-ar reduce considerabil șansele de supraviețuire.

Dilema capătă și mai mult relief, dacă ținem seama de faptul că la lucrările recentei sesiuni de vară a Consiliului Economic și Social al O.N.U. (ECOSOC), directorul general al F.A.O., Edouard Saïouma a atras atenția asupra caracterului exploziv al situației alimentare într-o serie de țări în curs de dezvoltare. El a menționat că cele mai sărace state ale lumii importă o cantitate de cereale cu 30% mai mică decât cea necesară în realitate, tocmai datorită insuficienței resurselor, situație pe care orice creștere a prețurilor ar agrava-o considerabil.

Dependența față de cereale

în milioane tone

	1934—1938	1948—1952	1960	1970	1978
America de Nord	+5	+23	+39	+56	+104
America Latină	+9	+1	0	+4	0
Europa occidentală	-24	-22	-25	-30	-25
Africa	+1	0	-2	-5	-12
Asia	+2	-6	-17	-37	-53
Australia și Noua Zeelandă	+3	+3	+6	+12	+14

Stocuri energetice de minerale

TĂRILE Pieței comune sînt preocupate în prezent de oportunitatea creării unor stocuri așa-zise „strategice” naționale de minerale, în condițiile în care Statele Unite și-au asigurat deja un astfel de stoc suficient pentru o perioadă de 3 ani, în valoare totală actuală de circa 18,7 miliarde dolari. În ce privește țările comunitare, Franța, R.F.G. și Anglia manifestă în prezent cele mai concrete preocupări în acest sens.

Stocurile guvernamentale de rezervă inițiate de Franța în 1975 sînt evaluate în momentul de față la aproximativ 100 milioane dolari, existînd planuri pentru majorarea acestora la 400 mil. dolari în următorii doi ani. Principala atenție se îndreaptă către achiziționarea de cobalt, crom, mangan și vanadiu.

În cazul R. F. Germania, la această listă se adaugă și azbestul albastru (produs în Africa de Sud), autoritățile vest-germane intenționînd să creeze un astfel de stoc, în valoare de 325 mil. dolari, către sfîrșitul anului în curs.

Preocupările britanice se îndreaptă cu precădere către crearea de rezerve de crom, Institutul regal pentru probleme internaționale apreciînd că insuficiența

rezervelor de crom ar putea avea efecte dezastuoase pentru industria oțelului. În același sens, un raport al guvernului vest-german consideră că o reducere cu 30 la sută a importurilor de crom ar putea determina diminuarea cu 25 la sută a produsului național brut.

În celelalte țări membre ale Pieței comune, deși nu a fost luată încă o decizie, discuțiile se poartă în jurul creării de stocuri de crom, cobalt și mangan.

Făină de pește — o piață fluctuantă

UN RECENT studiu privind piața mondială a făinii de pește relevă că această importantă sursă de proteine a înregistrat în 1979 cea mai mare producție din ultimul deceniu, respectiv 4,7 mil. t. În schimb, după ce au oscilat în perioada 1966—1971 între 2,9 și 3,5 mil. t. pe an exporturile s-au stabilizat în jurul a 1,8—2 mil. t. pe an. Principalele șase țări exportatoare — Peru (485 mii t), Chile (289 mii t), Norvegia (283 mii t), Danemarca (274 mii t) și R.S.A. dețin 80 la sută din piața internațională.

Tendința principală a pieței o constituie faptul că exporturile de făină de pește, după ce mult timp se îndreptau cu precădere către C.E.E., Spania și S.U.A., în prezent sînt mult so-

licitate în țări socialiste, printre care R.D.G. și Polonia. C.E.E. absoarbe circa 37 la sută din exporturile mondiale (din care două treimi Anglia și R.F.G.), în timp ce Japonia și S.U.A. au redus importurile pe seama creșterii producției prin posibilități proprii.

Se pare că prețurile, relativ scăzute în ultimii doi ani comparativ cu situația din perioada anterioară, vor avea aceeași tendință în viitorul previzibil, nivelul urmînd să fie influențat și de producția de oleaginoase pe plan mondial.

Evoluții în producția de zahăr

PENTRU acest sezon se așteaptă ca producția mondială de zahăr să fie sub estimările făcute în noiembrie anul trecut. Estimările au în vedere un total de 85,4 mil. t zahăr brut, cu 6,1 la sută sub producția anului trecut de 90,9 mil. t sau cu 2,6 la sută mai mică decît prognozele făcute în noiembrie 1979. La această diminuare vor contribui reduceri atît la producția de sfeclă de zahăr cît și de zahăr din trestie. Este probabil ca această situație să determine o creștere a prețurilor pe piața occidentală, deși evoluția prețurilor va fi marcată și de gradul în care zahărul va fi înlocuit cu produse de indulcît din porumb.

Programe de dezvoltare

Siria: orientare spre valorificarea resurselor naturale

ÎN ULTIMII ani, Siria a înregistrat o rată de creștere a P.N.B. de 5,9% (1977), 4,9% (1978) și 6—7% estimat pentru 1979. Această perioadă este caracterizată prin eforturile îndreptate către crearea unei industrii de prelucrare a materiilor prime existente în țară: de la 33% din total cit reprezentau în 1973 investițiile pentru industrie, acestea au ajuns la 47% în 1978; în același timp ponderea industriei în P.N.B. a crescut de la 20 la 21%.

Programele economice inițiate de Siria prevăd creșterea în continuare a importanței ce se acordă petrolului și mineralelor. Deși producția a scăzut în ultimii ani — 180 mii barili petrol/zi în 1979 față de cifra record de 220 mii în 1976 — pentru acest an este avută în vedere o revenire anticipîndu-se rezultate la nivelul a 185 mii barili pe zi. Rezervele certe se ridică la 2,5 mld. barili, ceea ce, la nivelul actual de extracție ar permite exploatarea în următorii 40 de ani. În ceea ce privește rezervele de gaze naturale sînt apreciate la 700 mii miliarde mc. Specialiștii consideră că subsolul Siriei dispune încă de însemnate cantități de hidrocarburi neidentificate, autoritățile avînd în vedere să inițieze noi programe de explorare și exploatare — inclusiv în cooperare cu parteneri străini.

Fosfații — o altă însemnată resursă naturală a Siriei — au însumat în 1979 o producție de 1,3 mil. t, cea mai mare parte fiind destinată exportului. Pentru anul curent producția este estimată la circa 2 mil. t, pentru 1981 la 2,2 mil. t, iar la nivelul anului 1983 se speră să se atingă 3,3 mil. t pe an.

În ce privește activitatea de prelucrare în țară a acestor însemnate rezerve, noua rafinărie de la Banias împreună cu cea de la Homs vor însuma o capacitate de prelucrare de 220 mii barili țitel pe zi, cele două complexe urmînd să folosească atît țitel greu extras în Siria, cît și țitel ușor importat din Irak. Creșterea capacității de rafinare se va face pe seama reducerii exportului de țitel brut, în exporturi urmînd să crească ponderea produselor prelucrate.

Fabrica de triplu superfosfați de la Homs va avea o capacitate de 495 mii tone pe an fosfați și cantități mai reduse de acid fosforic, intrarea în exploatare la capacitate integrală a complexului fiind prevăzută să aibă loc în 1981.

Alte proiecte recente vizează exploatarea și prelucrarea mineralului de fier din zăcămintele situate în apropierea frontierei cu Libanul, precum și darea în folosință a unor noi fabrici de materiale de construcții (marmură, gips etc.).

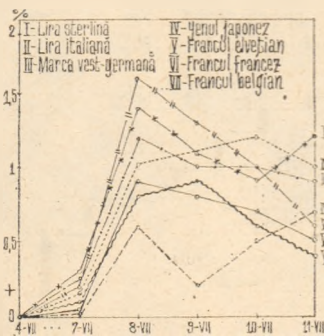
Relațiile economice româno-siriene sînt marcate de importante acțiuni de cooperare bilaterală în cadrul unor obiective cum sînt rafinăria Banias, complexul industrial de la Homs, fabrica de ciment de la Alep. Inițierile de irigații din Valea Eufratului și altele. Inițierea la nivel înalt româno-siriană din august 1979 a reiterat posibilitățile existente pentru extinderea cooperării economice și creșterea schimburilor comerciale între cele două țări.

Em. STANCU

EVOLUȚII MONETARE

SĂPTĂMINA 7—11.VII.80 a fost caracterizată printr-un recul general al dolarului S.U.A. față de restul valutelor occidentale.

Lira sterlină a înregistrat în acest interval nivelul cel mai ridicat din martie 1975 față de dolarul S.U.A. — respectiv cca. 2,38 dolari/1 liră pe 8.VII.1980. Cursul lirei sterline era pe 11.VII.1980. cu 1,2% peste cel din 4.VII.1980 (2.3750 dolari/1 liră, față de 2.3475 dolari/1 liră, respectiv). Creșterea dobînzilor la intern a avut un impact favorabil asupra lirei italiene, care la închiderea săptămînii era cotată la 830,50 lire/1 dolar, față de 838,50 lire/1 dolar — închiderea de referință —, înregistră o depreciere de 1%. **Marca vest-germană** este tranzacționată pe 11.VI.1980 la 1,74 mărci/1 dolar, respectiv cu 0,9% peste închiderea din 4.VII.1980 de 1,7550 mărci/1 dolar. După o evoluție în jurul a 219 yeni/1 dolar la începutul săptămînii, **yenul japonez** a înregistrat și el o depreciere față de dolar, astfel că la închiderea din 11.VII era cotat la 217,75 yeni/1 dolar, față de 219,25 yeni/1 dolar pe 4.VII.1980 (repreciere cu 0,7%). **Francul elvețian** înregistra la 8.VII.1980 nivelul său cel mai ridicat de la mijlocul lunii ianuarie 1980, respectiv 1,5850 franci/1 dolar, pentru ca apoi sub influența tendinței de scădere a dobînzilor la depozitele în franci (atît la intern cît și la cele în eurofranci elvețieni), să piardă din terenul cîștigat pînă la 1,60 franci/1 dolar la în-

Evoluția cursurilor principalelor valute occidentale față de dolarul S.U.A. în perioada 7—11 iulie 1980, luîndu-se ca bază cursurile din ziua de 4 iulie a.e.

chiderea perioadei analizate — totuși un nivel cu 0,6% peste cel din 4.VII.1980 de 1,61 franci/1 dolar. Cu toate că **francul francez** s-a depreciat în acest interval doar cu 0,5% — 4,0450 franci/1 dolar pe 11.VII.1980, comparativ cu cotația sa de 4,0650 franci/1 dolar cu o săptămînă în urmă — el continuă să se situeze cel mai bine în cadrul sistemului valutar vest-european. **Francul belgian**, cu o cotație de 27,95 franci/1 dolar la sfîrșitul perioadei, înregistra și el o depreciere față de dolar la 0,4% (28,50 franci/1 dolar pe 4.VII.1980).

Dobînzile la depozitele în principalele eurovalute pe termen de 6 luni au evoluat în jurul a 9,5% la eurodolar, 8,87% la euromarca vest-germană și 5,375% la eurofrancul elvețian.

Prețul **aurului** la Londra a cunoscut în această săptămînă oscilații destul de ample: o creștere accentuată în prima parte a intervalului (688,75 dolari/uncia primul fixing din 8.VII.1980), urmată de o cădere de peste 30 dolari/uncia în numai 2 zile (656,50 dolari/uncia al doilea fixing din 10.VII.1980) și o revenire în ultima parte pînă la un nivel foarte apropiat de cel al închiderii perioadei anterioare (667 dolari/uncia al doilea fixing din 11.VII.1980, față de 666,50 dolari/uncia cel corespunzător din 4.VII.1980)

Paul DUMITRAȘCU
Gheorghe MUNTEAN

Restructurări în balanțele energetice

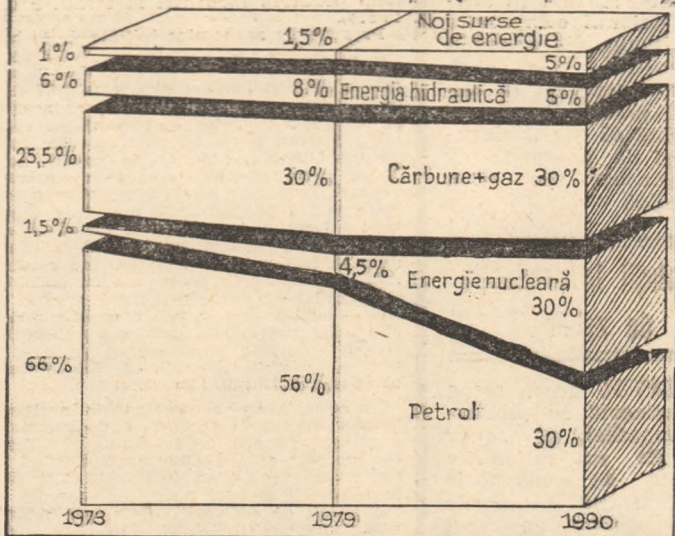
GUVERNUL francez a stabilit recent obiectivele pe termen lung pentru politica energetică, care — fără a modifica fundamental strategia desfășu-

și reducerea consumului său în transporturi și în industria chimică.

Este vorba de menținerea creșterii consumului global de energie la un ritm mediu anual de 2%, până în 1990, respectiv de la 190 milioane t.e.p. (în 1979) la 242 mil t. Totodată, cu prețul unui volum important de investiții, se preconizează îndeosebi (vezi graficul alăturat) micșorarea ponderii

pentru care specialiștii acordă transportului feroviar o atenție din ce în ce mai mare. Pe de altă parte, o anchetă

EVOLUȚIA STRUCTURALĂ A BALANȚEI ENERGETICE A FRANȚEI (1990 - previziuni)

(Sursa: L'Usine Nouvelle)

rată până în prezent — urmărește în esență asigurarea unui ritm lent de creștere a consumului global de energie pe economia națională, înlocuirea petrolului cu alți purtători de energie (acolo unde acest lucru este posibil)

petrolului în balanța energetică, de la 56% în 1979 la circa 30% în 1990, în condițiile sporirii participării energiei nucleare (de la 4,5% la 30% din total) și a noilor surse de energie (în special biomasa și energia solară).

Viteza risipește energia

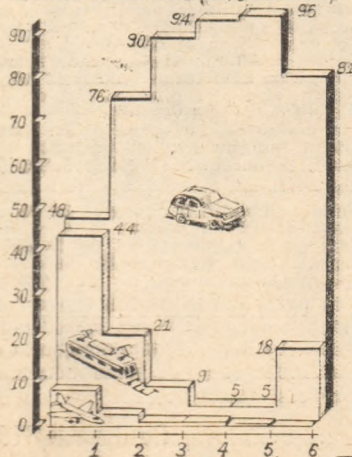
DESIGUR, viteza reprezintă un mare progres, dar cu cât viteza este mai mare, cu atât mai mult sporește consumul de energie. Este un aspect, care, neglijat îndelungată vreme, a devenit capital în condițiile actualei crize energetice. După cum reiese din grafic trenul este soluția cea mai economică din punct de vedere energetic, cu mult înaintea avionului sau autoturismului. Practic, în cazul avionului, consumul de energie pe un pasager — km este de

7,5 ori mai mare decât cel al unui tren convențional. Este una dintre cauzele

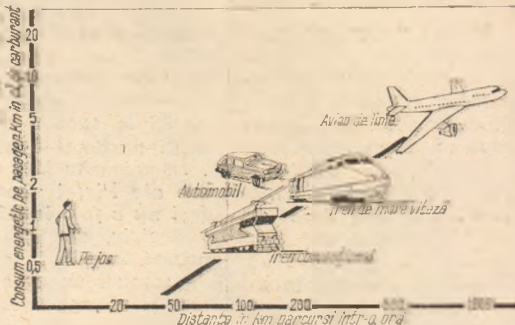
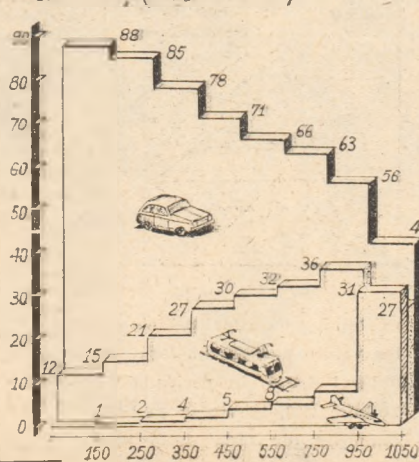
Consumul de energie al diferitelor mijloace de transport

Mijloc de transport	Consumul de energie (în grame echivalent petrol pe pasager/km)
tren expres	15
tren de mare viteză (300 km/h)	17
autocar	21
autoturism de capacitate mică (2 persoane)	35
autoturism de capacitate mare (2 persoane)	50
avion de mare capacitate	52
avion de capacitate mai mică	52
pe destinație scurtă	173

MIJLOACE DE TRANSPORT ALESE ÎN FUNCȚIE DE NUMĂRUL DE PERSOANE CARE VOIAJEAZĂ ÎN GRUP (ÎN % DIN TOTAL)

MIJLOACE DE TRANSPORT ÎN FUNCȚIE DE DISTANȚĂ (ÎN % DIN TOTAL)

efectuată în Franța a demonstrat că cu cât grupul persoanelor care călătoresc împreună este mai aproape de 4, cu atât mai mult este preferat autoturismul, iar cu cât distanța la care se călătorește este mai mare, preferințele se îndreaptă spre tren și spre avion.

Bancile de date: o creștere de 15 ori în cinci ani

MULTIPLICAREA spectaculoasă a cunoștințelor în toate domeniile, necesitatea de a dispune rapid de informațiile necesare, progresele extraordinare ale informaticii, sînt factorii care au dus la dezvoltarea treptată și prosperă a unei noi „industrii”, aceea a băncilor de date.

Piața mondială actuală a băncilor de date este evaluată la 6 miliarde de franci, din care 4,5 miliarde revin S.U.A.. Se apreciază, după cum scrie revista „Science et vie”, că ea va ajunge la 13,5 miliarde franci în 1984 și că circa 75% din volumul activității se va desfășura prin acces direct grație teletransmitărilor. Aceasta permite utilizatorului, dotat cu un terminal și folosind o legătură de tip telefonic, să interogheze direct calculatorul și să dialogueze cu el. În S.U.A. principalele două domenii de activitate ale băncilor de date sînt informațiile comerciale asupra întreprinderilor și informațiile asupra piețelor, care împreună ocupă 65% din totalul activității, informații asupra solvabilității consumatorilor (16%), date economice generale (8%), informații bursiere (7%). Restul informațiilor — juridice, științifice etc. — nu ocupă mai mult de 4% din total.

Din cele circa 1300 bănci de date deschise publicului în lume, 6% sînt bănci „factice”, care furnizează direct informația solicitată, iar 40% sînt bănci „bibliografice”, care dau informații asupra publicațiilor în care este abordat subiectul care îl interesează pe utilizator.

GLOSAR

Eurodolari, eurobănci, euroobligațiuni, europiețe [III]

Euroobligațiunile sînt titluri de credit pe termen lung exprimate într-o monedă și vindute simultan în diferite țări de către un sindicat bancar multinațional. De exemplu, obligațiunile exprimate în dolari S.U.A. și plasate la Paris, Londra și Frankfurt sînt euroobligațiuni. Cele mai multe emisiuni de euroobligațiuni sînt exprimate în dolari (capital și dobîndă plătibile în dolari), însă există și euroemisiuni exprimate în lire sterline, mărci vest-germane, yenii japonezi și alte monede importante.

Emisiunile de euroobligațiuni au apărut pentru prima oară în 1963, îndeosebi ca rezultat al restricțiilor impuse asupra împrumuturilor externe pe piața S.U.A. Inițial, utilizarea euroobligațiunilor a fost limitată la câteva instituții europene, publice și semipublice, precum și la câteva societăți particulare care anterior contractau împrumuturi în S.U.A. Ulterior, utilizarea euroemisiunilor a crescut rapid, tot mai mulți solicitanții de împrumuturi adresîndu-se pieței euroobligațiunilor, iar mobilizarea fondurilor efectuîndu-se pe o arde tot mai largă.

Euroobligațiunile prezintă avantajul de a fi scutite de restricțiile impuse în numeroase state asupra împrumuturilor contractate de străini în moneda locală și de a da împrumutaților acces la fonduri mult mai importante. Una din marile piețe pentru euroobligațiuni este Luxemburg.

Europiețele sînt piețele pe care se efectuează depunerii bancare și împrumuturi în eurodolari. Principalele europiețe sînt: Londra, Paris, Zürich și Milano. Băncile care activează pe aceste piețe sînt denumite eurobănci. Operațiile de împrumut se efectuează fie pe termen scurt, fie pe termen lung, primele în eurodolari, secundele prin euroemisiuni.

Sub un unghi mai îngust, europiața este o piață în adevăratul înțeles al cuvîntului, pe care un număr de bănci comerciale din diferite țări mobilizează și oferă zi de zi fonduri lichide în valute, altele decît monedele naționale de pe teritoriul țării unde se află. Prin acest proces al cererii și ofertei se formează rata dobînzii pentru eurodolari. În acest sens, europiețele constituie una din principalele piețe monetare ale lumii, alături de cele din New York și Londra.

Pe lângă aceste tranzacții, europiețele reprezintă — sub un unghi mai larg — suma totală de depozite și împrumuturi exprimate în valută străină care s-a acumulat în decursul timpului în conturile tuturor eurobăncilor.

În afară de tranzacțiile între băncile comerciale, mai există tranzacții în valută străină între bănci și alte tipuri de organe, dintre care unele turnează fonduri băncilor, iar altele împrumută asemenea fonduri. Asemenea organe sînt: corporațiile publice și particulare, guvernele și agențiile guvernamentale, băncile centrale.

Europiețele sînt formate prin urmare din acest complex cumulativ de operații, atât între o bancă și alte, cît și între bănci dintr-o țară sau din mai multe țări, pe drumul de la primul depunător pînă la ultimul utilizator, cîte odată mutîndu-se dintr-o valută în alta, inclusiv în monedele naționale ale băncilor respective.

C.K.

Dubrovnik '80

C. Ionescu, București. — „Conferința internațională științifică și bancară privind finanțarea internațională a dezvoltării economice” din acest an s-a desfășurat la Dubrovnik și este a doua pe care o inițiază Iugoslavia în acest domeniu, prima fiind cea care a avut loc în 1977. Conferința de la Dubrovnik a fost inițiată de un număr de organisme oficiale iugoslave: Administrația pentru cooperarea științifică, educativă, culturală și tehnică internațională a Republicii Socialiste Serbia, Asociația bănci-

lor iugoslave și Institutul de politică și economie internațională din Belgrad. Conferința a întrunit circa 200 oameni de știință, înalți funcționari și experți financiari din 46 țări, inclusiv România. Între participanți s-au numărat personalități ale vieții economice și științifice internaționale: Robert Triffin, Jan Tinbergen, Francois Perroux, Raul Prebisch, reprezentanți ai O.N.U., Băncii Reglementelor Internaționale, Fondului Monetar Internațional, Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare, băncilor regionale de investiții O.P.E.C., Fondului Arab de Dezvoltare.

Conferința a dezbătut

în plen aspectele științifice și profesionale legate de următoarele teme: finanțarea internațională a dezvoltării economice în deceniul '80; metodele și mecanismele finanțării dezvoltării; sistemul monetar internațional și finanțarea internațională a dezvoltării economice; cooperarea bancară internațională în domeniul finanțării dezvoltării.

Dezbaterile în contradictoriu, oglîndind adeseori divergențele fundamentale dintre finanțatorii occidentali și finanțatii din „lumea a treia”, au continuat într-un fel neașteptat și după încheierea Conferinței, intrucît nici pînă azi, după trecerea citorva săptămîni de la ultima ședință, nu s-a putut ajunge la un consens asupra textului final al comunicatului, acesta fiind în curs de definitivare — prin corespondență.

Petrol

„accelerat”

Mihai Totoescu, Teleanen. — După mai bine de o jumătate de secol de eforturi, o nouă

tehnologie se adaugă celor puse la punct pentru sporirea surselor de energie: producerea de petrol din deșeuri de lemn. Procedeele care vă interesează a fost pus la punct de cercetători de la Lawrence Berke-

ley Laboratory și o uzină pilot a fost pusă în funcțiune în apropiere de Albany (S.U.A.). Cît privește tehnologia, descrisă în schema de mai sus, bilanțul ei energetic este net pozitiv, respectiv de 60—70%. Cu alte cuvinte, pentru producerea unui baril de petrol din lemn, consumul energetic în echivalent petrol este de 1/3 baril.

Dacă în momentul de față se apreciază că în cazul unei uzine prelucrînd 1 000 t lemn pe zi, costul barilului de petrol produs ar fi de 48 dolari, ceea ce este încă scump la prețurile actuale ale petrolului, perfecționările tehnologiilor, din care unele au și fost aplicate, ar urma să reducă costul comercial al petrolului din lemn la 29 dolari barilul, ceea ce îl face să fie competitiv.

Pe de altă parte, materia primă utilizată — deșeuri de lemn — se găsește din abundență în deșeurile reprezentînd 26% din masa lemnoasă a fiecărui arbore doborît, iar aplicarea procedurii va permite valorificarea superioară a acestei însemnate resurse secundare.

Fibrele optice și comunicațiile

Areta Spulber, București. — Dacă toate familiile ar fi înzestrate cu telefon, rezervele de cupru ale planetei nu ar fi suficiente, spune o butadă. Rețelele telefonice nu sînt însă singurul consumator deoarece societatea modernă pretinde o cantitate enormă și în continuă creștere de informații, recurgîndu-se la variate forme de comunicație. Dar pămîntul nu va duce lipsă de cupru, cel puțin nu din cauza telecomunicațiilor, care dispun în prezent de un mijloc de vehiculare cu totul nou — fibrele de sticlă, cunoscută sub numele de fibre optice. După revoluția pe care a reprezentat-o cu cîțiva ani în urmă electronica integrată, în prezent se așteaptă ca tocmai fibrele optice să permită continuarea expansiunii în domeniul comunica-

țiilor. Ca ordine de mărime, un cablu din fibre optice cu diametrul cît al unui creion poate să transporte simultan 50 000 convorbiri telefonice, în timp ce pentru aceeași performanță cablul tradițional ar trebui să aibă diametrul unui braț.

Printre avantajele fibrelor optice se înscriu: dimensiunile reduse, de 1 000 de ori mai mici decît ale cablurilor convenționale, insensibilitatea la paraziți, ceea ce face inutil blindajul antidiafonic, costul în continuă scădere, care s-a micșorat de 5 ori din 1976 și de două ori din 1978 (se apreciază că la o producție de 100 000 km anual, costurile s-ar reduce de încă 12—14 ori față de prezent), comparativ cu prețul cuprului în creștere permanentă, sursa de aprovizionare cu materii prime, respectiv siliciu, este practic inepuizabilă.

Cărbune

Teodor Samoilă, Mangalia. — Producția de cărbune a țării membre ale Pieței comune a reînceput să crească în primele luni ale acestui an, după cîțiva ani consecutivi de scădere. Creșterea se datorează însă în exclusivitate Marii Britanii (+8,4%); în Belgia și Franța ea a scăzut (cu 1,9% și respectiv 3,8%), iar în R.F.G. a stagnat. Pe ansamblul C.E.E. anul trecut s-au închis nouă mine, cu o capacitate de producție de 8 milioane t anual, numărul minerilor în funcțiune coborînd sub 300 (mai precis la 295), din care 219 în Anglia. Numărul minerilor a scăzut anul trecut cu încă zece mii, la 352 mii.

Referindu-se la actualul context energetic mondial, un studiu efectuat de Institutul de tehnologie din Massachusetts la cererea Agenției internaționale pentru energie, organism din care face parte și țările membre ale C.E.E., relevă că pentru a face față cererii de energie în creștere și diminuării probabile a resurselor de petrol producția de cărbune a lumii ar trebui dublată pînă în 1990 și triplată pînă în anul 2000.

Revista ECONOMICA

Edițată de Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale — Institutul Central de Cercetări Economice

Sumarul nr. 29 din 18 iulie 1980

15 ANI DE LA CONGRESUL AL IX-LEA AL P.C.R.

— Congresul al IX-lea al P.C.R. — eveniment revoluționar pentru gândirea și practica economică (Ioan V. Totu)	1
— Creșterea continuă a rolului conducător al partidului (Mihai Chioreanu)	3
— Concepție novatoare cu privire la stadiile dezvoltării economiei naționale (Gheorghe Badrus, Tudorel Postolache)	5
— Un proces complex de îmbunătățire permanentă a sistemului de planificare a economiei naționale (Mihai Părăluță)	8
— Perfecționarea organizării și conducerii industriei în condițiile adâncirii democrației socialiste (Corneliu Russu)	11
— Coordonate ale întăririi bazei tehnico-materiale, ale dezvoltării complexe și multilaterale a economiei românești (Marin Stănică)	13
— Strategia dezvoltării și modernizării agriculturii românești (Ion Teșu)	15
— 1965—1980: Noi dimensiuni ale participării României la viața economică internațională (Costin Murgescu)	17
— Înaltul prestigiu în lume al României socialiste al președintelui NICOLAE CEAUȘESCU	20
— O politică externă dinamică, cu un larg ecou pe plan internațional (George Marin)	22

TEORII-IDEI

Școli ● curente ● economiști.	
— Perspectiva socialistă a țării în concepția unor gânditori transilvăneni (Ioader Ionescu)	24

ECONOMIE MONDIALĂ

— Cerințe ale noii ordini economice internaționale. Raporturi juste în domeniul prețurilor (Dorel Oprescu)	26
— R. P. Polonă. Amenajarea complexă a Vistulei — obiectiv prioritar în viitoarele două decenii (M.I.)	28
— Tendințe-conjuncturi	29
— Mondorama	30
— Curier	31

ÎN SUPLIMENTUL REVISTEI :

— Relații financiar-valutare și comerciale internaționale.	
--	--

IN THIS ISSUE

15 years since the IXth Congress of the R.C.F.	
— The IXth Congress of the Romanian Communist Party — a revolutionary event for the economic thinking and practice (Ioan V. Totu)	1
— The steady growing of the Party's leading role (Mihai Chioreanu)	3
— A new conception with regard to the development stages of the national economy (Gheorghe Badrus, Tudorel Postolache)	5
— A complex process of steadily improving the planning system of the national economy (Mihai Părăluță)	8
— The improvement of the organization and management of industry in the deepening socialist democracy (Corneliu Russu)	11
— Coordinates of the strengthening of the technical and material basis, of the complex and multilateral development of the national economy (Marin Stănică)	13
— The development and modernization strategy of the Romanian agriculture (Ion Teșu)	15
— 1965—1980. New dimensions of Romania's participation in the international economic life (Costin Murgescu)	17
— Worldwide prestige of socialist Romania, of the president Nicolae Ceaușescu	20
— An active foreign policy, of a large international echo (George Marin)	22

DANS LE NUMERO

15 ans depuis le IXe Congrès du P.C.R.	
— Le IX Congrès du P.C.R. — événement révolutionnaire pour la pensée et la pratique économique (Ioan V. Totu)	1
— L'accroissement continu du rôle dirigeant du parti (Mihai Chioreanu)	3
— Une conception novatrice concernant les étapes du développement de l'économie nationale (Gheorghe Badrus, Tudorel Postolache)	5
— Un processus complexe d'amélioration permanente du système de planification de l'économie nationale (Mihai Părăluță)	8
— Le perfectionnement de l'organisation et de la direction de l'industrie dans les conditions de l'approfondissement de la démocratie socialiste (Corneliu Russu)	11
— Coordonnées du renforcement de la base technique et matérielle, du développement complexe et multiforme de l'économie roumaine (Marin Stănică)	13
— La stratégie du développement et de la modernisation de l'agriculture roumaine (Ion Teșu)	15
— 1965—1980. Nouvelles dimensions de la participation de la Roumanie à la vie économique internationale (Costin Murgescu)	17
— Le haut prestige mondial de la Roumanie socialiste, du président Nicolae Ceaușescu	20
— Une politique étrangère dynamique, d'un grand retentissement international (George Marin)	22

ИЗ СОДЕРЖАНИЯ

15 лет от IX-ого Съезда Р.К.П.	
— X-ый Съезд Р.К.П. — революционное событие для экономического мышления и практики (Ioan V. Totu)	1
— Непрерывный рост руководящей роли партии (Mihai Chioreanu)	3
— Обновляющаяся концепция о стадиях развития народного хозяйства (Gheorghe Badrus, Tudorel Postolache)	5
— Комплексный процесс постоянного улучшения системы планирования народного хозяйства (Marin Stănică)	8
— Совершенствование организации руководства промышленности в условиях углубления социалистической демократии (Corneliu Russu)	11
— Координаты укрепления материально-технической базы, комплексного и многостороннего развития румынской экономики (Marin Stănică)	13
— Стратегия развития и модернизации румынского сельского хозяйства (др. инж. Ion Teșu)	15
— 1965—1980: Новые размеры участия Румынии в международной экономической жизни (Costin Murgescu)	17
— Высокий престиж социалистической Румынии, президента Николае Чаушеску в мире	20
— Динамичная внешняя политика, с широким международным эхом (George Marin)	22

NOUA ADRESĂ A REDACȚIEI

OUR NEW ADDRESS ● NOTRE NOUVELLE ADRESSE ●

НАШ НОВЫЙ АДРЕС

**Bd. Magheru nr. 28-30, etaj 1
70159 București, sectorul 1,**

Cont I.S.I.A.P. nr. 6451.502.28 B.N.R.S.R., — filiala sect. 1 București

LACUL ROȘU

O STAȚIUNE CARE VĂ AȘTEAPTĂ ORICÎND

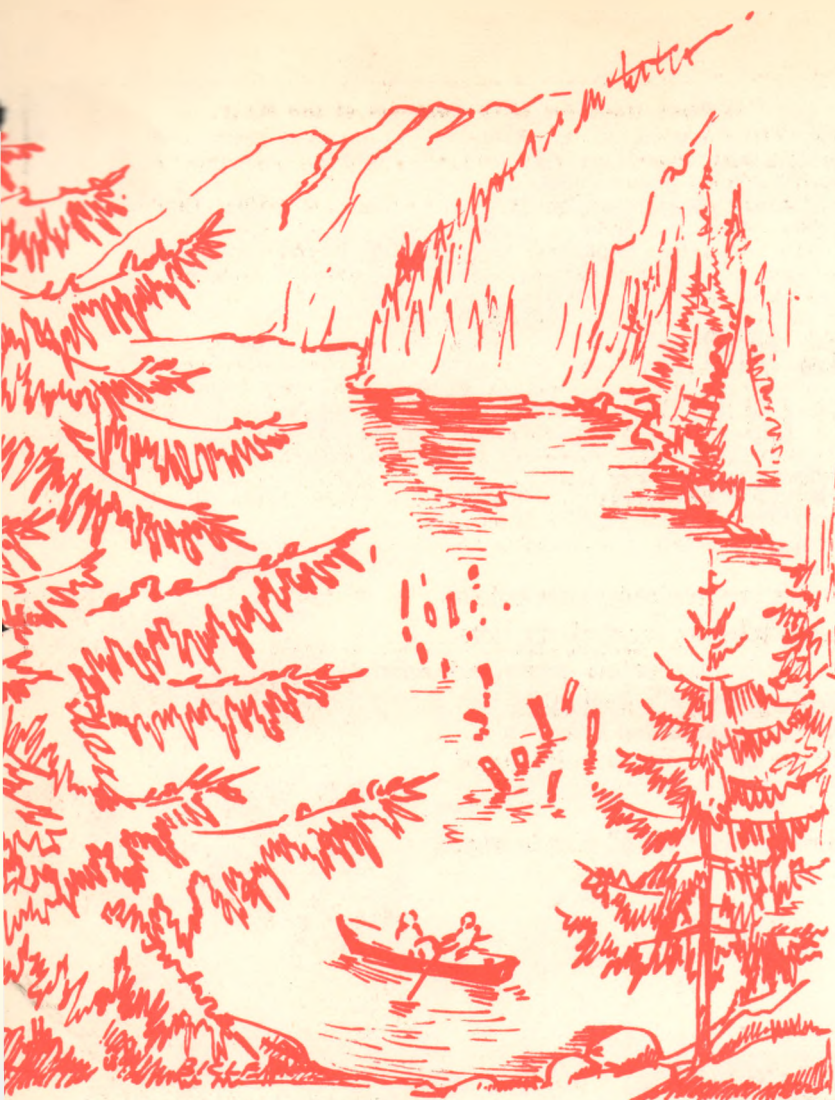
Odihnă, reconfortare, agrement, pe tot parcursul anului, într-o stațiune înconjurată de munți acoperiți de conifere, situată la o altitudine de 890 m, pe malul unui lac cu apă limpede. Vilele, cu grad diferențiat de confort, restaurantul și pensiunile își așteaptă oaspeții în orice anotimp.

Aerul puternic ozonat, bogat în aerosoli rășinoși, ușor iodurați — iată factori naturali care asigură refacerea rapidă a organismului. Climatul de la Lacul Roșu este indicat în tratamentul asteniei, surmenajului, convalescențelor cu stare generală bună, hipertiroidiei și urmărilor tusei convulsive.

Clipe de recreere pot fi oferite de activitățile clubului, de discotecă și terenurile de sport, precum și în timpul plimbărilor cu barca pe lac.

În funcție de preferințele dv., biroul de turism al stațiunii organizează drumeții și excursii spre zone și locuri de un deosebit pitoresc și interes.

BILETELE SE POT OBTINE DE LA AGENȚILE ȘI FILIALELE OFICIILOR JUDEȚENE DE TURISM DIN ȚARĂ, PRECUM ȘI DE LA CELE ALE I.T.H.R. BUCUREȘTI.

UN CONCEDIU PLĂCUT LA SEMENIC SAU CRIVAIA

● Stațiunea turistică Semenici situată în zona cea mai înaltă a munților cu același nume (1 400 m altitudine), dispune de hoteluri, vile, restaurante elegante și baruri.

● Crivaia este așezată la 650 m altitudine, la poalele munților Semenici, într-o minunată polană, pe partea dreaptă a râului Birzava. La numai câțiva pași de stațiune se află lacul de acumulare Văliug, pe ale cărui maluri sînt amenajări turistice care oferă posibilități optime de petrecere a vacanțelor.

● De la Semenici și Crivaia se poate pleca în numeroase drumeții: la Baia Vulturilor, Piatra Nedeli, stațiunea Trei Ape, peșterile Comarnic și Popovăț, Cheile Carașului.

● Bilete și informații suplimentare se obțin de la toate agențiile și filialele oficiilor județene de turism, precum, și de la cele ale I.T.H.R. București.

ULTIMA MODĂ : PANTOFI CU FEȚE DIN MATERIAL TEXTIL

Pentru toate virstele, în magazinele comerțului de stat au apărut noi modele de pantofi cu fețe din material textil, executat în contexturi asemănătoare materialelor din care sînt realizate confecțiile.

- Au un grad sporit de durabilitate, sînt ușori, comози, practici
- Pantofii cu fețe din material textil sînt la modă în toată lumea !

